

obrti podjetništvo

ozs.si/obrtnik
podjetnik.si

*Nujni ukrepi
za rast in razvoj
malega gospodarstva*

2019

Zahteve slovenske obrti in podjetništva

17. **FORUM**
obrti in podjetništva

**"MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO."**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

You drive, we care.

Evropa vozi oranžno.

Ena kartica – več kot 80.000 plačilnih mest.

Želimo biti uslišani, ne le slišani!

Že 27 let pišemo zahteve slovenske obrti in podjetništva, ki ponujajo rešitve za izboljšanje poslovanja obrtnikov in podjetnikov. Vsako leto nas na Forumu poslušajo predstavniki vlade, ki igrajo ključno vlogo pri realizaciji naših zahtev. Zavedamo se, da v enem letu ni realno uresničiti vseh 100 in več naših zahtev. Zato smo tudi letos izpostavili 20 najpomembnejših zahtev, ki se dotikajo področja trga dela, zdravstvenega in davčnega sistema, izobraževanja ter poslovnega okolja. Sedanja vlada je z imenovanjem državnega sekretarja za malo gospodarstvo dokazala, da ima posluh za nas in nam je pripravljena pomagati. Zato upam, da bomo letos pri realizaciji naših zahtev uspešnejši kot minula leta.

Svoje spoštovanje do obrtnikov in podjetnikov pa je izkazal tudi predsednik države Borut Pahor, ki je že drugo leto zapored za več kot 100 obrtnikov in podjetnikov, naših članov, priredil pogovor v predsedniški palači. Rdeča nit pogovora je bila tokrat pripravljenost obrtnikov in podjetnikov na ohlajanje gospodarstva. Udeleženci so se strinjali, da smo na morebitno novo krizo boljše pripravljeni, kot smo bili leta 2008. Kot kažejo sveži podatki Umarja, pa se razmere na področju izvoza umirjajo. Rast izvoza naj bi se namreč v dveh letih z dobrih 10 odstotkov letos prepolovila na 5 odstotkov. Nekateri naši člani ohlajanje gospodarstva na evrskem območju že čutijo. Zato pričakujemo, da se že zdaj sprejmejo ukrepi, ki nam bodo pomagali omiliti posledice morebitne nove gospodarske krize. Potrebujemo predvsem prijaznejšo zakonodajo, ki nam bo omogočila razvoj podjetij, zaposlovanje in nam pomagala konkurirati na tujih trgih. Vse rešitve, kako to doseči, pa ponujamo v letošnjih zahtevah!

Minuli mesec je v javnosti odjeknila informacija, da Sklad obrtnikov in podjetnikov nima dovolj sredstev, da bi več tisoč upokojencem izplačal obljubljene pokojnine. V zbornici smo zaskrbljeni nad dogajanjem v SOP, zato smo na njegovo vodstvo in na resorno ministrstvo za delo apelirali, da najdeta skupni jezik in rešitev v korist prejemnikom pokojnin sklada. Pokojnine številnih obrtnikov so že zdaj zelo nizke, dodatno znižanje pokojnin pa bi mnoge pahnilo v revščino. Obljubljam, da bomo v OZS naredili vse, kar je v naši moči, da zaščitimo zavarovance.

Na probleme v posameznih dejavnostih pa opozarjajo tudi sekcije, ki delujejo v okviru Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Skupno vsem nam pa je, da v naših zahtevah in opozorilih ne želimo biti le slišani, temveč uslišani. Dejstvo je, da nas politika bolj sliši in usliši, če smo številčni in povezani v močni zbornici. Spoštovani članice in člani, zato iskrena hvala za vašo podporo!

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrtnik
podjetnik**

Kolofon

Letnik XLVIII, številka 5, maj 2019
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;

e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina

60 evrov (9,5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij

in priprava za tisk: Žiga Okorn in Barbara Filipčič,

www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje

ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo
na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

že 50 let

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

AKTUALNO

4-8

ZMAGOVALCI

10-11

IZ OZS

12-27

PODJETNO

28-39

OBRTNIKOV SVETOVALEC

41

SEKCIJE

57-73

OOZ

74-78

SEJMI IN POSLOVNA SREČANJA

80-82

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

84-87

NAŠI ČLANI

88-92

OBRTNIKOVA BORZA

94-96

NASLOVNICA

fotografija: Bigstockphoto

2019

Zahteve slovenske obrti in podjetništva

▲ **Nujni ukrepi za rast in razvoj malega gospodarstva**

Že vse od leta 1991 OZS z zbirkami zahtev opozarja na zakone in druge predpise, ki ovirajo in zavirajo razvoj in rast slovenskih obrtnikov in podjetnikov. Izpostavljamo dvajset tistih, ki zahtevajo takojšnjo pozornost vlade in posameznih ministrstev. **stran 4**

Pogovor pri predsedniku države

Pogovora Pripravljenost obrtnikov in podjetnikov na ohlajanje gospodarstva pri predsedniku Pahorju se je udeležilo več kot 100 obrtnikov in podjetnikov.

Strinjali so se, da so na morebitno krizo boljše pripravljeni, kot leta 2008, vendar pa od vlade še vedno pričakujejo prijaznejšo zakonodajo. **stran 12**

Prevozniki od vlade pričakujejo takojšnje ukrepanje!

Slovenski prevozniki od vlade in resornega ministrstva zahtevajo takojšnje ukrepe, ki bi jim omogočili normalno poslovanje. »V nasprotnem primeru sledi državljanska nepokorščina,« so prevozniki iz obeh stanovskih organizacij, OZS in GZS, aprila sporočili javnosti. **stran 58**

OBRTNIKOV SVETOVALEC

stran 41

V podporo industriji širše regije

Mednarodni industrijski sejem je predstavil najpomembnejše proizvajalce in nosilce ključnih blagovnih znamk na področju orodjarstva, strojegradnje, varjenja in rezanja, materialov in komponent ter naprednih tehnologij. **stran 80**

Nujni ukrepi za rast in razvoj malega gospodarstva

Že vse od leta 1991 OZS z zbirkami zahtev opozarja na zakone in druge predpise, ki ovirajo in zavirajo razvoj in rast slovenskih obrtnikov in podjetnikov oziroma jim povzročajo težave pri poslovanju. Tudi tokrat je kot običajno ponudila tudi predlog rešitve posamezne težave. Letošnja zbirka obsega 124 zahtev, izpostavljam pa dvajset tistih, ki zahtevajo takojšnjo pozornost vlade in posameznih ministrstev. Razdelili smo jih v pet sklopov, in sicer trg dela, zdravstveni sistem, davčni sistem, izobraževalni sistem in poslovno okolje.

TRG DELA

1. Določiti nov odpovedni razlog oziroma redefinicija odpovednega razloga (iz leta 2011)

V praksi se je izkazalo, da je potrebno določiti nov odpovedni razlog, po katerem bo delodajalec lahko de-

lavcu odpovedal pogodbo o zaposlitvi v primeru, ko delavec ne more opravljati dela iz zdravstvenih razlogov neprekinjeno več kot šest mesecev ali eno leto v obdobju treh let. Odsotnost iz razlogov starševstva ali poškodbe pri delu nista utemeljena razloga v takšnih primerih.

2. Uvedba sklada za odpravnine delavcem (iz leta 2005)

Da bi dosegli večjo fleksibilnost trga delovne sile in spodbudili zaposlovanje pri malih delodajalcih, predvsem za nedoločen čas, je potrebno ustanoviti poseben sklad za odpravnine delavcem, s čimer bi delodajalce – podjetja razbremenili izplačil odpravnin v primerih odpovedi pogod-

be o zaposlitvi.

3. Ustanovitev paritetnega sklada za gradbeništvo (iz leta 2015)

Predlagamo, da tudi Slovenija uvede paritetni sklad za gradbeništvo, kot so ti skladi v pri-merljivih državah Evrop-

ske unije. Vzpostaviti je treba zakonske osnove za ustanovitev paritetnega sklada za gradbeništvo, ki bo enakovreden tovrstnim skladom v sosednjih evropskih državah in doseči meddržavno priznavanje teh skladov. Na podlagi tega bodo slovenski izvajalci del ob vstopu na trge teh držav v bolj enakopravnem položaju, saj jim ne bo treba plačevati v njihove sklade. Bistveno korist bo ob ustrezni organiziranosti tovrstnega sistema imela tudi država oziroma njene institucije, saj je znano, da se iz paritetnih skladov delodajalcem in delavcem povrne dobra polovica vplačanih sredstev, ostalo pa so stroški poslovanja in dajatve. Predlagamo takojšnje aktivnosti na tem področju.

4. Polna pokojnina in nadaljevanje dejavnosti (iz leta 2014)

Predlagamo pripravo takšne sistemske zakonske rešitve, ki bi vsem upokojenim obrtnikom, podjetnikom omogočila uživanje celotne pokojnine kljub temu, da ob tem še naprej opravljajo svojo samostojno dejavnost, iz naslova katere, v izogib očitkom o nelojalni konkurenci, plačujejo še naprej predpisane dajatve, tako davke kot prispevke.

Za uresničitev zgornjih štirih zahtev so potrebne spremembe Zakona o delovnih razmerjih, Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno in Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

ZDRAVSTVENI SISTEM

5. Drugačna ureditev regresnih zahtevkov zavodov do delodajalcev v primeru nesreče pri delu (iz leta 2012)

Predlagamo naslednje štiri možne rešitve:

- Odškodninska odgovornost delodajalcev v primeru regresnih zahtevkov zavodov naj bo izključena, če je do škodnega dogodka prišlo zaradi lažje malomarnosti delodajalca. V ta namen bi se morala ustrezno spremeniti Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

- Odškodninska odgovornost delodajalcev mora biti limitirana, če je škodni dogodek posledica malomarnosti.

- Regresni zahtevki ZZS naj se krijejo iz naslova posebnega prispevka za poškodbe pri delu, ki se mesečno plačuje v višini 0,53 % od plače oziroma zavarovalne osnove.

- Zakonsko predpisati obvezno zavarovanje za kritje regresnih zahtevkov, toda v okviru obstoječih prispevnih stopenj, brez dodatnih stroškovnih obremenitev gospodarstva.

6. Nadomestila v času bolniškega staleža naj se skrajšajo na 20 koledarskih dni (iz leta 2005)

Obdobje po zdajšnji zakonski ureditvi, ko gredo nadomestila v breme delodajalca je 30 delovnih dni (praktično 42 koledarskih dni), kar je absolutno predolgo, zato zahtevamo, da se skrajša na največ 20 koledarskih dni. Smiselno enako naj velja tudi za samozaposlene osebe in družbenike, ki so hkrati poslovodne osebe.

7. Uvedba enega čakalnega dneva, ko bolniški stalež bremeni zavarovanca (iz leta 2014)

Predlagamo uvedbo čakalnega dne-

va, ko bolniški stalež bremeni zavarovanca (neplačana odsotnost).

8. Ureditev poklicnih bolezni v povezavi s celovito prenovo zdravstvenega sistema (iz leta 2018)

Predlagamo, da se najprej sprejme in uredi področje zdravstvene in pokojninske zakonodaje (predvsem Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju), ki bo zagotovilo ustrezne varovalke za preprečitev potencialnih zlorab in nedokazanih odškodninskih zahtevkov do delodajalcev, ki bi lahko nastale zaradi pravilnika o poklicnih boleznih.

Za uresničitev zahtev s področja zdravstvenega sistema sta potrebni spremembi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

DAVČNI SISTEM

9. Uvedba znižane stopnje davka od dohodkov pravnih oseb za mala podjetja (iz leta 2016)

Predlagamo dve stopnji davka od dohodkov pravnih oseb: znižano stopnjo davka od dohodkov pravnih oseb za mikro in majhna podjetja, po vzoru nekaterih evropskih držav ter 19-odstotno splošno stopnjo davka od dohodkov pravnih oseb, ki bi veljala za srednja in velika podjetja. S tem ukrepom bi okrepili stabilnost in rast malega gospodarstva ter omogočili odpiranje novih delovnih mest.

10. Zahteve glede novega nepremičninskega davka (iz leta 2015)

Pri uvedbi novega davka na nepremičnine mora biti Vlada RS upoštevatelj dejstvo, da mora biti nova obdavčitev

primerljiva z obstoječim nadomestilom za uporabo stavbnega zemljišča. OZS ne pristaja na dodatne obremenitve podjetij in podjetnikov in zahteva enakopravno obdavčitev (obdavčiti je potrebno vse nepremičnine, brez izjem).

Zakon o davku na nepremičnine mora jasno opredeliti davčno osnovo in iz nje izhajajočo davčno obveznost posameznega davčnega zavezanca. Davčna stopnja naj se določi glede na vrednost in namen rabe nepremičnine (stopnja davka za poslovne nepremičnine, v katerih podjetniki opravljajo dejavnost, mora biti primerljiva s stopnjo za rezidenčna stanovanja). Prav tako naj se zagotovi učinkovito pravno varstvo lastnikov nepremičnin (ugovor na po-splošeno tržno vrednost nepremičnine in ugotavljanje posebnih okoliščin).

11. Sprememba dohodninske lestvice in znižanje prispevkov (iz leta 2014)

Obremenitve podjetij so previsoke, zato zahtevamo znižanje prispevkov delodajalca in delojemalca v korist delavcu. S predlogom bi se zvišalo neto plačilo delavca, motivacija in pripravljenost delavcev za delo, posledično pa bi povečana potrošnja vodila v vsesplošno gospodarsko korist.

Predlagamo tudi, da se dodatki za nadurno, nedeljsko in praznično delo oprostitjo plačila prispevkov. Plačila prispevkov na dodatke sta oproščena delavec in delodajalec, znesek, namenjen plačilu prispevka delodajalca naj pripada delavcu, v smislu višjega bruto dohodka.

12. Uvedba tretje stopnje DDV za osebne storitve s pretežnim deležem ročnega dela ter za izdelke domače in umetnostne obrti (iz leta 2015)

Predlagamo tretjo stopnjo DDV v višini okoli 12 odstotkov, s katero bi bile obdavčene storitve in proizvodi ti-

že 50 let

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

stih obrtnih dejavnosti, ki se izvajajo pretežno na ročni način (na primer slikopleskarstvo, avtoservis, kamnoseštvo, šivanje po meri, dejavnost kemičnega čiščenja in pranje ipd.) ali so izumirajo-če (domača in umetnostna obrt) ali pa so bile nepremišljeno uvrščene med dejavnosti, ki so obdavčene s splošno, 22-odstotno stopnjo (kozmetične in masažne storitve).

Za uresničitev zahtev s področja davkov, ki bilo treba spremeniti Zakon o dohodnini, Zakon o DDV in Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb.

IZOBRAŽEVALNI SISTEM

13. Učinkovitejši sistem poklicnega izobraževanja in izobraževanja odraslih (iz leta 2015)

Zakon o izobraževanju odraslih namenja pozornost dvema segmentoma, osnovnošolskemu izobraževanju odraslih in neformalnemu izobraževanju odraslih, formalno izobraževanje odraslih (od na primer nižjega poklicnega, srednjega poklicnega, srednjega strokovnega izobraževanja in drugega, splošnega izobraževanja) pa prepušča urejanju v drugih zakonih.

S stališča pregledne obravnave in ureditve izobraževanja in usposabljanja odraslih, potreb in načel vseživljenjskega izobraževanja ter zaradi vedno bolj aktualnega ohranjanja zaposljivosti z novimi, dodatnimi znanji, veščinami ter kompetencami, je potrebno na področje izobraževanja odraslih gledati celovito.

Pri tem opozarjamo na dejstvo, da se zaradi doseganja meril izobraženosti populacije v Sloveniji, v razpisih s sredstvi Evropske unije, namenja največ pozornosti usposabljanju nižje izobraženim ali neizobraženim in starejšim od 45 let; s tem pa se ne stimulira poklicnega in strokovnega formalnega izobraževanja odraslih; kljub temu, da je na trgu dela potreba po strokovnih kadrih tehnične usmeritve.

14. Zagotovitev sredstev za sofinanciranje mojstrskih izpitov (iz leta 2014)

Predlagamo, da se med ukrepe za hitrejšo zaposlovanje mladih in nezaposlenih, ki jih država financira iz evropskih in proračunskih sredstev uvrsti:

- sofinanciranje stroškov mojstrskega izpita vsem kandidatom, ki so ga uspešno opravili, ne glede na napredovanje v stopnji izobrazbe (sofinanciranje preko primernih javnih razpisov);
- sofinanciranje izvajanja mojstrskih izpitov Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (sofinanciranje javnega pooblastila ob prostovoljnem članstvu) ter posledično dodeli večja vloga obrtno-podjetniškemu zborničnemu sistemu, ki skrbi tudi za izobraževanje odraslih.

POSLOVNO OKOLJE

15. Sistemsko financiranje reprezentativnih zborskih (iz leta 2014)

Glede na dejstvo, da se v Sloveniji in Evropski uniji zakonodaja pogosto spreminja, podjetja potrebujejo zaščitnika oziroma zastopnika njihovih interesov proti državi, ki spremlja aktivnosti zakonodajalca. Zbornica vsakodnevno spremlja zakonodajo na različnih področjih in se bori za boljše predpise in lažje poslovanje obrtnikov, podjetnikov, vendar izbrane ugodnosti koristijo vsi gospodarski subjekti.

Predlagamo več možnih rešitev. Menimo, da mora vsak gospodarski subjekt k temu nekaj prispevati, zato predlagamo, da naj bo vsak gospodarski subjekt član ene od reprezentativnih zborskih, odločitev, v kateri bo član, pa naj bo prostovoljna. Poleg tega predlagamo tudi, da država uvede rešitev, ki bo reprezentativni zborski zagotovila stabilen vir financiranja – prispevek za zastopanje.

16. Sprememba metodologije za izračun omrežnin in zmanjšanje administrativnih obveznosti na področju odpadkov (iz leta 2015)

Predlagamo, da se uredba spremeni tako, da se kot osnova za obračun stroškov upošteva dejanska (ali pričakovane) količine porabljene vode, saj v

nasprotnem primeru prihaja do velikih razhajanj, višina končnega računa za vodo pa ni odvisna od porabe vode, temveč od zmogljivosti vodovodnega priključka in vrednosti infrastrukture v posamezni občini, kar v nobenem primeru ne stimulira porabnikov k racionalnejši rabi vode. Zaskrbljujoče je tudi to, da se nekateri porabniki zaradi izredno visokih stroškov odločajo za zmanjševanje velikosti vodomerovalov, kar pa po drugi strani lahko poveča požarno ogroženost oziroma vpliva na slabšo požarno varnost celotne okolice, ne le posameznika neposredno.

Predlagamo manj administrativnih ovir za zavezanca glede poročanja o odpadkih. Ko so podatki vneseni v sistem IS, naj se poročila avtomatsko generirajo. Pristojni organ naj za svoje potrebe sam pridobi podatke iz informacijskega sistema, tako da letno poročanje ne bo več potrebno. IS sistem naj se nadgradi tako, da bo omogočal shranjevanje evidenčnih listov za predpisano obdobje shranjevanja po Uredbi o odpadkih.

17. Odprava administrativnih ovir pri čezmejnem izvajanju storitev (iz leta 2017)

Zakon o čezmejnem izvajanju storitev, ki je začel veljati s 1. 1. 2018, slovenskim majhnim delodajalcem postavlja ovire, ki jim onemogoča hitro opravljanje del v tujini. V praksi se je izkazalo, da se potrjuje A1 izdaja v roku 5 dni od popolne vloge. Ta rok je v številnih primerih predolg, saj pogosto pride do napotitve nepredvideno. Problematika, s katero se srečujejo majhni delodajalci, je tudi, da potrdila A1 ne morejo pridobiti za isto obdobje za več lokacij. To je najpogostejše v gradbeništvu, delavci tedensko menjajo lokacije opravljanja dela in vnaprej z gotovostjo ne morejo predvideti menjave gradbišča. Naslednja administrativna ovira je, da mora delodajalec še vedno sam spreminjati zavarovalno podlago, četudi potrdilo A1 preneha veljati zaradi izteka njegove veljavnosti.

18. Finančna pomoč prevzemnikom družinskih podjetij (iz leta 2018)

Pri prehodu iz prve na drugo generacijo propadeta 2/3 družinskih podjetij, s čimer je ogroženo tudi veliko število delovnih mest, saj družinska podjetja zaposlujejo 70 % aktivnega delovnega prebivalstva.

Predlagamo, da so prevzemniki družinskih podjetij deležni enkratne finančne podpore v obliki nepovratnih sredstev po zgledu pomoči mladim prevzemnikom kmetij, ki dobijo več deset tisoč evrov.

Ukrep bi bil namenjen dvigu produktivnosti in konkurenčnosti s podporo prevzemnikom družinskih podjetij za

lažji prevzem in prehod ter stimuliranju potomcev za prevzem podjetij, saj je teh po raziskavah le 9 %.

19. Plačilo nadomestila za avtorske pravice za vse kolektivne organizacije (SAZAS, ZAMP in IPF) preko skupne položnice (iz leta 2007)

Plačevanje nadomestil za avtorske pravice pri javnem predvajanju avtorskih del vsem kolektivnim organizacijam, ki upravljajo avtorske pravice (SAZAS, ZAMP, zavod IPF), bi morali zagotoviti preko skupne položnice oziroma preko skupnega računa, saj bi to

podjetniku zmanjšalo administrativne ovire in stroške za provizije bankam ter hkrati preprečilo neutemeljeno prihodnje višanje prispevkov tem kolektivnim organizacijam.

20. Zagotoviti plačevanje davkov in prispevkov na enoten plačilni nalog (iz leta 2007)

Poudarjamo, da ni dovolj le sprejeti ukrepe, temveč je potrebno omogočiti tudi njihovo izvajanje in le-to pri enotnem plačilnem nalogu za plačilo dajatev še vedno ne deluje na način, kot bi bilo potrebno.

MAJA RIGAČ

DELOVNI ZAJTRK

Podporno okolje naj deluje usklajeno

V okviru projekta SCALE(up)ALPS, ki je sofinanciran iz programa Evropskega regionalnega razvojnega sklada preko programa Interreg Alpine Space, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v petek, 10. maja, pripravlja delovni zajtrk z naslovom Kako do dinamičnega in usklajenega podpornega okolja za podjetja s potencialom hitre rasti?

V Sloveniji smo v zadnjih letih priča hitremu in dinamičnemu razvoju nacionalnega start-up / scale-up ekosistema. Okrepilo se je inovativno in podporno okolje ter infrastruktura subjektov inovativnega okolja, kjer vidno vlogo prevzemajo predvsem tehnološki parki, univerzitetni inkubatorji in podjetniški pospeševalniki, ki v okviru svojih programov povezujejo različne vire financiranja, mentorstvo, strokovno podporo, podjetja in raziskovalne institucije ter zagotavljajo prostorske pogoje in infrastrukturo.

Na tokratnem dogodku pa bodo sodelujoči poskušali orisati usklajeno delovanje podpornega okolja za podjetja s potencialom hitre rasti in poiskati sinergije med deležniki start-up ekosistema.

Kako do dinamičnega in usklajenega podpornega okolja za podjetja s potencialom hitre rasti, bodo v pogovoru z **Larso Vodeb** iz OZS odgovore iskali:

- **Marko Lotrič**, direktor Lotrič Meroslovje, d. o. o. in predsednik Odbora za znanost in tehnologijo pri OZS,
- **Igor Milek**, NKO za Inovacije v MSP (Obzorje 2020), Javna agencija, SPIRIT Slovenija,
- **Natalija Stošički**, direktorica Oddelka za naložbe in evropske programe, SID Banka,
- **Dorijan Maršič**, direktor Univerzitetnega razvojnega centra in inkubatorja Primorske, d. o. o.,
- **Maja Križmančič**, direktorica Flexyteam, d. o. o.,
- **Marino M. Samardžija**, namestnik direktorja Saving, d. o. o.

Udeležba na dogodku, ki bo potekal **v petek, 10. maja, od 9.00 do 10.30 v Kongresnem centru Portus v Hotelu Slovenija**, je brezplačna.

E. Z.

Interreg
Alpine Space

Interreg
Alpine Space
SCALE(up)ALPS

OZS nasprotuje znižanju pokojnin

Člani Upravnega odbora OZS so na svoji aprilski seji izrazili zaskrbljenost nad dogajanjem v Skladu obrtnikov in podjetnikov (SOP). Ta je namreč sporočil, da nima dovolj sredstev, da bi več tisoč upokojujencem izplačal obljubljene poklicne pokojnine.

OZS je zato v začetku maja sklicala novinarsko konferenco, na kateri je apelirala na ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter vodstvo SOP, da najdeta skupni jezik in rešitev v korist prejemnikom pokojnin.

Govorci na novinarski konferenci, na kateri je bil tudi član skupščine SOP, so se strinjali, da obstajajo tudi drugačne rešitve od tistih, ki jih predlaga vodstvo SOP. Namesto znižanja pokojnin so predlagali, da se vzajemna zavarovanja prenesejo na ZPIZ. Vodstvo OZS

je na koncu obljubilo, da bo storilo vse, da zaščiti svoje člane, prejemnike teh pokojnin.

M. Č.

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gimnazijah
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
- Predlog Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti
- Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zelenem javnem naročanju

2. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o industrijski lastnini
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o preprečevanju omejevanja konkurence

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog sprememb davčne zakonodaje (novela Zakona o dohodnini, novela zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, novela zakona o davku od dobička od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov)
- Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2F)

- Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o urejanju trga dela (ZUTD)
- Predlog Zakona o varstvu osebnih podatkov
- Predlog Pravilnika o poklicnih boleznih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o integriteti in preprečevanju korupcije
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o tujcih
- Predlog pravilnika o gradbiščih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost
- Predlog Uredbe o načinu izvajanja gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov v notranjem cestnem prometu, o koncesiji te javne službe in o ureditvi sistema enotne vozovnice

4. Objava v Uradnem listu RS:

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini

4AJ₁P=95

Že na voljo!

NOVI FINANČNI PODATKI

Do modrih odločitev z ažurnimi in zanesljivimi podatki.

Zmanjšajte poslovna tveganja in preverite nove finančne podatke vaših partnerjev. Pridobite **bonitetne ocene S.BON** in analizirajte celostno s spletnim orodjem **Fi=Po**. Finančni pomočnik.

Preverite podatke na www.ajpes.si.

Zaupajte uradnemu viru podatkov.

PERGER 1757, SLOVENJ GRADEC

Družina Perger ohranja in nadaljuje več kot 250 let staro tradicijo medičarstva, lectarstva in svečarstva.

Vsak izdelek pripoveduje svojo zgodbo

Postopke izdelave za prvovrstne medenjake, lect in druge izdelke družina Perger ohranja že več kot 250 let. Tradicija družinske obrti namreč sega daleč nazaj v leto 1757, ko so se devet rodov nazaj Pergerji začeli ukvarjati z medičarsko, lectarsko in svečarsko obrtjo. Skrivnost njihovih izdelkov iz medu in satja, ki navdušujejo po vsem svetu, se skriva v izbranih sestavinah narave in ljubezni, s katero jih oblikujejo.

Družina Perger izvira iz Štajerske, kjer so v preteklosti zaradi slovesa njihovim medenjaki rekli kar »pergerji«. Po drugi svetovni vojni so se preselili v Slovenj Gradec, kjer so nadaljevali družinsko tradicijo medičarstva, lectarstva in svečarstva.

Pergerjeve v vsakdanjem življenju vodijo družinske vrednote in ljubezen do dela. »Vsi smo vzgojeni v duhu, da moraš svoje delo opravljati z ljubeznijo in pri tem ne zgolj gledati na denar,«

povedo Pergerjevi in dodajo: »Pri nas je spoštovanje družinskih vrednot, tradicije ter ohranjanje skrivnosti družinskih receptov in postopkov izdelave na prvem mestu.«

Ročno in 100-odstotno naravno

Prav vse se v Pergerjevi delavnici naredi ročno, pri tem pa uporabljajo le najboljše sestavine, ki jih daje narava; prvovrsten slovenski med, matični mle-

ček, cvetni prah, propolis, čebelji vosek in naravna barvila. »Danes se veliko govori o oznakah bio, eko, zdravo, mi pa dejansko temu sledimo že generacije,« povedo Pergerjevi.

Lectarstvo je ena najstarejših obrti nasploh in živi le še v nekdanjih avstro-ogrskih deželah, v Sloveniji, Nemčiji, Avstriji, Srbiji ter na Hrvaškem, Madžarskem, Češkem in Slovaškem. Predvsem za slovenske lectarje pa velja, da so pri delu najbolj natančni. Pravi lectarji, in to Pergerjevi zagotovo so, morajo znati delati medenjake, lectarske figure, bombone, lizike, pijačo, sveče in še veliko drugega.

Medenjaki kot nekoč

Testo za večkrat nagrajene naravne Pergerjeve medenjake pripravljajo v več kot 250 let starih hrastovih čebrih, kjer najprej med, matični mleček, propolis in cvetni prah ročno zmešajo z vodo in nato na kratko prekuhajo. Zmes ohladijo, dodajo različne vrste moke, pokrijejo in v ohlajenem prostoru pustijo zoreti najmanj 60 dni.

Preden testo postavijo na hladno, preverijo še njegovo kakovost, in sicer z metodo svojih prednikov. V zmes potopijo mlado kokošje jajce, zneseno istega dne. Če jajce ostane na površini zmesi in se ne potopi, je to znak, da je osnova za izdelavo Pergerjevih medenjakov vrhunske kakovosti.

Po preteku najmanj 60 dni masi dodajo še zelišča, začimbe in moko, pustijo počivati še en dan in spečejo. Ko so pečeni, jih polepšajo z naravno želatino, medom in naravnimi barvili.

Medenjaki so mehki in slastnega okusa, primerni tudi za alergike, saj so brez jajc, mleka in konzervansov.

Da bi lahko uživali tudi v pripravi medenjakov, so Pergerjevi potrošnikom pripravili prav posebno presenečenje. Na voljo je namreč že pripravljeno bio medeno testo (v letu 2017 izbrano kot najbolj inovativen izdelek), s katerim hitro in preprosto pripravimo medenjake v udobju lastnega doma.

Iz podobnega testa, kot medenjaki, so tudi lectova srca in druge figurice, ki jih od nekdaj ljudje kupujejo za okras ali podarjajo za spomin. Najbolj razširjeno

je lectovo srce, ki je okrašeno s posebnimi etnološkimi ornamentami, na sredini z ogledalcem ali primernim verzom. V preteklosti so z njim zelo radi izpovedovali ljubezen in naklonjenost, danes to ni najbolj običajno, zagotovo pa ne škodi. Če ne drugega je lectovo srce lep spomin za dolga leta. Pergerjevi se na suhem ohranijo tudi več kot 50 let.

Vonj harmonije in pozitivna energija

V Pergerjevi delavnici izdelujejo energetske sveče. Ročno so izdelane iz naravnega čebelnjega voska čebel, ki cvetni prah, poln zdravilnih eteričnih olj in sestavin, nabirajo od Alp do Jadrana. »Zaradi svoje enkratne oblike energetske sveče ves čas vibrirajo in oddajajo eterična olja, zato jih ni potrebno prižigati. Tako čistijo bivalni prostor in ga polnijo s pozitivno energijo,« povedo Pergerjevi.

Energetske sveče vsebujejo medeni parfum, ki je izdelan po skrivnem postopku in velja za eno najbolj varovanih družinskih skrivnosti. Za en liter medenega parfuma je potrebno kar 800 kg prvovrstnega slovenskega medu, ki ga po končani izdelavi parfuma uporabijo pri drugih delovnih procesih.

Energetske sveče Neskončnost, Triglav in Zlato srce, ki jih Pergerjevi danes izdelujejo v več velikostih, je oblikoval slovenski oblikovalec Oskar Kogoj. Ta projekt je bil začetek izjemno plodnega sodelovanja, ki je rodilo že več kot 70 različnih izdelkov za najzahtevnejše oku-se.

Tudi slovenska protokolarna darila

Pergerjevi izdelki so bili upodobljeni na slovenski poštni znamki, prikazani v številnih domačih in tujih televizijskih oddajah in igranih celovečernih filmih (Cvetje v jeseni, Tantadruj), že vrsto let pa Pergerjevi sodelujejo tudi s protokolom Republike Slovenije, saj gre za zelo kakovostne izdelke slovenske domače in umetnostne obrti, ki ustrezajo zahtevam s kulturnozgodovinskega in etnografskega vidika.

Njihove izdelke so tako v dar dobile pomembne osebnosti iz gospodarstva, kulture, političnega in verskega

življenja. Med njimi tudi Borut Pahor, Milan Kučan, dr. Janez Drnovšek, George Bush, Vladimir Putin, papež Janez Pavel II., papež Benedikt XVI., dalajlama, Saj Baba, Nelson Mandela, Luciano Pavarotti, Gari Kasparov, Donald in Melania Trump ter mnogi drugi. Sicer pa so Pergerjevi izdelki prisotni v 142 galerijah, muzejih in enkratnih prodajnih mestih po vsem svetu.

Tradicija in sodobnost

Pergerjevi, predvsem mlajši rod, se zavedajo, da zgolj bogato znanje in negovanje tradicije niso zagotovilo za uspeh pri sodobnih potrošnikih. Zato razmišljajo inovativno. Odločili so se ohraniti tradicijo in jo nadgraditi do te mere, da bo postala zanimiva tudi za mlajše generacije. »Menimo, da je spoštovanje slovenske kulturne dediščine in pristnih, avtentičnih zgodb naših dedkov in babic, ki so se ohranile skozi vsa ta leta, nujno. Naše več kot 250 let stare družinske skrivnosti smo tako vključili v bio bombone iz sedmih vrst zelišč, matičnega mlečka, cvetnega prahu in propolisa, ki so brez glutena in tudi brez želatine. Barvamo jih z ekološko rdečo peso in s kurkumo, narejeni pa so popolnoma ročno,« razlagajo Pergerjevi.

Ne samo pri razvoju izdelkov za širši krog potrošnikov, tudi sicer jih v prihodnje čaka kar nekaj izzivov. Muzej in galerija Medeni raj v Slovenj Gradcu je skupaj z delavnico in prodajalno v središču mesta z leti namreč postal pretesen za vse želje in ideje družine Perger. Zato so zasnovali edinstven objekt, ki bo predstavljal izkustveni in doživljajski turizem v najboljši možni obliki. V njem bodo predstavili družinsko obrt in tradicijo na moderen način, vsak obiskovalec pa se bo поблиžje spoznal z izdelavo vseh izdelkov, ki nastajajo izpod rok družine Perger. Otroci si bodo seveda ob pomoči izkušenih mojstrov lahko celo izdelali vsak svojo liziko, starši pa okrepčali v prvi medeni kavarni/slaščičarni na svetu.

EVA MIHELČ

Šah iz lecta, kakršnega je v dar dobil večkratni svetovni prvak v šahu Garry Kasparov.

Osemindvajseterica za mir, ljubezen in prijateljstvo je razstavljena v evropskem parlamentu v Bruslju. Izdelali so jo leta 2008 ko je Slovenija predsedovala EU.

Ročno izdelane energetske sveče, edinstvene oblike, prostor napolnijo s harmonijo in blagodejno vplivajo na počutje.

Pergerjevi so se s svojo lectarsko stojnico večkrat pojavili tudi v slovenskih celovečernih filmih ter domačih in tujih televizijskih oddajah.

POGOVOR PRI PREDSEDNIKU DRŽAVE

Obrtniki in podjetniki pripravljeni na morebitno novo krizo

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v sodelovanju z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenijo pripravil pogovor Pripravljenost obrtnikov in podjetnikov na ohlajanje gospodarstva, ki se ga je udeležilo več kot 100 obrtnikov in podjetnikov, članov zbornice. Obrtniki in podjetniki so se strinjali, da so na morebitno krizo boljše pripravljeni, kot leta 2008, vendar pa od vlade še vedno pričakujejo prijaznejšo zakonodajo.

Pogovora Pripravljenost obrtnikov in podjetnikov na ohlajanje gospodarstva pri predsedniku RS Borutu Pahorju se je udeležilo več kot 100 obrtnikov in podjetnikov.

V pogovoru, ki ga je vodil direktor OZS **Danijel Lamperger**, so sodelovali kovinar, gradbinec, gostinka ter svetovalec predsednika države. Gradbenec **Franc Meža** je ocenil, da gradbeništvo trenutno dela s polno paro. »V času krize so bile cene gradbe-

nih del pod mejo, še vedno pa so cene pre nizke, da bi lahko nudile akumulacijo za prihajajočo krizo. Gradbeništvo v Sloveniji zaposluje 67 tisoč oseb. Dobro bi bilo, da bi država aktivno pristopila k ustanovitvi paritetnega sklada za gradbeništvo po vzoru Avstrije in Nemčije. Tako bi uspeli zadržati dober kader in ga ohraniti za čas, ko bi ga potrebovali,« je

ocenil Meža. Gostinka **Marija Čop** iz Podkuma pa je dejala, da mora kot obrtnica ves čas iskati nove priložnosti, če želi preživeti. »Ukvarjam se s tistimi dejavnostmi, ki v našem okolju

preživijo. Sicer bi se raje ukvarjala zgolj z eno. Naše podjetje je družinsko, zato se morda lažje prilagajamo na trgu,« je še pojasnila Marija Čop, ki se ukvarja tudi s trgovino, prevozništvom in poštnimi storitvami.

Nove poslovne priložnosti je po krizi leta 2008 našel tudi kovinar **Stane Malerič** iz Črnomlja. »Bili smo pozorni

na prihod krize leta 2008, zato smo se ustrezno pripravili. Takrat smo se odločili za turizem, za glam-ping in za oddajo apartmajev,« je v pogovoru pojasnil Malerič. Po njego-

vi oceni so podjetja mnogo bolje pripravljena na morebitno prihajajočo krizo. So manj zadolžena ali celo niso zadolžena. Izpostavil pa je problem pomanjkanja

kadrov, saj se mladi vse manj odločajo za deficitarne poklice. **Dr. France Arhar**, svetovalec predsednika Republike Slovenije, pa je obrtnikom in podjetnikom svetoval,

V pogovoru, ki ga je vodil direktor OZS Danijel Lamperger, so sodelovali kovinar Stanislav Malerič, gradbinec Franc Meža, gostinka Marija Čop ter svetovalec predsednika države dr. France Arhar.

da morajo vedno preveriti, kaj se dogaja z deviznim tečajem države, s katero poslovno sodelujejo.

»Obrtniki in podjetniki smo tisti, ki

polnimo proračun. Uspešni smo lahko le, če nam politika stoji ob strani. V Sloveniji je 117 tisoč obrtnikov in podjetnikov, ki zaposlujejo več kot 350 tisoč oseb. Zato si zaslužimo posebno pozornost in predvsem takšno zakonodajo, ki nam bo omogočala razvoj in večjo konkurenčnost,« je uvodoma poudaril predsednik OZS **Branko Meh**, ki je obenem pohvalil predsednik Boruta Pahorja za njegov trud pri odpiranju vrat na tujih trgih.

Predsednik RS **Borut Pahor** je ob zaključku dejal, da se že kažejo znaki ohlajanja: »Slovensko gospodarstvo je leta 2019 bistveno bolje pripravljeno na morebitno ciklično krizo ali morda celo recesijo; ne enega ne drugega še ne napovedujem, čeprav so nekateri znaki ohlajanja.« Po Pahorjevem mnenju je več lastnega kapitala, previdnosti pri vlaganjih, izvoz je še vedno v polnem pogonu, čeprav se čuti prve znake ohlajanja v državah partnericah. »Finančni temelji slovenskega gospodarstva so veliko bolj zdravi,« je še menil Pahor.

MIRA ČREŠNAR, SLIKE: E. M.

Plačila vseh mesečnih prispevkov za socialno varnost z enim e-računom

Jana Ahčin, generalna direktorica Finančne uprave RS

Vsak mesec morajo osebe z dejavnostjo plačati štiri različne prispevke za socialno varnost in še akontacijo dohodnine (če znesek akontacije ne presega 400 evrov, se ta plača v trimesečnih obrokih). Mesečno to pomeni pet položnic oziroma 60 položnic na leto. Na to obremenitev je OZS opozarjala od leta 2007. Zato je izjemno zadovoljna z novostjo, ki jo napoveduje FURS. Od junija letos bo namreč lahko zavezanec štiri različne prispevke za socialno varnost plačal le z enim e-računom na mesec.

Doslej je Finančna uprava RS (FURS) omogočala združitev tistih plačil, ki se nanašajo na isto javnofinančno blagajno oziroma imajo isti račun – IBAN. Osebe z dejavnostjo so tako morale mesečno plačevati trem različnim javnofinančnim blagajnam: (proračunu Republike Slovenije, Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavodu za zdravstveno zavarovanje).

To pomeni, da so lahko mesečno namesto petih različnih položnic izpolnili le tri in si tako zmanjšali stroške provizije bank.

O tem, kako bo od junija letošnjega leta dalje FURS fizičnim osebam, ki opravljajo dejavnost, zagotavljal še ugodnejši način plačevanja obveznosti, smo se pogovarjali z generalno direktorico FURS Jano Ahčin.

• Kakšna novost čaka davčne zavezance?

»FURS bo omogočil plačevanje vseh prispevkov za socialno varnost z enim plačilom. To pomeni, da bo zavezancem plačevanje obveznosti poenostavljeno, predvsem pa bo cenejše, saj se bodo zmanjšali stroški provizije bankam. Namesto štirih položnic za štiri različne prispevke za socialno varnost bo lahko zavezanec obveznosti na mesec plačal

le z enim e-računom. Akontacijo dohodnine pa bo moral še vedno poravnati z ločenim plačilnim nalogom, saj ta obveznost ne zapade v plačilo istočasno kot prispevki za socialno varnost.«

• **Ali bodo novega načina plačevanja prispevkov za socialno varnost deležni vsi podjetniki?**

»FURS bo plačevanje obveznosti na podlagi e-računa uvajal postopoma. Sprva bo rešitev na voljo družbenikom in samozaposlenim, to je osebam, ki samostojno opravljajo pridobitno ali drugo dovoljeno dejavnost (na primer samostojnim podjetnikom, kulturnikom, športnikom, odvetnikom itd.) in so sami dolžni obračunavati prispevke za socialno varnost. Za obe kategoriji zavezancev davčni organ že sedaj sestavlja predizpolnjene obračune prispevkov za socialno varnost in jih do 10. v mesecu odlaga v njihove portale eDavkov.

V prihodnje bomo način poravnave davčnih obveznosti preko e-računov zagotovili tudi pravnim osebam. Na naši spletni strani bo objavljen seznam, katere vrste obveznosti je mogoče poravnati z e-računom.«

• **Omenili ste e-račun. Kako bo pravzaprav potekalo plačevanje? Ali se ne bodo več uporabljale položnice oziroma plačilni nalogi?**

»Najprej naj pojasnimo, da bo lahko zavezanec še vedno uporabljal način plačevanja obveznosti, kot ga je do sedaj. Še vedno bo lahko s plačilnimi nalogi plačeval vsako obveznost posebej ali pa bo na enem plačilnem nalogu združil tista plačila, ki se nanašajo na isto javnofinančno blagajno.

Lahko pa se bo odločil za poenostavitev plačevanja. V tem primeru se bo moral pri svoji spletni banki prijaviti na prejem e-računa, pri čemer se s prejeto prijavo na prejem e-računa šteje, da se zavezanec strinja s »Splošnimi pogoji plačevanja obveznih dajatev z e-računom«, ki bodo objavljeni na naši spletni strani. To bo zavezanec storil le enkrat, saj bo prijava veljala do odjave ali do zaprtja računa. FURS bo takšnemu zavezancu na podlagi obračuna dajatev pripravil tako imenovani zbirni plačilni

nalog, ki bo vseboval podatke o javnofinančnih blagajnah, vrstah in višini dajatev. Zbirni plačilni nalog bo FURS poslal zavezancu (preko njegove banke) v obliki e-računa v enotni standardizirani obliki eSlog, ki bo vključeval tudi obvestilo v pdf obliki.«

• **Sliši se zelo enostavno. Ampak če prav razumemo, zavezancem ne boste pošiljali e-računov neposredno na njihove elektronske naslove?**

»E-računi bodo poslani bankam, zavezanec pa bo lahko do njih dostopal prek svoje spletne banke, kjer bo lahko predizpolnjen plačilni nalog tudi potrdil in s tem neposredno poravnal znesek obveznosti.«

• **Če povzamemo: katere vse obveznosti bo lahko zavezanec plačal na enem e-računu?**

»Zavezanec bo lahko vsak mesec na enem e-računu plačal vse štiri prispevke za socialno varnost:

- prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- prispevke za zdravstveno zavarovanje,
- prispevke za starševsko varstvo,
- prispevke za primer brezposelnosti.«

• **Ampak zavezanec bo moral še vedno na enak način obračunavati davke in prispevke, kot jih je doslej, kajne?**

»Da, res je. Sprememba se nanaša zgolj na plačevanje obveznosti. Način obračunavanja in poročanja o akontaciji dohodnine in prispevkov za socialno varnost ostaja takšen, kot je bil doslej, se pravi preko sistema eDavki in še vedno je v primeru neplačila obračun prispevkov za socialno varnost izvršilni naslov v postopkih izterjave. Ob tem kaže še enkrat poudariti, da davčni organ sestavlja predizpolnjene obračune prispevkov za socialno varnost, zaradi česar zavezanci enostavneje izpolnjujejo svoje davčne obveznosti.«

• **Po kakšnem ključu pa se bodo poravnavale obveznosti različnih blagajn?**

»E-račun je pripravljen na podlagi mesečnega obračuna prispevkov in

vključuje informacijo, koliko prispevkov pripada posamezni blagajni. S prejetim plačilom na podlagi e-računa se rednim plačnikom tako poravnajo prispevki, ki so navedeni na e-računu.

Če plačilo ne zadostuje za plačilo vseh obveznosti, se posamezna vrsta prispevka poravnava v sorazmernem deležu glede na zneske, ki so določeni na e-računu.

Če ima zavezanec v času plačila e-računa odprte še stare obveznosti iz navedenih prispevkov, se tudi če plača z e-računom, najprej poravnajo starejše obveznosti.«

• **Kdaj v mesecu bo zavezanec prejel e-račun za prispevke za socialno varnost in do kdaj ga mora poravnati?**

»Izdaja in plačilo e-računa sta neposredno vezana na predložitev obračuna prispevkov za socialno varnost in plačilo te obveznosti. Roka se glede tega nista spreminjala. Omenjene obračune je treba preko eDavkov predložiti do 15. v mesecu, zneske pa je treba poravnati najpozneje do 20. v mesecu za pretekli mesec. E-račun bo tako izdan po predložitvi obračuna. Naj spomnimo, da morajo zavezanci akontacijo dohodnine poravnati do 10. mesecu.«

• **In kdaj se bodo lahko registrirali pri svoji banki? Kdaj bo FURS poslal prve e-račune?**

»Zavezanci bodo v drugi polovici maja letošnjega leta v svojih bankah lahko začeli s postopki registracije za prejemnika e-računa. Prve e-račune pa bo FURS izdal po 15. juniju, ko se izteče rok za predložitev obračunov prispevkov za socialno varnost za maj 2019.«

• **Ali bo lahko zavezanec preko e-računov poravnal tudi druge obveznosti do FURS, na primer plačila na podlagi inšpekcijskih odločb, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča ali pa obveznosti fizičnih oseb, kot so na primer letna odmera dohodnine?**

»FURS bo postopoma širil nabor obveznosti, ki jih bo mogoče poravnati preko e-računa. Zaenkrat pa je na ta način mogoče poravnati le prispevke za socialno varnost.«

2. DAN DRUŽINSKEGA PODJETNIŠTVA

Odhod potomcev iz družinskega podjetja ne vodi nujno v propad

Kaj narediti, če otroci ne želijo ostati v družinskem podjetju? Kako uspešno izpeljati prenos podjetja? Na ta vprašanja so na okrogli mizi v okviru dneva družinskega podjetništva, ki ga je organizirala Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, odgovarjali obrtnik in naslednika družinskih podjetij. Govorci so se strinjali, da za obstoj družinskih podjetij ni nujno, da jih prevzamejo potomci, nujno pa je, da ima vsako družinsko podjetje svojo ustavo, v kateri se natančno zapiše postopek nasledstva.

Kar dve tretjini družinskih podjetij v Sloveniji pri prenosu propadeta. Zato je tako pomembno, da se vprašanje nasledstva čim prej uredi, so se strinjali današnji govorniki. **Mag. Tina Kociper** je svetovalka za nasledstvo v družinskih

podjetjih in izhaja iz družinskega podjetja s 45-letno tradicijo. Pravi, da je v družinskem podjetju najpomembnejša komunikacija in da starši pogosto ne vedo, kaj si otroci želijo. Po njenem prepričanju ni nujno, da otroci prevzamejo podjetje. "Lahko ga prodate, čeprav se to pri nas v Sloveniji sliši bogokletno," meni Tina Kociper. Njihovo družinsko podjetje je prevzel njen brat. "Šla sem študirat podjetništvo, da prevzamem poslovni del v podjetju, brat pa gradbeništvo, da bi prevzel področje gradnje.

Vendar sem v nekem trenutku dobila vprašanje, ali si želim, da sta moja starša prva in zadnja šefa v mojem življenju. Odločila sem se za samostojno podjetniško pot," opisuje svoj odhod iz podjetja. Glede delitve premoženja pa meni, da je bolj pomembno, da se družina za isto mizo zbere med prazniki.

Uroš Kavs prav tako prihaja iz družinskega podjetja in je ustanovitelj Inštituta MoST. "Z očetom sem se pogovarjal o tem, da bom prevzel družinsko podjetje. Bil sem tik pred tem, da ostanem v družinskem podjetju, potem pa se je zgodil preobrat." Kavs je iz družinskega podjetja odšel zaradi komunikacije z očetom, in ker je čutil, da mora tudi živeti. Delal je namreč tudi 16 ur na dan, tudi med vikendi in prazniki. Kavs podjetjem svetuje, da je treba poskrbeti za to, da bo podjetje

delalo dolgoročno. V Sloveniji ima zgolj peščica družinskih podjetij svoje ustave, v kateri jasno napišejo potek nasledstva. "V našo družinsko ustavo smo zapisali, kako bo podjetje delovalo na dolgi rok. Posledično so se popravili tudi odnosi v podjetju," pojasnjuje Kavs.

Tina Kociper pa opaza, da se v Sloveniji še vedno težko pogovarjamo o delitvi premoženja in o vlogi v podjetju. "Zato je tako pomembno, da imamo družinsko ustavo, v katero vse to zapišemo," svetuje. Z njo se je strinjal tudi Kavs, ki pravi, da se moramo soočiti s tem, da vsak vodi podjetje drugače. "Pogosto se srečujemo s tem, da se starši ne želijo pogovarjati o privatnem premoženju. Nujni delež za potomca je okoli 20 odstotkov, kar je za neko podjetje veliko. Če se te zadeve uredijo tako kot se morajo, so tudi podjetja zelo uspešna," pojasnjuje Kavs, ki pravi, da se moramo namesto o prenosu pogovarjati o prevzemu odgovornosti. "Upokojeni prokuristi so prikriti nadzorniki. V bistvu se niso umaknili iz podjetja, ker jih je strah, da bo podjetje brez njih propadlo," je prepričan Kavs, ki staršem svetuje, naj vzgajajo podjetnika, ne naslednika. Nihče od naslednikov namreč ne more zase vedeti, ali bo ostal v podjetju. "Vodje se ne rodijo, vodje se naredijo. Zato je potrebno veliko vlaganj," meni Kavs.

Obrtnik **Janez Kunaver** je predstavnik tretje generacije v družinskem podjetju, kjer nimajo naslednika. "Imam dve hčeri, vendar se nobena ni usmerila v strojništvo, zato ne delata v našem podjetju. Naša bla-

govna znamka je v strojništvu zelo prepoznavna, zato bi bilo lepo, da svoje podjetje nekemu predam. Nimam pa problema s tem, da svoje podjetje zaprem. Vem, da bo na drugem koncu Slovenije zraslo podjetje, ki bo izdelovalo podobne izdelke kot jaz.”

MIRA ČREŠNAR, SLIKE: E. M.

Zbrane je uvodoma pozdravil podpredsednik OZS Ivan Meh.

2. dan družinskega podjetništva je spodbujal tudi k mreženju in ustvarjanju novih poznanstev.

Poslovna inteligenca – ko podatki postanejo informacije

Sodobna orodja za podporo poslovni analitiki omogočajo, da iz podatkov na enostaven način pridobimo novo znanje, ki ga lahko hkrati uporablja več ciljnih skupin pri svojem delu. Državna uprava je bogat vir podatkov, kjer lahko sistemi za poslovno analitiko znatno zmanjšajo ročno delo ter dvignejo učinkovitost prikaza podatkov.

Na Ministrstvu za javno upravo so se zato odločili, da iz podatkov pridobijo kakovostne informacije za odločanje. S pomočjo evropskih sredstev so zagnali projekt **Vzpostavitev poslovne analitike v državni upravi – Skrinja 2.0**, ki omogoča, da podatki postanejo informacije. Rezultat projekta bo informacijska platforma kot storitev za druge organe državne uprave. S poslovno analitiko bodo uporabnikom nudili kakovostne informacije za boljše odločitve. Vzpostavljen bo kompetenčni center za strokovno podporo s posebnim poudarkom na doslednem upoštevanju standardov in predpisov varovanja ter zaščite podatkov. Rešitev bo omogočala izvedbo napovedne analitike za pripravo različnih scenarijev tako za potrebe strateškega načrtovanja kot tudi za operativno raven. V prvi fazi so se npr. odločili, da bodo to informacijsko orodje uporabili za poenostavitev in avtomatsko pridobivanje podatkov o stanju v sistemu plač v javnem sektorju. Avtomatizirano bo redno poročanje, omogočeno bo lažje oblikovanje grafičnih prikazov, časovnih primerjav ter izdelava simulacij, kadar gre za večje spremembe, ki

imajo širši vpliv. Ti podatki so ključni pri načrtovanju gibanja mase plač v javnem sektorju ter pri pogajanjih s sindikati.

Vas zanimajo še druge možne uporabe? Obiščite jih **15. maja 2019** v prostorih Ministrstva za javno upravo na Tržaški cesti 21 v Ljubljani **na dogodku** Poslovna inteligenca in predstavitev projekta Skrinja 2.0, na katerem bodo predstavili vse izzive in koristi poslovne inteligenice. Dogodek je del kampanje EU PROJEKT, MOJ PROJEKT 2019, s katero želijo skupaj s Službo Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko pokazati, da lahko rezultate projektov evropske kohezijske politike vidimo na vsakem koraku. Tako se bo med 11. in 18. majem 2019 zvrstilo več kot 100 dogodkov v več kot 50 krajih po Sloveniji.

Več na eu-skladi.si.

Prehranska priporočila za starejše osebe

Starejši odrasli ali starostniki so zelo nehomogena skupina, ki vključuje populacijo starejših od 55 let. Ob tem se je potrebno zavedati, da je staranje proces, katerega presnovne spremembe se začnejo izražati že okoli petdesetega leta, pri nekaterih prej, pri nekaterih pozneje.

Energijske potrebe

Splošne potrebe po energiji so pri starejših odraslih znižane zaradi postopnega zmanjševanja mišične mase. Manjša je bazalna potreba po energiji in manjša je tudi energijska potreba pri telesni aktivnosti.

Beljakovine

Na potrebo po beljakovinah pri starejših vpliva mnogo dejavnikov. Ključna sta kakovost in količina vnesenih beljakovin. Kakovost beljakovin v hrani opredelimo s količino esencialnih aminokislin (takšnih, ki jih telo nujno potrebuje, a jih samo ne zna tvoriti), ki jih beljakovine vsebujejo, in njihovim medsebojnim razmerjem, ki najbolj pospešuje izgradnjo beljakovin v človeškem telesu. Beljakovine z višjo (oziroma boljšo) biološko vrednostjo najdemo v živilih živalskega izvora. Pri vegetarijanskih virih živil pazimo, da kombiniramo beljakovine iz žit z beljakovinami iz stročnic. Količina beljakovin v obroku (priporočeno od 25 do 30 g) mora biti zadostna, da spodbuja pozitivno beljakovinsko bilanco v telesu.

Delovna skupina strokovnjakov, imenovana PROT-AGE1, priporoča naslednji vnos beljakovin za zdrave starejše odrasle:

- Povprečen dnevni vnos 1,0 do 1,2 g/kg telesno maso/dan (na primer za moškega,

težkega 80 kg, je priporočen dnevni vnos od 80 g do 96 g beljakovin);

- Vnos beljakovin na vsak obrok naj znaša od 25 do 30 g, vsebuje pa naj od 2,5 do 2,8 g aminokisline levcin (v mleku, ovsenih kosmiči, arašidih, ribah, perutninskem mesu, pšeničnih kalčkih, mandljih in jajčnem beljaku);

- Vnos beljakovin enakomerno porazdelimo v tri glavne obroke čez dan in

na ta način zagotovimo zadostno preskrbo aminokislin za izgradnjo beljakovin v telesu;

- Pri telesno dejavnih starejših je priporočeni dnevni vnos beljakovin nekoliko višji, od 1,2 do 1,5 g/kg telesne mase na dan;

- Takoj po telesni vadbi se priporoča od 20 do 25 g beljakovin;

- Pri vzdržljivostni vadbi naj starostnik od 3 do 4 ure pred vadbo zaužije glavni obrok, ki vsebuje od 25 do 30 g beljakovin, takoj po telesni vadbi pa se priporoča lahek obrok, ki vsebuje od 20 do 25 g beljakovin. Kadar je glavni obrok zajtrk in je vzdržljivostna vadba zjutraj, naj bo zajtrk lahko prebavljiv, časovni interval med zaužitjem in vadbo je lahko tudi krajši (1ura).

- Vnos beljakovin po telesni vadbi je del celodnevne vnosa beljakovin in je zajet v razliko dnevnega beljakovinskega vnosa med starejšim telesno neaktivnim in aktivnim starostnikom. To, ali bo starostnik navodila za dodatni vnos beljakovin upošteval v celoti, je odvisno tudi od obsega in intenzivnosti vadbe. Vsak posameznik jih naj prilagodi svoji stopnji telesne aktivnosti. Pri zelo ambicioznih starejših športnikih je smiselna individualna prehranska obravnava, na osnovi katere izdelajo ustrezno športno-prehransko strategijo.

- Vadbe moči naj starostnik nikoli ne izvaja na tešče.

Sladkorji in prehranske vlaknine

Sprejemljiv skupen vnos ogljikovih hidratov je v območju od 45 do 60 % skupnega dnevnega energijskega vnosa. V osnovi se priporoča prehranski vnos sestavljenih sladkorjev z nizkim glikemičnim indeksom (največ takšnih sladkorjev najdemo v polnovrednih žitnih izdelkih). Vnos enostavnih sladkorjev (sem sodi tudi kuhinjski sladkor) naj bi omejili na 10 % skupnega energijskega vnosa. Zaradi telesne dejavnosti lahko vnos enostavnih sladkorjev nekoliko zvišamo, saj jih glede na presnovne potrebe pri fizičnem naporu potrebujemo več. Pomagamo si s prehranskimi priporočili za športnike, posebnih priporočil za starejše športnike ni. Pri zmerni telesni dejavnosti vnos sladkorjev praviloma zvišamo za 1 do 2 g/kg telesne mase na dan. Ta dodaten energijski vnos zaužijemo **takoj** po telesni aktivnosti (1 g/kg). Priporočila za prehransko vlaknino znašajo vsaj 25 g/dan, pri tem pa moramo paziti na zadosten vnos tekočin, saj ob visokem vnosu prehranske vlaknine lahko pride do zaprtja.

Maščobe

Priporočila za starejše so enaka priporočilom za odrasle. Previdni moramo biti pri prisotnosti povišanih maščob v krvi. V tem primeru je potrebno vnos maščob nekoliko prilagoditi. Pri visokih vrednostih holesterola se svetuje nižji vnos nasičenih maščob iz živalskih virov (maslo, smetana, siri, mastno meso)

Projekt »**Podaljševanje delovne aktivnosti in zmanjševanje odsotnosti z dela v KRZS – STAR-VITAL: Združeni ukrepi za vitalnost starejših delavcev**«. Naložbo financirata Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija, in sicer Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS. Naložba se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v okviru 8. prednostne osi: »Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile«, 8.3. prednostne naložbe: »Aktivno in zdravo staranje«, 8.3.1. specifičnega cilja »Podaljševanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe«.

in iz hidrogeniranih rastlinskih maščob (margarina, palmovo olje). Pri višjih vrednostih trigliceridov v krvi je potrebno omejiti skupen energijski vnos in tudi vnos enostavnih sladkorjev. Kakovostne maščobe se nahajajo v oljčnem, bučnem in repičnem olju, v oreščkih in ribah.

Vitamini in minerali

Pri zdravih starejših odraslih, ki se normalno prehranjujejo, ni posebnih povečanih potreb po dodajanju vitaminov ali mineralov. Izjema je dodajanje vitamina D, pri znižanem nivoju v krvi, ker naj bi pomanjkanje negativno vplivalo na zdravje kosti in srčnožilnega sistema. Priporočen dodaten vnos je pri 15 mikrogramov v starosti med 60 in 74 let in 20 mikrogramov pri starosti več kot 75 let. Poleg zadostnega vnosa vitamina D je za zadrževanje upadanja kostne mase potreben tudi zadosten vnos kalcija. Po priporočilih raznih strokovnih organizacij je priporočen dnevni vnos kalcija pri starejših od 1200 do 1500 mg na dan.

Tekočina

Pri starejših je dehidracija oziroma izsušenost pogost problem. Dehidracija zmanjšuje funkcionalno zmogljivost in vodi do motenj pozornosti, umskega pešanja, vse do zmedenosti. Nekateri

starejši namerno zauživajo manj tekočine zaradi težav z inkontinenco (zadrževanjem urina), pri tem pa žal ne pomislijo, da imajo lahko težave tudi zaradi izsušenosti. Redno pitje zadostne količine je pomembno, saj se pri starejših odraslih občutek žeje zmanjša in žeje ne občutijo. Dnevni vnos tekočin je odvisen tudi od uporabe zdravil in pogojev v okolju (na primer visokih poletnih temperatur). Priporočen je vnos vsaj 1600 ml (8 kozarcev po 2 dl) oziroma 30 ml/kg telesne mase na dan. Telesna aktivnost poveča potrebe po tekočini in tudi potrebe po soli, le-ta je nujno potrebna za rehidracijo. Zmerne količine kave in pravega čaja v nasprotju z laičnimi prepričanji nimajo dehidracijskega učinka.

Prehranski dodatki v starosti

Prehranski dodatki pri starejših odraslih so v prvi vrsti namenjeni preprečevanju in zdravljenju podhranjenosti. V ta namen uporabljamo predvsem enteralno prehrano ali druge komercialne nadomestke hranil (beljakovinski koncentracije). Na ta način dopolnimo nezadosten prehranski vnos normalne prehrane, ki je starejši zaradi prehranskih težav ne more zaužiti v ustreznih količinah.

SIMONA PERČIČ,
DR. MED., SPEC. JAV. ZDRAV.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 7. redni seji Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, dne 26. 2. 2019

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA OBRTNIK LETA 2019

Priznanje »Obrtnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju obrtništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Obrtnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- do vključno 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Obrtnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na obrtni način,
- poslovna uspešnost,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja v katerem posluje in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 31. julij 2019.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnic, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

”MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO.”

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

Modra kartica za družinske člane in zaposlene

BIG BANG

gorenje point

MERKUR

KOMPAS

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › Ugodnosti pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › Ugodnostih pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › Ugodnosti pri obrtnikih in podjetnikih.
- › Plačila na obroke doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 7. redni seji Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, dne 26. 2. 2019

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA PODJETNIK LETA 2019

Priznanje »Podjetnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju podjetništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Podjetnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- več kot 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Podjetnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na industrijski način,
- poslovna uspešnost,
- strateška usmerjenost,
- globalno delovanje,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvažanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja v katerem posluje in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 31. julij 2019.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice,
- v primeru, da ima prijaviteljenec v lasti več podjetij mora predložiti konsolidirano bilanco od pooblaščenega revizorja.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnic, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

MOZAIK
PODJETNIH

mreža popustov

Spoštovani član!

Ste že vključeni v mrežo popustov jaz-TEBI?

Mreža popustov **jaz-TEBI** deluje v okviru projekta Mozaik podjetnih in že njeno ime pove, da je, s tem ko si obrtniki in podjetniki izmenjujete popuste za blago in storitve, namenjena navezovanju in utrjevanju poslovnih stikov med vami. Verjamemo, da je vključitev v to mrežo za vas dodana vrednost, saj vam poleg povezovanja omogoča tudi:

- ★ **brezplačno promocijo** vaše ponudbe na spletnem mestu Mozaik podjetnih in v okviru promocije kartice Mozaik podjetnih,
- ★ pridobitev nalepk za označevanje prodajnih mest, ki **pritegnejo pozornost kupcev in povečajo možnosti za uspešno poslovanje.**

Želimo si, da bi se v mrežo popustov jaz-TEBI vključilo čim več obrtnikov - članov OZS vseh dejavnosti, tako storitvenih kot proizvodnih.

Če bi želeli tudi vi sodelovati v mreži popustov izpolnite priloženi pristopni obrazec in ga posredujte na e-naslov: **mozaik.podjetnih@ozs.si**, sočasno pa navedite tudi število nalepk **Mozaik podjetnih/jaz-TEBI** za svoje poslovalnice. Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na gospo Barbaro Peteros, tel. 01 5830 507 ali na brezplačno telefonsko številko 080 12 42.

Vljudno prosimo, da pristopni obrazec izpolnite tudi tisti, ki ste v preteklosti sodelovali v mreži popustov član-članu, saj želimo to mrežo ažurirati in posodobiti ter vključiti v sistem ugodnosti Mozaik podjetnih. Preko obrazca nam sporočite morebitne dopolnitve ali spremembe glede nujenja popustov.

Izkoristite priložnost ter z vključitvijo v mrežo popustov jaz-TEBI povečajte svojo prepoznavnost in pridobite nove stranke.

MODRA ŠTEVILKA
((080 12 42))

mozaikpodjetnih.si/jaztebi

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 7. redni seji Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, dne 26. 2. 2019

objavlja RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA **NAJSTAREJŠI OBRTNIK LETA 2019**

**Priznanje »Najstarejši obrtnik leta«
podeljuje zbornica enkrat letno.**

**Kandidate za podelitev priznanja
»Najstarejši obrtnik leta« lahko predlagajo:**

- predsednik zbornice in podpredsednik upravnega odbora zbornice,
- skupščina zbornice,
- upravni odbor zbornice,
- upravni odbor strokovne sekcije zbornice,
- upravni odbor ali predsednik območne obrtno-podjetniške zbornice.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati naslednji pogoj:

- članstvo v zbornici.

Kriterij za izbor »Najstarejšega obrtnika leta« je:

- najdaljše obdobje opravljanja dejavnosti.

Izpolnjevanje kriterija se dokazuje s pisnimi dokazili iz katerih je razvidno obdobje opravljanja dejavnosti, ki jih komisiji posreduje predlagatelj.

Rok za prijavo je 31. julij 2019.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnic, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh

Predsednik OZS

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

**”KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH.”**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaše poslovni poti!**

Katere veščine in znanja so potrebni za svetovalca za hitro rastoča podjetja?

V okviru programa Erasmus + OZS skupaj s 5 institucijami iz Bolgarije, Velike Britanije, Španije in Avstrije, ki jih vodi Gospodarska zbornica Bolgarije, izvaja projekt, katerega namen je oblikovati strokovni profil svetovalca za hitro rastoča podjetja. Projekt se bo končal poleti z zaključno konferenco v Bolgariji.

Izhodišče projekta temelji na dejstvu, da ko podjetje hitro raste, potrebuje popolnoma drugačne spretnosti in znanja od tistih, ki so potrebne za zagon podjetja. Poleg identifikacije ključnih znanj, spretnosti in veščin, ki naj bi jih imel svetovalec, ki bi nudil strokovno podporo hitro rastočim podjetjem in jih pri njihovem vzponu usmerjal, je tudi priprava programa usposabljanja za svetovalce.

Partnerji v projektu smo pripravili matriko spretnosti in veščin in jo nadgradili s tako imenovanim poklicnim profilom. Skupaj predstavljata podlago za pripravo metodologije in programa usposabljanja za svetovalca za hitro rastoča podjetja. Skozi skupno delo in stiki s podjetji, ki so bili soočeni z izzivi hitre rasti, se je pokazalo, da imajo podjetja s hitro rastjo na svoji poti potrebo po strokovni podpori na naslednjih področjih: marketing (komunikacija in digitalni marketing), inovacijski menedžment, internacionalizacija, finančno vodenje ter upravljanje in vodenje podjetja.

Navedena področja smo partnerji tudi prepoznali kot temeljne oblike modulov usposabljanja, ki smo jih v nekaterih delih še dodatno razčlenili. Oblikovan program usposabljanja tako zajema naslednje vsebine: proces hitre rasti, inovacijska kultura, reševanje problemov in ustrezna orodja za reševanje problemov, inovacijska kapaciteta in vpeljevanje inovacij finančno vodenje, komunikacijske veščine (pogajanja, nastopanje, timsko delo), digitalni marketing. Partnerji, ki smo zasnovali smernice in metodologijo bodočega usposabljanja, smo se strinjali, da mora to biti praktično in utemeljeno v resničnem svetu, ne le v akademski teoriji. Program usposabljanja se prav tako osredotoča na to, kar se dogaja pred, med in po opravljenem usposabljanju ter z mentorstvom. Prav tako program usposabljanja zahteva jasno zavezanost za udeležbo s strani predstavnikov hitorastočih podjetij, delo v sodelovanju z drugimi in prevzemanju pobude pri skupnem učenju. Sam program usposabljanja je tako na eni strani namenjen

hitro rastočim podjetjem, zagonskim podjetjem, inovativnim podjetjem, ki želijo stopiti na globalni trg, kot tudi trenerjem in mentorjem podjetništva, menedžerjem in ostalim podjetnikom.

Oblikovan predlog usposabljanja kot tudi matrika kompetenc in poklicni profil svetovalca za hitro rast bodo predstavljeni na zaključni konferenci julija v Bolgariji.

LARISA VODEB

Projekt je sofinanciran iz programa Erasmus +.

STROKOVNA KONFERENCA

AKTIVNO IN ZDRAVO STARANJE ZAPOSLENIH – PRILOŽNOST ZA GOSPODARSTVO

sreda, 29. maj 2019, od 9. do 14. ure*Hotel City, Maribor, Ulica kneza Koclja 22*

Konferenca bo potekala v okviru projekta »Razvoj celovitega poslovnega modela za delodajalce za aktivno in zdravo staranje zaposlenih (POLET)«, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Namenjena je delodajalcem, managerjem, kadrovskim delavcem, predstavnikom strokovne javnosti, pa tudi vsem ostalim, ki jih tema zanima in so tako ali drugače dejavni na tem področju.

PROGRAM:

8.30 – 9.00	Registracija udeležencev
9.00 – 9.15	Uvodna nagovora mag. Katja Rihar Bajuk, generalna direktorica Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela, MDDSZEM Jože Smole, generalni sekretar, Združenje delodajalcev Slovenije
9.15 – 9.35	Demografska situacija v Republiki Sloveniji mag. Mladen Markota, inšpektor RS za delo, Inšpektorat RS za delo
9.35 – 9.50	Obeži za prihodnost - podaljševanje delovne aktivnosti in zakonodajna ureditev Marijan Papež, generalni direktor ZPIZ
9.50 – 10.10	Varnost in zdravje pri delu za delavce vseh generacij in predstavitev Akcijskega načrta varnosti in zdravja pri delu Etbin Tratnik, Sektor za varnost in zdravje pri delu, MDDSZEM
10.10 – 10.30	Izkušnje inšpektorata v zvezi z varnim in zdravim delom starejših delavcev Slavko Krištofelc, direktor inšpekcije nadzora varnosti in zdravja pri delu, Inšpektorat RS za delo
10.30 – 10.55	Odmor
10.55 – 11.15	Metodološki pristopi pri reševanju ergonomskih izzivov v praksi dr. Zvone Balantič, Fakulteta za organizacijske vede, Univerza v Mariboru
11.15 – 11.35	Medgeneracijsko sodelovanje na delovnem mestu Tina Kastelic, direktorica Kompetenca d.o.o.
11.35 – 11.55	Poklici prihodnosti in vpliv digitalizacije v gospodarstvu dr. Emilija Stojmenova Duh, Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani
11.55 – 12.15	Primer dobre prakse iz tujine Videokonferenca s predstavnikom podjetja (predstavitev bo potekala v tujem jeziku, tolmačenje ni zagotovljeno)
12.15 – 12.35	Primer dobre prakse iz Slovenije mag. Jadranka Novoselc, direktorica Komunala Brežice d.o.o. Jasmina Butara, koordinatorka družbeno odgovornih projektov, Komunala Brežice d.o.o.
12.35 – 12.50	Celovit poslovni model za aktivno in zdravo staranje zaposlenih Julija Pekar, Izobraževalno raziskovalni inštitut Ljubljana
12.50 – 14.00	Kosilo

Kotizacije ni. Udeležba na konferenci je na osnovi predhodne prijave **brezplačna**.

Prijavite se lahko **do petka, 24. maja 2019**, preko spletne strani **www.stajerskagz.si**

ODGOVORNO OBNAVLJAMO IN
VZDRŽUJEMO - ZA VARNE AVTOCESTE.
OB CESTNIH ZAPORAH PROSIMO, PRILAGODITE

HITROST VOŽNJE IN VARNOSTNO RAZDALJO

TO JE POMEMBNO ZA VAŠO VARNOST
IN VARNOST NAŠIH DELAVCEV NA CESTI.

Varno in srečno na poti vam želi DARS.

promet.si

DARS

DUPOS

K sodelovanju vabimo aktivne obrtnike in male podjetnike

V društvu DUPOS – vseslovenskemu društvu upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov vseh poslovnih dejavnosti – z veliko željo po neposrednem sodelovanju vabimo slehernega aktivnega obrtnika in malega podjetnika, da spremlja naše aktivnosti in po želji v njih tudi aktivno sodeluje. Zakaj si želimo takšnega sodelovanja?

Najprej zato, ker smo prepričani, da bi moral biti dolgoročni cilj vsakega, tudi mladega, obrtnika in malega podjetnika, doseči obdobje upokojitve in v tem uživati, kolikor je mogoče, stabilno in urejeno življenje, do osebne minljivosti. Društvo DUPOS je edino vseslovensko društvo, ki se trudi čim boljše statusno urediti tisti del življenja posameznega nosilca osebnega

društva pri zagovarjanju svojih stališč in zahtev v procesu priprave zakonodajnih novosti. Društvo predloge in zahteve resda oblikuje po svojih spoznanjih in težavah, ki jih zaznavajo upokojenci na terenu, vendar rešitev ne bodo deležni le člani društva, temveč vsi, ki se jih sprememba zakonodaje dotika.

Razprava o spremembah pokojninske zakonodaje

Sodelovanja z aktivnimi obrtniki in podjetniki pa si želimo tudi v luči prihajajočih sprememb pokojninske zakonodaje. Društvo DUPOS se že podaja v javno razpravo na za enkrat še osnutek predlaganih sprememb, in sicer neposredno preko poslanskih skupin državnega zbora ter posredno preko Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS), katere član je tudi DUPOS. V razpravah seveda sodeluje tudi OZS preko svojih strokovnih služb, s katerimi smo prav tako povezani.

ZDUS v sodelovanju s pristojnim ministrstvom 15. maja na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani organizira posebno okroglo mizo o pobudah za ureditev medgeneracijska sožitja v Sloveniji in za ureditev dostojnega staranja posameznika v Sloveniji z oceno gmotnega položaja upokojencev ter oblikovanju ustrezne celodnevne oskrbe ostarelih na domu. Kot zaznavamo v društvu DUPOS, so to življenjski problemi tudi mnogih upokojenih obrtnikov. Vplivati na primerno njihovo ureditev skozi prizmo gmotnega polo-

žaja posameznega obrtnika pa bistveno ne bomo mogli, če nas bo premalo takšnih, ki bomo predstavili in pred predlagatelji zagovarjali naše predloge rešitev.

Navedli smo le dva aktualna problema, ki imata podlago v pokojninski zakonodaji, hkrati pa tudi izjemen vpliv na posameznega človeka. Tako se bo v njej reševalo na primer tudi vprašanje reaktivacije upokojencev v Sloveniji, kjer so obrtniki spet dani v isti zakonski koš kot preostali upokojenci, čemur kot društvo ostro nasprotujemo. Trdimo, da ni prav, da v Sloveniji še ni opredeljeno, kaj pokojnina pravzaprav je, zato vsaka oblast po svoje in – po našem mnenju – glede na dnevne potrebe v takšnem primeru posega tudi po že od države odmerjeni pokojnini.

JOŽE ELSERŠIČ

Prejemniki priznanj za izjemno delo v društvu DUPOS ob 10. obletnici delovanja društva. (Foto: Pavšič-Zavadlav)

dela, ki je – po lastnih izkušnjah članov v njem – bistveno drugačen od tistega običajnih upokojencev. In prav društvo DUPOS je zaznalo, da teh razlik predstavniki zakonodajne oblasti v Sloveniji ne zaznavajo in jih zato tudi pri oblikovanju zakonodaje ne upoštevajo. Iz tega sledi, da zgodnje sodelovanje v društvu prinaša tudi sedanjim aktivnim nosilcem osebnega dela v končni fazi njihovega osebnega življenja večje koristi, predvsem pa – kolikor bo mogoče – bolj po njihovi meri. Ob tem najbrž ni treba posebej poudarjati, da vsak posameznik pomeni dodatno moč

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti: **dupos.je@siol.net** ali po navadni pošti na naslov: **Društvo DUPOS, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana**. Sporočite nam svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo.

V članstvo vabimo tudi upokojene bivše funkcionarje zborskih, katerim nudimo priložnost, da svoje obsežno znanje in izkušnje pri vodenju zborničnih enot uporabijo tudi za vodenje območnega odbora DUPOS v njihovem okolju.

Prvo srečanje kamperistov OZS

Obrt in podjetništvo sta predvsem način življenja, ob katerem se med ljudmi stkejo številne vezi. Naši člani se zato med seboj radi družijo in se povezujejo tudi v zasebnem življenju, ob tem pa se hkrati tudi zavedajo, da je za uspešno dolgoročno delo treba tega tudi učinkovito prerezati in poskrbeti za prijeten in sproščujoč oddih. Zato ni naključje, da so člani OZS prišli tudi do želje in pobude, da v vrstah svoje stanovske organizacije posebej organizirajo ljubitelje kampiranja in jih od 31. maja do 2. junija povabijo na Prvo srečanje kamperistov OZS v Belo krajino.

Avtodomi so zelo priljubljeni

Že zdaj se na večjih srečanjih obrtnikov in podjetnikov, ki jih organizira naša stanovska organizacija, veliko udeležencev na dogodek pripelje kar z avtodomi. Zadnji takšen primer je bilo tudi letošnje obrtniško smučanje na Kopah, kjer so s svojimi avtodomi oblikovali že kar lepo vasico. Z avtodomi si udeleženci ne le zagotovijo bivanje, z njimi na dogodke pridejo tudi cele družine, pridejo za več dni in si iz konca tedna ustvarijo že prave male počitnice. S tem in tako pa se med vaščani teh novodobnih vasic na kolesih tkejo prijateljstva in nepozabne vezi, ki nedvomno dopolnjujejo tudi poslovne.

Želja po organiziranosti

In kjer je posameznikov z istimi interesi vedno več, se iz praktičnih razlogov rodi tudi želja po organiziranosti. Gre predvsem za to, da bi bili lahko še bolj povezani in si predvsem pomagali osvajati skupne cilje. Nemalokrat se v preobilici dela namreč zgodi, da družinsko podjetje avtodom ali prikolico sicer ima, ne najdejo pa priložnosti, da bi ju izkoristili. Saj vemo, če konec tedna na koledarju že vnaprej ni obkrožen, se hitro najde kup opravičil, da tak tudi ostane. To in podobni bi lahko bili cilji nove povezave, o kateri bo tekla beseda na srečanju in prepričani smo, da bo tudi rojena.

Prvo srečanje bo v Beli krajini

Pobudnika srečanja **Ivan Meh** in **Stanislav Malerič** sta za lokacijo prvega sre-

Prvo srečanje kamperistov OZS bo potekalo na Postajališču za avtodome Benetič v Vinici, 45,459674°N | 15,258521°E.

čanja izbrala Vinico v Beli krajini, kjer je družina Benetič oblikovala postajališče za avtodome. PZA Benetič najdete na naslovu Vinica 69, 8344 Vinica, Koordinate za GPS navigacijo so 45,459674°N | 15,258521°E, pokličete pa jih lahko na 041 643 630.

Srečanje se bo začelo v petek, 31. maja, popoldan s prihodom udeležencev, v soboto, 1. junija, bo dopoldan organiziran ogled Župančičeve rojstne hiše, zvečer pa skupna večerja in druženje, v nedeljo, 2. junija, bo dan prost. Vse dni srečanja pa se boste lahko po želji medsebojno družili ali kolesarili in hodili na pohode po prečudoviti okolici, ne smete pa zamuditi tudi kopanja v Kolpi, ki vas bo ves čas spremljala ob robu kampa.

Informacije in prijave

Več informacij lahko dobite pri organizatorjih Ivanu Mehu (040 320 557) in Stanislavu Maleriču (041 680 676). Pri spevek za izvedbo srečanja je 20 evrov na odraslo osebo in vključuje ogled Župančičeve rojstne hiše in večerjo. Cena nočitve pri PZA Benetič pa je 10 evrov na avtodom na noč. Prosimo vas, da svojo udeležbo, število oseb in vozil napoveste na naslov elektronske pošte: jana.golic@ozs.si.

Izkoristite priložnost in se svojo mobilno hišico odpeljite uživat v naravo ter v družbi kolegic in kolegov poskrbite, da bo v prihodnje čim več vaših koncev tedna na koledarju obkroženih z rdečo!

ANTON ŠIJANEC

OSEBNI PODATKI

Hramba podatkov zaposlenih in kandidatov za zaposlitev

Osebnne podatke zaposlenih ali drugih pogodbenih sodelavcev ter kandidatov za nove zaposlitve obdeluje skoraj vsako podjetje, ne glede na to, v katero dejavnost sodi podjetje, in ne glede na to, kako obsežno obdelavo osebnih podatkov strank ali drugih subjektov izvaja. Gre za področje, ki je zakonsko urejeno in kjer se pretežno obdelava osebnih podatkov izvaja na podlagi zakonskih ali drugih vnaprej predpisanih zahtev (na primer v zvezi s pogodbo za posamezen posel ali projekt) in le izjemoma na podlagi osebne privolitve zaposlenega.

Osrednji predpis, ki ureja obdelavo osebnih podatkov zaposlenih in kandidatov za zaposlitev v podjetjih, je Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1), ki določa, da se osebni podatki delavcev in kandidatov za zaposlitev lahko zbirajo, obdelujejo, uporabljajo in posredujejo tretjim osebam samo, če je to določeno z zakonom ali če je to potrebno zaradi uresničevanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem. Vrsto in vsebino evidenc, ki jih delodajalci morajo voditi, na področju delovnih razmerij pa podrobno ureja Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti (ZEPDSV) v III. delu, in sicer so po 12. členu to: evidenca o zaposlenih delavcih, evidenca o stroških dela, evidenca o izrabi delovnega časa in evidenca o oblikah reševanja kolektivnih delovnih sporov pri delodajalcu. Delodajalci pa morajo voditi tudi evidence s področja varnosti in zdravja pri delu na podlagi zakona, ki ureja varnost in zdravje pri delu.

Osebna privolitve je le izjemoma lahko veljavna podlaga za obdelavo podatkov zaposlenih ali kandidatov za zaposlitev, in sicer zgolj, če je resnično svobodna in prostovoljna ter jo lahko zaposleni ozi-

roma kandidat zavrne brez kakršnih koli posledic za njegovo delovno razmerje.

Ko ugotavljate, kako dolgo lahko hranite posamezne podatke o zaposlenih in kandidatih za zaposlitev, je zelo pomembno, da preverite, kaj od vas zahtevajo posamezni predpisi (na primer računovodski in davčni predpisi, ZEPDSV), različne pogodbene obveznosti (na primer pogodbe o morebitnem izvajanju projektov) in kakšni so roki za uveljavljanje pravic pogodbenih strank v zvezi s posli, ki jih sklepate (na primer rok za izpodbijanje veljavnosti pogodbe).

Podatke zaposlenih in kandidatov za zaposlitev lahko hranite toliko časa, kolikor je potrebno za namene, za katere se osebni podatki obdelujejo, in nikakor jih ne smete izbrisati, če hrambo od vas zahteva poseben zakon ali če takšna obveznost izhaja iz pogodbenih obveznosti, ki vas obvezujejo.

ZDR-1 v tretjem odstavku 48. členu določa, da se morajo osebni podatki delavcev, za zbiranje katerih ne obstoji več zakonska podlaga, takoj izbrisati in prenehati uporabljati. Takšen predpis, ki določa daljšo hrambo določenih dokumen-

tov, je na primer tudi Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (v nadaljevanju ZVDAGA), ki ureja hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva ali ZEPDSV.

ZEPDSV določa, da se dokumenti s podatki o delavcu, za katerega se prenehajo voditi omenjene evidence in izvirne listine (ko zaposlitev preneha), na podlagi katerih se vpisujejo podatki v te evidence, hranijo kot listine trajne vrednosti.

Prav tako je treba dokazila, ki jih je delodajalcu predložil kandidat, s katerim je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi hraniti trajno. V zvezi z morebitnimi drugimi postopki uveljavljanja drugih pravic v izbirnem postopku pa je treba daljši čas hraniti tudi vso dokumentacijo, ki nastane v izbirnem postopku, in ki je namenjena odločanju o izbiri najprimernejšega kandidata in obenem služi tudi kot dokaz, da je bil postopek izbire kandidata izveden pravilno (na primer objava prostega delovnega mesta, vloge kandidatov, sklep o imenovanju izbirne komisije, analiza vlog, vabila na razgovore, testi oziroma preizkusi znanja, zapisnik izbirnega postopka, sklep o iz-

biri, obvestila izbranemu in neizbranim kandidatom, pritožbe). Za te namene je treba dokumentacijo hraniti, dokler je mogoče uveljavljati pravice, ki izvirajo iz izbirnega postopka oziroma je možno vložiti ovadbo ali odškodninsko tožbo. Zaradi tega je pri določanju časa shranjevanja te dokumentacije treba upoštevati zastaralne roke s področja obligacijskega ali kaznovalnega prava in v primeru, ko pravno sredstvo zoper odločitev o izbiri ni bilo vloženo, načeloma (če za določene postopke posebni predpisi ali morebitne pogodbene obveznosti v zvezi na primer z EU projekti ne določajo drugače) dokumentacijo hraniti pet let od dneva odločitve o izbiri. Če pa so bili v zvezi z določeno dokumentacijo sproženi sodni ali drugi postopki, do pravnomočnega zaključka teh postopkov.

V postopku izbire kandidatov za zaposlitev na razpisano delovno mesto je treba torej rok hrambe dokumentacije določiti načeloma glede na potek rokov za uveljavljanje pravic in dokler to za določeno dokumentacijo zahtevajo morebitni področni predpisi ali če takšna obveznost izhaja iz pogodbenih obveznosti, ki podjetje obvezujejo.

Izjema so lahko potrdila tistih kandidatov, ki so sami izrazili željo, da delodajalec njihove vloge hrani za namene poznejših postopkov zaposlovanja in so za ta namen tudi podali svojo nedvoumno privolitev. Rok hrambe teh vlog je odvisen od okoliščin posameznega primera (na primer privolitev kandidata je podana le za določen čas, rok hrambe določajo interna pravila delodajalca, posameznik prekliče privolitev).

Druga gradiva, ki ne sodijo v omenjene kategorije daljše hrambe in so jih delodajalcu predložili neizbrani kandidati, pa je treba po zaključku izbirnega postopka hraniti najmanj do roka, ko je mogoče pričakovati, da bo zoper odločitev o izbiri vloženo pravno sredstvo – to je v skladu z 200. členom ZDR-1 vsaj 30 dni potem, ko neizbrani kandidat prejme obvestilo delodajalca o neizbiri. V tem roku namreč lahko neizbrani kandidat zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem. V primeru, da pravno sredstvo ni vloženo, je treba po po-

teku roka za vložitev pravnega sredstva prejeta originalna dokazila v skladu s 30. členom ZDR-1 vrniti neizbranemu kandidatu (če gre za originalna dokazila ali če kandidat to zahteva), v nasprotnem primeru pa jih je treba uničiti (pri tem je treba posebno pozornost nameniti, da se ne uniči zgoraj omenjena dokumentacija, ki jo mora delodajalec hraniti dlje).

Članek je pripravil Informacijski pooblaščenec v sklopu evropskega projekta RAPI.D.Si, ki je namenjen izobraževanju majhnih podjetij o reformi zakonodajnega okvira s področja varstva osebnih podatkov. Vsebine so sofinancirane s strani Evropske unije v okviru Splošnega programa za pravice, enakost in državljanstvo 2014–2020.

SCALE UP YOUR BUSINESS

Na območju Alp obstaja velik potencial za razvoj **inovativnega podjetništva**. Vrsta dinamičnih povezav spodbuja **nastajanje start upov s potencialom hitre rasti in hitro rastočih podjetij**. Hkrati pa inovativna zmogljivost alpskega prostora in splošna konkurenčnost zaostajata za tistimi v ključnih regijah EU. Ta dva razloga sta vodila skupino institucij, ki delujejo na območju Alp, da so oblikovale projekt **Scale(up)ALPS**.

Namen projekta je pospeševanje in promocija povezovanja različnih podpornih institucij in deležnikov apodpore start upom in hitro rastočim podjetjem na tem območju.

Projektni partnerji

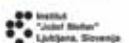

Evropski regionalni sklad
EU sredstva namenjena za projekt: 1424.602,12 evra

Projekt je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj

Za ugotavljanje motivacije potencialnih prevzemnikov

Zakaj bi naslednikom postavili spodnja vprašanja? Če delajo v podjetju, ga bodo pa ja tudi prevzeli, ko se bodo ustanovitelji upokojili ... Tako razmišlja večina staršev. Po izkušnjah Inštituta MoST je za prevzem družinskega posla zares motiviranih zgolj 9 % potomcev.

Zato so spodnja vprašanja še kako pomembna za ugotavljanje dejstev. Vprašanja je nujno postaviti v pravi kontekst, saj sicer ne dobimo iskrenih odgovorov. Običajno, ko ista vprašanja postavljajo starši, dobijo drugačne, manj iskrene odgovore, kot če jih postavljamo mi. Prvih pet vprašanj sem zapisal v aprilski številki, preostalih sedem pa je pred vami danes.

6. Katere stvari pri našem poslu ti gredo najbolj na živce?

To vprašanje vedno postavim vsakemu nasledniku. To je eno ključnih vprašanj, s katerim na Inštitutu MoST odkrivamo motivacijo za prevzem dejavnosti. Marsikateri starš se čudi, ko mi dobimo drugačen odgovor kot oni. »Pa saj sem mu jaz postavil prav to vprašanje, pa mi ni nič povedal.« Zakaj?

1. Če je komunikacija problem, potem pravih odgovorov nikoli ne dobimo.

2. Če starši postavljajo vprašanja, jih običajno postavijo v koncept, da dobijo pričakovan odgovor, ki pa seveda ni popolnoma iskren ali pa je celo popolnoma

drugačen od razmišljanja.

3. Še zdaleč ni vseeno, kakšen je namen vprašanja. Mi smo pač nevtralni in zato dobimo veliko bolj odkrite odgovore, saj potomci vejo, da jim želimo pomagati.

Pomagati seveda želimo tudi staršem, zato smo pri teh stvareh odkriti, in če zaznamo, da motivacije ni, to tudi odkrito povemo in svetujemo, da se rajši začne razmišljati o prodaji podjetja. Veliko staršev tega noče slišati. Je boljše, da ves trud propade? Je smiselno uničiti družinske odnose samo zato, da izsilimo prevzem podjetja, ki bo prej ali slej propadlo, če ni motivacije?

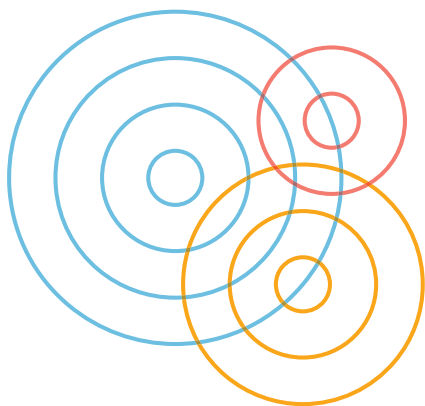
7. Katere stvari te pri delu v tem trenutku najbolj motivirajo?

Ta sklop vprašanj postavljamo v drugi polovici pogovora. Kot je razvidno, so to že vprašanja, ki se direktno tičejo motivacije zaposlitve in prevzema družinskega podjetja.

Brat in sestra sta se oba videla v domačem poslu. Gostinsko dejavnost je oče podedoval od svojega dedka. Oba potomca sta se izšolala za gostinski poklic in bila večča tako kuhanja kot tudi strežbe. Z njuno zaposlitvijo se je oče odločil širiti dejavnost, ki danes obsega tudi razvoz malic in kosil za podjetja ter pogostitev na različnih dogodkih.

Do takrat se je za večino posla dogovarjal sam. Prišel je čas upokojitve in zato je razmišljal, kako bi podjetje organiziral, da bi vsak od potomcev sprejel svojo vlogo in se funkcije ne bi podvajale. Najprej smo ugotavljali splošno motivacijo za prevzem odgovornosti. Oba

potomca sta kazala željo, da ostaneta zaposlena v dejavnosti in prevzameta vodenje podjetja.

Na zgornje vprašanje sta oba odgovorila, da ju najbolj motivira dinamika posla. Čeprav so bili dnevi podobni eden drugemu, pa ju je privlačilo to, da se je situacija spreminjala iz minute v minuto. Prihajali so novi gostje in obema je bil všeč tempo dela, saj je čas hitro tekkel in nikoli ni bilo dolgčas.

Njun odgovor je bil očetu všeč, saj je s tem dobil potrebno zanesljivost in spoznanje, da si res oba želita ostati v gostil-

Celodnevna delavnica za starše in prevzemnike

USPEŠEN PREVZEM DRUŽINSKEGA PODJETJA

Cena za člane OZS je zgolj 390 € (brez DDV) na podjetje

Vabljeni vsi družinski člani, ki ste vpleteni v prenos dejavnosti, saj bo govora tudi o pravičnem celostnem družinskem dogovoru, ki zajema tako lastniško strategijo, kot razdelitev premoženja.

Več o delavnici na <https://www.druzinskopodjetnistvo.si/dogodki>.

ni ter prevzeti odgovornost za nadaljnje uspešno poslovanje.

8. Kje se vidiš v podjetju čez 10 do 20 let?

To vprašanje je izjemno pomemben pokazatelj dolgoročnega razmišljanja prevzemnikov. Poleg tega se najpozneje ob tem vprašanju izkaže resen namen nadaljevanja oziroma želja in motivacija za dolgoročno uspešno poslovanje naslednikov. Seveda je tudi ob tem vprašanju

treba znati brati odgovore med vrsticami.

Naša brat in sestra sta imela že izdelan okvirni plan širjenja gostinske dejavnosti. Njun namen je bil še povečati catering in hrano dostavljati na večje število različnih dogodkov. Ker so imeli dovolj veliko kuhinjo in tudi dovolj kvalificirane kadrane, je bila ta ideja uresničljiva. Sicer sta razmišljala zgolj za desetletno obdobje, kar je za njihovo dejavnost tudi smiselno, saj se stvari v gostinstvu hitro spremenijo.

PRODAMO

Poslovni prostor

Postojna

Lokacija: **Novi trg 9, Postojna**

Leto izgradnje: **1996**

Energetska informacija: **48 kWh/m²a**

Neto tlorisna površina: **55,69 m²**

Etaža: **pritličje**

Parkirišče: **skupno parkirišče ob objektu**

Cena: **49.000 EUR**

Poslovni prostor sestavljajo živilska prodajalna - mesnica, pomožni prostor za sprejem in skladiščenje mesa, hladilne komore, predprostor in sanitarije.

HETA ASSET RESOLUTION

Prodajalna je del trgovsko - poslovnega objekta Primorka, ki se nahaja v centru Postojne. V neposredni okolici je več javnih ustanov, kot so osnovna šola, vrtec, glavna avtobusna postaja in zdravstveni dom, ki zagotavljajo visok dnevni obisk trgovskega centra. Več informacij najdete na naši spletni strani.

☎ 051 687 273

✉ enver.mustedanagic@har.si

🌐 www.nepremicnine-har.si

Ker je bilo vizija jasna, smo se pozabavali s tem, v kakšni vlogi se prihodnja družbenika vidita v podjetju. Oče se je strinjal, da bosta polovična lastnika družbe. Potrebno pa je bilo določiti še direktorja in njuni vlogi razdeliti tudi skozi zaposlitev.

Marsikomu se zdi razdelitev vlog nesmiselna, vendar je zelo pomembna, da ne pride do konfliktov, ki so glavni razdiralec odnosov in posledično družinskih podjetij. Prenos dejavnosti namreč preživi zgolj 1/3.

9. Bi bilo zate sprejemljivo, če bi bil(a) samo lastnik, nekdo drug pa direktor podjetja?

V našem primeru to vprašanje ni bilo smiselno, saj sta oba potomca kazala interes. Je pa to vprašanje velikokrat aktualno, ko je prevzemnik en sam in ga je strah prevzema odgovornosti oziroma se ne čuti dovolj sposobnega.

Primer. V tehnološkem podjetju je bil edini potomec sin, vodja tehnologije, glavni razvojni in vodja proizvodnje. Podjetje je bilo zelo odvisno od njegovega angažiranja na tehnološkem področju. Kljub temu je oče vztrajal, da ga bo nasledil na direktorskem mestu.

Po iskrenem pogovoru je bilo jasno, da bi bila to smrt za podjetje. Sin se na tej funkciji nikakor ni videl in bil pripravljen zapustiti podjetje, če bo oče s tem vztrajal. Očetu je očital, da je celo življenje delal za to, da bi postal uspešen tehnolog in v ta namen tudi opravil doktorat.

Oče se je na srečo sprijaznil s sinovimi argumenti. Poiskali smo primerne menedžerja, ki ga je oče dve leti uvajal v poslovanje in nato ostal na razpolago za svetovanje. Podjetje danes posluje še bolj uspešno kot v času očetove vladavine, sin lastnik pa uživa v svojem delu.

10. Si želiš postati lastnik podjetja?

Iskren odgovor na to vprašanje nam pove, ali so nasledniki motivirani za prevzem dejavnosti. Kako pa vemo, če je odgovor iskren? Dejstvo je, da je treba tudi to vprašanje postaviti v pravi kontekst, saj je sicer lahko odgovor drugačen od resnice. Marsikateri naslednik

je pripravljen odgovoriti z da samo zato, ker ga je strah reakcije staršev.

Kako torej vemo, da je odgovor iskren in res obstaja motivacija za prevzem družinskega posla? To vprašanje je namenoma postavljeno praktično na konec. To je zadnje sito za ugotavljanje resnice. Kadar vprašanja postavljamo mi, se najpozneje pri tem vprašanju izkristalizirajo dejstva.

Velikokrat je drugače, če starši sami postavljajo vprašanja. Če boste brali naš brezplačni priročnik, boste ugotovili, da so tam vprašanja postavljena v drugačnem vrstnem redu. Razlog je preprost. Od primera do primera skozi naše izkušnje, predvsem pa na osnovi zaznavanja odgovorov med vrsticami, ta ista vprašanja postavljamo v drugačnem vrstnem redu in drugačnem kontekstu.

Želimo odkriti resnico in pomagati tako staršem kot tudi potomcem. Dejstvo je, da kar 2/3 podjetij propade zaradi konfliktov, ki se največkrat pojavijo po že izvedenem prenosu dejavnosti. Konflikt nastane bodisi med prevzemniki, brati, sestrami in njihovimi zakonskimi partnerji, ali pa med starši in potomci. Rezultat je praktično brez izjeme enak – kolaps podjetja in uničeni družinski donosi.

Prav zaradi naštetega in v izogib tovrstnim situacijam, želimo na Inštitutu MoST ugotoviti dejstva. Je potencialni prevzemnik res motiviran za nadaljevanje dejavnosti in želi postati lastnik podjetja? Ga je v resnici strah, da bo povzročil konflikt s starši, če pove resnico in zato to skriva? Ga je strah, da ga bodo starši razdedinili, če ne bo prevzel družinske dejavnosti in se mu tudi sicer odrekli?

Čeprav se sliši kruto, je lahko še huje. Pomislekov smo slišali že ničkoliko. Velika večina nemotiviranih in preplašenih potomcev je nam resnico zaupala. Starši so se čudili, zakaj njim niso tega povedali. Ključni razlog je strah, zato je izjemno pomembno, kdo vprašanja postavlja in s kakšnim namenom. Mi smo nevtralni in imamo iskreno željo pomagati celotni družini.

11.–12. Se vidiš v vlogi direktorja? Želiš biti zgolj zaposlen(a)?

Ti dve vprašanji gresta z roko v roki. Dejstvo je, da smo imeli tudi primere, ko je potomec želel in postal lastnik podjetja, hkrati pa v njem ni bil zaposlen. Ker je takšnih primerov malo in so primerni bolj za večja podjetja, o tem na tem mestu ne bom pisal. Je pa to možno in v nekaterih primerih celo smiselno, saj je bil učinek zaposlitve managerja bistveno večji, kot če bi to vlogo opravljal potomec.

Postati direktor ali zgolj zaposlen(a)? Delno sem odgovor nakazal že v prejšnjem odstavku. Vztrajanje staršev na tem, da sin ali hči postane direktor, je lahko nevarno. Nekajkrat sem že pisal o podobnih zgodbah. Ena takšnih je bila, ko je oče sina, izjemnega tehnologa in vodjo tehničnega sektorja določil za direktorja, poslovanje podjetje pa se je posledično slabšalo.

Z našo reorganizacijo, ko smo sina postavili nazaj na prvotno delovno mesto, hči pa je prevzela direktorsko mesto, smo dosegli, da je podjetje praktično takoj začelo dosegati bistveno boljše rezultate, kot jih je kadarkoli v preteklosti.

Vprašanji sta torej na mestu. Še zdaleč ni samoumevno, da je nekdo sposoben za opravljanje direktorske funkcije. To seveda velja tudi, če podjetje prevzame en potomec. Kakšno je zagotovilo, da bo uspešno opravljal to vlogo samo zato, ker jo je pred tem mama ali oče?

Ni ga in zato imamo na Inštitutu MoST mentorski program, kjer naslednike usposobimo za uspešno vodenje podjetja, starše pa naučimo, kako prenesti odgovornost, znanje, izkušnje in kreditbilnost.

Konec maja bomo v obeh naših največjih mestih izvajali celodnevno delavnico Uspešen prevzem družinskega podjetja, ki je namenjena tako staršem kot tudi prevzemnikom domačega posla. Cilj delavnice je, da iz tega dogodka vsaka družina odide z izdelanim vsebinskim in časovnim načrtom za dolgoročno uspešno podjetniško strategijo družinskega podjetja ter tudi osnutkom družinske ustave – pravičnega celostnega dogovora glede razdelitve premoženja. Več o delavnici lahko pogledate na <https://www.druzinskopodjetnistvo.si/dogodki>.

UROŠ KAVS, INŠTITUT MoST

Spet nove možnosti prihrankov!

"VEČKRAT ME JE
REŠILA MOŽNOST
PLAČILA NA
OBROKE."

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

Aktivirajte kartico in se nagradite z darilnim bonom SPAR
v vrednosti 20 €

PRIJAVNICA:

za poslovno kartico Diners Club Mozaik Podjetnih.

Ime in priimek:

Tel., GSM:

E-naslov:

Želim kartico Diners Club Mozaik podjetnih:

☐ za podjetje

☐ za ožje družinske člane oziroma zaposlene

C1486

S podpisom soglašam, da OZS in Erste Card, d. o. o., navedene podatke obdeluje z namenom posredovanja ponudbe za poslovno kartico Diners Club Mozaik Podjetnih in s tem namenom z menoj vzpostavi stik na navedeni telefonski številki oziroma elektronskem naslovu.

Podpis
prosilca:

X

Izpolnjeno prijavnico pošljite po pošti na naslov: OZS,
Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana ali skenirano na e-naslov
mozaik.podjetnih@ozs.si oziroma jo oddate osebno na OZS ali 00Z.
Dodatne informacije dobite na 080 12 42.

S spodbujanjem sodelovanja med podjetji do bolj konkurenčnega gospodarstva

Slovenska podjetja, ki razvijajo nove, inovativne produkte v sodelovanju z vsaj enim tujim partnerjem, lahko zaprosijo za subvencijo v programu Eureka. Prek programa Eureka je mogoče dobiti sofinanciranje za razvoj ideje do faze delujočega prototipa. Projekt lahko traja od enega do treh let.

Eureka je mednarodna tehnološka iniciativa. Namen programa je s pospešitvijo sodelovanja med podjetji in raziskovalnimi ustanovami narediti evropsko gospodarstvo konkurenčnejše, predvsem vizavi gospodarstvu ZDA in Japonske ter vzhajajočim industrijskim državam iz jugovzhodne Azije.

Pri projektu morata sodelovati vsaj dva partnerja iz dveh različnih držav, ki imata vsak svojo vlogo pri projektu. Cilj projekta pa mora biti nov izdelek, nova storitev ali proces, ki je tudi tržno zanimiv. Gre za mednarodno sodelovanje, kjer Slovenija sofinancira stroške slovenskega partnerja ali partnerjev pri projektu.

Kako poteka ocenjevanje?

Ko se podjetje odloči za prijavo na razpis programa Eureka, mora vedeti, da bo za sofinanciranje inovativne ideje tekmovalo z več podjetji, ki delujejo na različnih tehnoloških področjih.

Postopek javnega razpisa vodi strokovna komisija, s katero lahko kot ocenjevalci sodelujejo tudi zunanji strokovnjaki. Vsak prispeli projekt, tudi če v njem sodeluje več slovenskih partnerjev in torej zanj prispe več vlog, na ocenjevalnem listu ocenita dva neodvisna ocenjevalca. Ocenjevanje se izvede na ravni projekta.

Kateri so kriteriji

Ocenjevalci sledijo metodologiji PAM (Project Assessment Methodology), ki je sestavni del vsakega razpisa Eureka v Sloveniji in ima 19 kriterijev v štirih sklopih:

- **dva finančna kriterija:** finančna sposobnost partnerjev v konzorciju; formalni sporazum med partnerji;

- **osem kriterijev projektnega partnerstva, partnerjevih sposobnosti in projektnega vodenja:** stopnja uravnoveženosti partnerjev v projektu; dodana vrednost zaradi skupnega sodelovanja v projektu; tehnološka sposobnost partnerjev; upravljavska sposobnost partnerjev; metodologija in planiranje projekta; mejniki terminskega plana in jasno opredeljeni cilji projekta; finančna konstrukcija projekta, finančna soudeležba partnerjev v projektu;

- **štiri tehnološke kriterije:** stopnja tehnološke zahtevnosti projekta; predviden tehnološki napredek projekta; stopnja inovativnosti projekta; geografski oziroma sektorski učinek;

- **pet marketinških kriterijev:** velikost potencialnega trga za partnerje; dostop do trga in potencialna tveganja projekta; povračilo investicije glede na vložek v projekt; strateška pomembnost projekta za partnerje; povečana sposobnost in prepoznavnost zaradi projekta.

Kaj vse morate vedeti pred prijavo?

Preden se prijavljate, je treba imeti izdelan dober poslovni načrt. Točno morate vedeti, denimo, kam in komu boste prodajali, katere prodajne kanale boste uporabili, kaj bo vaš partner doprinesel, kako se bosta dopolnjevala, ne samo pri razvoju produkta, ampak tudi kasneje, ko bo treba produkt prodati na trgu. Slovenska podjetja pogosto sodelujejo s

hrvaškimi partnerji, saj je zaradi bližine in podobne mentalitete sodelovanje bolj preprosto.

Sodelovati morata najmanj dva partnerja, lahko jih je pa tudi več. A iz izkušenj vemo, da je sodelovanje lažje, če je partnerjev manj, ker ne gre za centraliziran program. Zato je toliko težje vse skupaj usklajevati. Seveda pa je število partnerjev odvisno od potreb projekta.

V kakšni fazi je lahko vaš projekt?

Prek programa Eureka je mogoče dobiti sofinanciranje za razvoj ideje do faze delujočega prototipa. Denimo stroški trženja ali pa vzpostavitev industrijske proizvodnje ne sodijo sem. Projekt lahko traja od enega do treh let.

Kako gre našim podjetjem?

Analiza zadnjih desetih pozitivno ocenjenih projektov na razpisu Eureka, ki smo jih pomagali pripraviti v podjetju Astanea, pokaže, da so bila slovenska podjetja v svojih prijavah najuspešnejša pri opisovanju, kako njihovi projekti ustrezajo finančnim kriterijem. Na tem področju so namreč njihove prijave v povprečju dosegle 92,2 odstotka možnih točk, sledijo kriteriji iz drugega sklopa (projektno partnerstvo, partnerska sposobnost in projektno vodenje), kjer so dosegle 87,2 odstotka točk.

Slabše so se odrezale pri tehnoloških kriterijih, kjer so v povprečju zbrale 78 odstotkov možnih točk, medtem ko so za kriterije iz sklopa marketinga zbrale 82,8 odstotka točk. Povprečna skupna

ocena teh desetih projektov je bila sicer 84,7 odstotka možnih točk, kar je običajno dovolj, da je projektom omogočeno financiranje.

Kako se torej v prijavi lotiti tehnoloških kriterijev?

Pojasnite, kako bo vaša ideja 'spremenila svet' – kako bo vplivala na spremembe v tehnologiji določenega področja. Izpostavite tudi, na kakšna tehnološka tveganja lahko projekt naleti. Predvidite in opišite kar največ tveganj ter poiščite ustrezne rešitve, kako se bodo ta tveganja izničila ali kar se da zmanjšala. Izpostavite strokovnjake z njihovimi opisi in referencami, ki imajo znanja in izkušnje, ki bodo tem tveganjem kos. Opišite tudi, kako boste prišli do delujočega prototipa te inovacije, kakšni bodo pristopi v raziskovanju, kakšne tehnologije in znanja bodo potrebna, da boste lahko zagotovili vse v projektu obljubljene inovacije.

Primer uspešne zgodbe

Sodelovanje s podjetjem, ki je bilo pri prijavi na program Eureka večkrat uspešno zaradi naslednjih dejstev:

- Podjetje sestavljajo vrhunski razvojniki in tvorijo odlične delovne ekipe.
- Podjetje in njegovi zaposleni trdno verjamejo v uspeh svojih idej. Za razvoj prijavljene ideje bi se odločili tudi v primeru neuspešnosti prijave na Eureka razpis (sofinanciranje jim samo olajša izpeljavo in razvoj ideje).
- Podjetje je uspešno, finančno zdravo in ima močan trend rasti.

Vir: Astanea

- Prijave v sodelovanju z nami se lotijo resno – z dvema skupinama strokovnjakov – 1. pokrivajo tehnično-tehnološka vprašanja, 2. pokrivajo marketinški del.

- Delo poteka od razvoja osnovne ideje do opredelitve ter delitve nalog in njihove razdelitve med projektne partnerje. Sem spada tudi ocena stroškov za posamezne sklope nalog, razvoj marketinškega načrta in oblikovanje partnerske pogodbe.

- Vsi sodelujoči se nato posvetijo pravi razpisne dokumentacije in oblikujejo dogovorjene vsebine do dogovorjenih rokov. Podjetje poskrbi za strokovne vsebine, Astanea pa za administrativne, torej vse tiste, ki so ključne za pripravo prijavnih dokumentacij.

- Obe skupini strokovnjakov se redno sestajata na skupnih sestankih z nami, saj lahko le-tako opredelimo nadaljnje korake razvoja projekta in izpostavimo točke, ki se tičejo vseh sodelavcev projekta.

- Po uspešno izvedeni prijavi se resno delo šele prične. Takrat se oblikuje tim strokovnjakov, ki bdi nad izvajanjem projekta, nad uspešnostjo doseganja zastavljenih ciljev, realizacijo nalog in seveda skladno potrošnjo sredstev.

- Le-tako se lahko ustvarijo zdravi temelji za uspešno izvajanje projekta, za uspešno poročanje o napredku projekta, uspešno črpanje sredstev in seveda za uspešen razvoj produkta.

JERNEJ HRIBAR IN DR. MITJA PAVLIHA,
ASTANEA, D. O. O.

Povratno sporočilo

je zdravilo za večjo učinkovitost

V podjetjih se dnevno dogaja, da je potrebno korigirati in usmerjati kakšen proces, vplivati na zaposlene, stranke, komunicirati na odnosno primeren način in hkrati tudi motivirati zaposlene, da opravijo svoje naloge. Odgovorni v podjetjih porabijo precejšnja sredstva za rešitve na omenjene zahteve, hkrati pa se ne zavedajo, da obstaja učinkovita, preprosta in hitro naučljiva rešitev. Povratno sporočilo zadovoljuje prav vsem kriterijem za uporabo, hkrati pa dodaja še del, ki je pomemben prejemnikom povratnega sporočila, saj skrbi za dobre odnose.

Vželj po doseganju ciljev se v podjetjih pogosto zgodi, da se vsi viri usmerijo v doseganje ciljev, zaposleni, ki cilje dosegajo, pa prehitro pozabijo. S povratnimi sporočili poskrbimo, da bodo zaposleni še bolje opravljali svoje delo. Upam si trditi, da ne le še bolje, temveč da ga sploh bodo. Pomembna motivacija v podjetjih so namreč odnosi, natančneje dobri odnosi. Po raziskavah naj bi celo do 70 % zaposlenih navedlo, da so delovno mesto zamenjali zaradi slabih odnosov.

Lahko bi šli raziskovat, katere potrebe vse zadovoljuje povratno sporočilo. Imate kdaj potrebo, da poveste svojo

zamisel, idejo, pogled, da daste svoje mnenje ali komentar? S povratnim sporočilom boste zadovoljili potrebo po vplivanju. Ste kdaj nekaj naredili, pa niste čisto dobro vedeli, kaj si drugi mislijo, ali je nekaj v redu ali ni, deluje v praksi ali ne, je nekaj na pravem mestu itd. S povratnim sporočilom jim damo dovoljenje, da vplivajo nazaj na nas in nam dajejo potrditve ali kritike. Če jim je bilo v redu, se nas dotakne, in če jim ni bilo v redu, se nas tudi dotakne. V ozadju je potreba, da drugi vplivajo na nas, ki jo spet zadovolji povratno sporočilo.

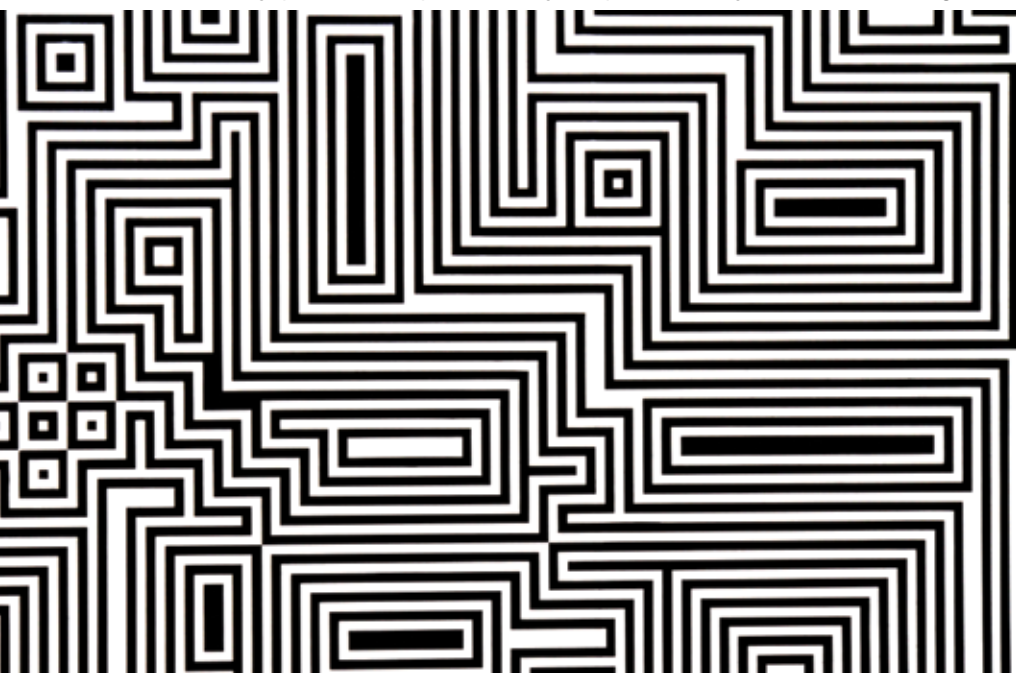
V praksi bi to izgledalo tako, da zaposleni nekaj naredi narobe in ga vod-

ja prezre. V drugem primeru zaposleni naredi odlično, doseže cilj in ga vodja spet niti ne opazi. Znanci bi rekli, kako dobrega šefa ima, da ga pusti pri miru, zaposleni pa se počuti, kot da vodji ni mar zanj.

Oblike uporabe

Povratno sporočilo ima najpomembnejšo vlogo, da preko tega drugi vedo, da nam je mar za njih in da je drugim mar za nas. Povratno sporočilo ima takrat **odnosno vlogo**. Ste kdaj v službi kaj naredili, dali, prispevali in niste dobili nobene informacije nazaj? Sodelavci so vas pohvalili, vendar ste se počutili prazno, ker ste želeli in pričakovali, da vas bo pohvalila šefica ali šef. Ste dobili občutek, da ji ni mar za vas? Greste na razgovor za službo in ne dobite informacije po srečanju. Slabo se ne počutite zaradi informacij o razgovoru, temveč zaradi odnosa, ki ga imajo do vas (in verjetno tudi do drugih). Povratno sporočilo je najprej nosilec odnosa in šele potem nosilec informacij. Vsem ljudem ne damo dovoljenja, da vplivajo na nas, prav tako tudi nimamo dovoljenja od vseh ljudi, da vplivamo na njih, zato se odsotnost povratnega sporočila ljudi še posebej močno dotakne, a žal v negativno smer.

Priporočam, da bi ljudje povratno sporočilo prejemali čim bolj pogosto, priporočljivo na nekje petnajst minut. Bazični cikel delovanja naše nevrologije je, da na vsakih petnajst minut dobimo informacijo o delovanju. Ker so delovni

procesi pogosto zamudni, slabo organizirani in se zaposleni nekritično usmerjajo v delo, imajo v organizaciji le redko možnost, da povratna sporočila sploh dajejo, kaj šele vsakih petnajst minut. Posledica je, da se ljudje počutijo odnosno neizpolnjeni, saj niso zadovoljene njihove psihološke in odnosne potrebe. Kot olajševalno okoliščino lahko štejemo, da vsako povratno sporočilo ne rabi biti zelo organizirano in strukturirano. Pomembno je že, da nekomu damo pozornost na primer v smislu »to si pa dobro povedal, razmišljal, naredil.« »Dobre ideje imaš.« Nate se lahko zanesem.« »Kaj si misliš o tem ...?« »Hvala za dokument.« »Prejel sem tvoj dopis.« »Ker sem zaseden ti odgovorim do konca dneva.« Pomen ni v rezultatu, temveč v upoštevanju in prepoznavanju ljudi in njihovih notranjih potreb.

Povratno sporočilo je osnovni pri našalec odnosov nasploh. Zelo pogosto z nekaterimi komuniciramo izključno s pomočjo povratnih sporočil. V organizacijah je povratno sporočilo nosilec odnosov. Kjer so povratna sporočila pogosta, so ljudje povezani in v skupinah delujejo učinkovito. Kjer povratnih sporočil ni, ljudje niso povezani. Dinamika, ki jo ljudje doživljamo ali smo vključeni ali ne, je posledica povratnih sporočil. Lahko so informacije, pohvale, mnenja, smernice za delo, obvestila o spremembah, potrditve, nagrade, komentarji ali kritike. Vse to so povratna sporočila, ki nam dajo informacijo, da smo opaženi, kje smo, kam gremo, ali smo na pravi poti, kaj naj spremenimo ali ohranimo itd.

Druga pomembna vloga povratnega sporočila je, da je samo povratno sporočilo **naša motivacija**. Naša motivacija je večja, kadar delamo stvari, ki imajo krajše povratne informacije kot tiste, kjer povratno informacijo dobimo šele po daljšem času. Na primer pri igranju košarke, nogometa, odbojke ali namiznih igrar, igrar s kartami, dobivamo povratne informacije že na nekaj minut. Sam namen igre ni v dogajanju, temveč v zaključku, ko dosežemo zastavljeno. Nasprotno pa nas ne motivira končni rezultat, temveč kratke vmesne faze. Posamična igra, met na koš, zadetek gola ali organizacijsko pripravljena pogodba, poslan dopis, po-

trditev vloge za dopust vsebujejo kratke povratne informacije. Rezultat na koncu je le posledica aktivnosti in motivacije za te krajše naloge.

Razumevanje potreb našega živčevja po kratkih povratnih ciklih informacij je pomembno tudi pri doseganju ciljev. Veliko lažje in bolj uspešno dosežemo dolgoročne in velike cilje tako, da jih razdelimo na manjše, etapne cilje. Motivacija, ki nas bo spodbujala in usmerjala do končnega cilja, je odvisna od krajših ciklov.

Možno je tudi, da gremo kdaj prevečkrat po povratne informacije in takrat to ni v redu. Na primer Nekajkrat pogledamo v telefon, čeprav imamo priključene zvoke in bi v vsakem primeru slišali tako klic kot tudi besedilno sporočilo. Podobno je tudi s (pre)pogostim preverjanjem elektronske pošte. Ob pretiranem iskanju povratnih informacij lahko govorimo o zametkih odvisnosti, zagotovo pa je to nefunkcionalna poraba časa. Pojav, ki je povezan z razvojem tehnologije, saj je pred uporabo pametnih telefonov in elektronskih pošt zelo malo ljudi vsak dan večkrat preverjalo fizični poštni nabiralnik. Moderna orodja so prinesla mnogo koristi in tudi marsikatero slabost.

Najpogostejše obravnavana uporaba povratnih sporočil je **usmerjanje procesov**. Tehnično gledano gre za povratne informacije za spreminjanje naslednjega dejanja. Povratne informacije so bistvene za delovanje in preživetje vseh mehanizmov, ki jih najdemo v živi in neživi naravi, ter v sistemih, ki jih je ustvaril človek, kot so, na primer, izobraževalni sistem in gospodarstvo. Kot dvosmerni tok se povratne informacije povezujejo v sporočila z namenom prenosa teh informacij in so neločljivo povezana z vsemi interakcijami, bodisi človek-človek, človek-stroj ali stroj-stroj. V organizacijskem kontekstu je povratno sporočilo tisto sporočilo, ki je poslano subjektu (posamezniku ali skupini) tako, da lahko prilagodi svoje sedanje in prihodnje obnašanje, da doseže želeni rezultat. Lahko je to delo, priprava dokumentacije, učenje, gradnja, šport itd. S povratnimi sporočili poskrbimo, da se proces korigira in naredi bolj učinkovit ali pa ga vzdržujemo v delujočem stanju, kadar je učinkovit.

Učinkovanje

Če vodja želi povečati svoj vpliv, svojo moč, vlogo in pomen, ki ga ima v organizaciji mora povečati število povratnih sporočil. Velja tudi nasprotno, če se želimo nekoga znebiti, zmanjšamo število povratnih sporočil tej osebi. S tem ga izločimo od informacij in iz odnosa.

Povabilo za učinkovito delovanje posameznikov in skupin je, da povratna sporočila usmerimo v rešitve, se pravi v tista delovanja in vedenja, ki jih vodje želijo od zaposlenih in popolnoma opustiti tista povratna sporočila, ki temeljijo na nefunkcionalnih vedenjih tipa »ne zamujaj, ne delaš prav, naredil si napako, še vedno ni prav, stokrat sem ti že povedal« in podobno.

Realnost pa je žal pogosto ravno nasprotna. Če že, je v podjetjih slišati prav tista povratna sporočila, ki jih ne bi smelo biti. Ni presenečenje, da zaposleni govorijo, da jim manjka odnosov. Sporočilo zaposlenih je namreč prav v tem, da nimajo povratnih sporočil. Če pa že so, so prevečkrat v obliki kritik.

Pomembna vloga, ki jo ima povratno sporočilo, je tudi vplivanje. Ko opazite, da ne morete vplivati na ljudi, da vpliv ni primeren, da ni učinkovitosti, pripadnosti in povezanosti imate vnaprej predpisan recept, ki se mu reče, ponovno, povratno sporočilo. Vedno, ko želimo vplivati, to delamo s povratnimi sporočili. Način, da ne rečemo nič in čakamo, da oseba dojame sama, je slab in ne deluje. Najhitrejši in najučinkovitejši način je, da preprosto povemo.

Vplivanje je pomembno predvsem za vodje, saj je prva naloga vodenja ta, da drugim ljudem vrinemo svoje zamisli. To, da vodja vpliva na druge in vriva svoje ideje, doseže lažje, če izbere način povratnega sporočila, s katerim bo poskrbel, da bo odnosno sprejemljiv tudi za druge.

Način uporabe

Priporočam uporabo povratnega sporočila kadar koli in kjer koli je le mogoče. Je najcenejše zdravilo s širokim spektrom delovanja, ki garantira rezultate. Kako ga uporabljamo s primeri iz prakse, pa vas seznanim v nadaljevanju članka v mesecu juniju.

DENIS HILČER, POSLOVNI TRENER IN COACH, WWW.KADROOM.SI

barcaffé®

DIVINO

india

SINGLE ORIGIN

Barcaffé kot priznani strokovnjak za kavo ves čas postavlja nove standarde pri negovanju KAKOVOSTI kave. Prisluhnili smo željam naših partnerjev in v skladu s trendi na trgu razvili novo espresso kavno mešanico **BARCAFFÉ DIVINO INDIA.**

Super premium mešanica kav je pripravljena iz skrbno izbranih zrn najkakovostnejše 100-odstotne kave Arabika iz Indije. Prepoznavno močan okus s srednje izraženo kislino. Prijeten pookus, ki ga zaokrožajo začimbne in kakavove note.

ROASTING

BITTERNESS

BODY

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
maj 2019

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:
Regres za leto 2019

Vsebina majskega Svetovalca:

- ▶ Regres za leto 2019
- ▶ Bistvena razlika med redno ter izredno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi
- ▶ Nepravilno razumevanje odmernih odstotkov nas lahko zavede
- ▶ Sočasno opravljanje dela ali dejavnosti v več državah članicah Evropske unije
- ▶ Vavčerji za digitalizacijo
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Dušan Bavec
specialist za delovno pravo in
pravo socialne varnosti:

**Nepravilno razumevanje
odmernih odstotkov nas
lahko zavede**

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Regres za leto 2019

Delavci so upravičeni do regresa za letni dopust skladno z delovnopravnimi predpisi. ZDR-1¹ določa, da mora biti regres za letni dopust izplačan najmanj v višini minimalne plače (za leto 2019 ta znaša 886,63 EUR), višje izplačilo pa lahko določa kolektivna pogodba dejavnosti, pogodba o zaposlitvi ali interni akt delodajalca. Glede na delovnopravna načela za delavca velja predpis, ki najbolj ugodno obravnava pravice iz delovnega razmerja. Regres mora biti izplačan najpozneje do 1. julija tekočega koledarskega leta, pri čemer se lahko s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti, v primeru nelikvidnosti delodajalca, določi tudi poznejši rok izplačila regresa, vendar najpozneje do 1. novembra tekočega koledarskega leta. Ob izplačilu regresa je delodajalec dolžan delavcu izročiti pisni obračun. Načeloma velja, da mora biti regres izplačan v denarju, vendar nekatere kolektivne pogodbe določajo tudi možnost delnega izplačila regresa v nadenarni obliki (bonih). Pravica do regresa je neločljivo povezana s pravico do letnega dopusta. Kadar delavec dela krajši delovni čas ali se je zaposlil/prekinil delovno razmerje med letom, je upravičen do sorazmernega dela regresa, in sicer ima pravico do 1/12 letnega dopusta in regresa za vsak mesec zaposlitve pri delodajalcu. Izjema so delavci, ki delajo krajši delovni čas v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali predpisi o starševskem varstvu.

Davčno obravnavo regresa določata ZDoh-2² in ZPIZ-2³. Do uveljavitve sprememb zakonodaje velja (objavo v Uradnem listu pričakujemo na začetku maja 2019), da se prispevki za socialno varnost iz in na regres obračunajo le od zneska, ki presega 70 % povprečne plače predpreteklega meseca zaposlenih v RS, akontacija dohodnine pa se obračuna od celotnega zneska regresa, po povprečni stopnji dohodnine od enomesečnega dohodka.

Po uveljavitvi sprememb bo izplačilo regresa, na dan izplačila, neobdavčeno in neoprispevčeno do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji (zadnje znane na dan izplačila). Ker pa se povprečna mesečna plača spreminja, je

zakonodajalec na letni ravni postavil limit, in sicer bo izplačilo regresa neobdavčeno do višine 100 % povprečne letne plače zaposlenih v RS. Eventualno obdavčitev regresa bo davčni organ poračunal ob letni odmeri dohodnine. Sprememba zakonodaje bo veljala za izplačan regres v letu 2019 in dalje, zato bo FURS zavezancem, ki so že prejeli regres do uveljavitve sprememb, do 30. 6. 2019 izdal posebne odločbe, na podlagi katerih bo povrnil plačano akontacijo dohodnine in prispevke.

Delavec se je zaposlil s 1. 5. 2019. Koliko regresa mu pripada za tekoče koledarsko leto? Kdaj moramo izplačati regres?

Delavcu pripada sorazmerni del regresa, in sicer za vsak dopolnjen mesec zaposlitve 1/12, torej skupaj 8/12. Delodajalec je dolžan novozaposlenemu delavcu izplačati regres najpozneje do 1. 7. 2019.

Delodajalec ima zaposlena dva delavca, ki delata krajši delovni čas, in sicer je delavka zaposlena za 20 ur na teden v skladu s predpisi o starševskem varstvu, delavec pa za 10 ur na teden po lastni želji. Koliko regresa pripada delavcema?

Delavka, ki dela krajši delovni čas na podlagi posebnega predpisa o starševskem varstvu, ima enake pravice kot delavci, ki delajo s polnim delovnim časom, zato ima pravico do celotnega regresa. Delavec, ki dela po lastni želji 10 ur na teden ima pravico do regresa, sorazmerno delovnemu času, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi in je upravičen do četrtnine regresa, če znaša polni delovni čas pri delodajalcu 40 ur na teden.

Delavec je sporazumno prekinil delovno razmerje s 1. 10. 2019. Lahko zahtevamo vračilo sorazmernega dela regresa?

Da, v primeru prenehanja delovnega razmerja ima delodajalec pravico zahtevati sorazmerni del izplačanega regresa, delavec pa ga je dolžan vrniti. Delodajalec lahko pobota preveč izplačan regres s plačo le, če ima soglasje delavca. V kolikor soglasja ne pridobi, lahko zahteva vračilo regresa z vložitvijo tožbe pred delovnim sodiščem.

Imamo delavko na porodniškem dopustu. Ali je upravičena do celotnega regresa in kdaj ji je treba regres izplačati?

Delavka na porodniškem dopustu je upravičena do celotnega regresa. Regres ji izplačajte hkrati s preostalimi delavci, najpozneje do 1. 7. 2019.

V letošnjem letu bi radi izplačali regres v znesku, ki je višji od minimalne plače. Kaj moramo storiti?

Zakon o delovnih razmerjih določa, da mora biti regres izplačan najmanj v višini minimalne plače. V kolikor želi delodajalec izplačati višji regres, kot to določa ZDR-1 ali kolektivna pogodba, višino regresa določi s sklepom.

Ali lahko izplačamo regres v več delih?

Regres je mogoče izplačati v več obrokih, vendar mora biti zadnji obrok izplačan najpozneje do 1. 7. oziroma 1. 11. tekočega leta, če je delodajalec nelikviden po ZFPPIPP⁴. Poznejše izplačilo obroka regresa se bo z davčnega vidika štelo za drugi dohodek iz zaposlitve in zanj ne bo veljala ugodnejša davčna obravnava.

Je treba vsem delavcem izplačati regres v enaki višini?

ZDR-1 ne določa, da mora delodajalec vsem delavcem izplačati regres v enaki višini, določa le najnižji znesek regresa za letni dopust. V kolikor želi delodajalec izplačati regres zaposlenim v različnih zneskih, naj to uredi v internih aktih, pri čemer morajo biti merila in kriteriji za izplačilo nediskriminatorni.

Regres nameravamo izplačati 9. 5. 2019. Ali ob izplačilu upoštevamo spremenjeno zakonodajo?

Predlagam, da z izplačilom regresa nekoliko počakate, saj bo zaradi prilagoditve programske podpore oddajanje REK obrazcev za izplačilo regresa v obdobju od 4. 5. 2019 do predvidoma 10. 5. 2019 onemogočeno. V tem obdobju bo v Uradnem listu objavljena tudi sprememba ZDoh-2 in ZPIZ-2, zato boste regres izplačali po novih pravilih.

Regres za letni dopust je bil delavcem izplačan dne 26. 4. 2019, zaradi težav z likvidnostjo pa nam ni uspelo poravnati akontacije dohodnine. Glede na to, da se zakonodaja spreminja in bo regres neobdavčen do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih nas zanima, ali je treba akontacijo dohodnine kljub temu odvesti?

Ker do dneva izplačila regresa spremembe zakonodaje še niso bile objavljene v Uradnem listu RS, ste bili dolžni ob izplačilu regresa obračunati akontacijo dohodnine in jo tudi odvesti skladno z ZDavP-2⁵. Ne glede na spremembe zakonodaje vezane na regres, obveznost plačnika davka do plačila davka ne ugasne, akontacijo dohodnine ste dolžni plačati.

Regres smo izplačali marca 2019 in pri izplačilu odvedli dajatve. Je potrebno po spremembi zakonodaje popravljati REK obrazec?

Ne, sprememba zakonodaje tokrat ne bo obremenila delodajalcev, plačnikov davka. FURS bo na podlagi oddanih REK obrazcev pripravil posebne odločbe, v katerih bo ugotovil obveznost za akontacijo dohodnine in prispevke v skladu z novimi pravili. Nato bo kreiral REK-1 obrazec z vrsto dokumenta »F« in ga vložil v eDavke. Tako pripravljeni podatki bodo na voljo delodajalcu za nadaljnjo uporabo (na primer zaradi vračila sorazmernega dela regresa s strani delavca, za povzetek prejetih dohodkov, ki ga mora delodajalec posredovati delavcem do 31. 1. 2020 ipd.)

¹ Zakon o delovnih razmerjih – objava v Ur. listu RS št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US in 22/19 – ZPosS)

² Zakon o dohodnini – objava v Ur. listu RS št. št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl.

US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17 in 21/19)

³ Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – objava v Ur. listu RS št. št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZ-PIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17 in 65/17)

⁴ Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju – objava v Ur. listu RS št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US, 63/16 – ZD-C in 54/18 – odl. US)

⁵ Zakon o davčnem postopku – objava v Ur. listu RS št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17 in 13/18 – ZJF-H)

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Bistvena razlika med redno ter izredno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi

Delodajalci v praksi pogosto ne ločujejo med obema vrstama odpovedi. Večkrat dobim v pregled osnutek odpovedi oziroma že kar vročeno odpoved delavcu, ki pa je pomanjkljivo napisana oziroma večkrat tudi nezakonita. Delodajalce tako na raznih seminarjih, strokovnih srečanjih večkrat opozarjam, naj se ne lotevajo pisanja odpovedi sami, z vzorci odpovedi z interneta, saj gre za specifične ter kompleksne zadeve, ki naj jih rešujejo specializirani strokovnjaki. In če kje, potem na tem področju zagotovo velja upoštevati, da »le čevlje sodi naj kopitar«.

V nadaljevanju bom izpostavila bistvene razlike med obema vrstama odpovedi in kakšne posledice prinašajo. Zakon o delovnih razmerjih pozna dve vrsti odpovedi delovnega razmerja, **redno** in **odpoved**.

Delavec lahko redno odpove pogodbo o zaposlitvi kadar koli, brez navedbe razloga, brez obrazložitve, da le spoštuje odpovedni rok (medtem ko mora delodajalec pri redni odpovedi obrazložiti dejanski razlog za odpoved). Pri izredni odpovedi pogodbe o zaposlitvi pa za obe stranki, torej tudi za delavca velja, da lahko izredno odpove pogodbo o zaposlitvi le v primerih oziroma iz razlogov, določenih z zakonom.

Če redno odpoveduje pogodbo o zaposlitvi delodajalec, je dokazno breme na njegovi strani. V primeru izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, pa je dokazno breme na strani tiste

stranke, ki izredno odpoveduje pogodbo o zaposlitvi. Zakon določa tudi **razloge**, tako na strani delavca kot tudi na strani delodajalca, ki morajo biti izpolnjeni za odpoved pogodbe o zaposlitvi.

V pisni odpovedi mora delodajalec obrazložiti odpovedni razlog in delavca opozoriti na pravno varstvo in na njegove pravice, ki jih ima iz naslova brezposelnosti.

V primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavca je odpovedni rok:

- do enega leta zaposlitve pri delodajalcu 15 dni,
- od enega leta zaposlitve pri delodajalcu 30 dni.

S pogodbo o zaposlitvi ali kolektivno pogodbo je lahko dogovorjen daljši odpovedni rok, vendar ne daljši kot 60 dni.

V primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti je odpovedni rok:

- do enega leta zaposlitve pri delodajalcu 15 dni,
- od enega do dveh let zaposlitve pri delodajalcu 30 dni.

Nad dve leti zaposlitve pri delodajalcu odpovedni rok v trajanju 30 dni narašča za vsako izpolnjeno leto zaposlitve pri delodajalcu za dva dni, največ pa do 60 dni.

Nad 25 let zaposlitve pri delodajalcu je odpovedni rok 80 dni, če ni s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti določen drugačen odpovedni rok, vendar ne krajši kot 60 dni.

V primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca iz krivdnega razloga je odpovedni rok 15 dni.

Med utemeljene razloge za redno odpoved s strani delodajalca ZDR-1 v 89. členu uvršča:

- **poslovni razlog** (prenehajo potrebe po delu, ki ga opravlja delavec zaradi strukturnih, organizacijskih in tehnoloških, sprememb na trgu, sprememb v delovnem procesu idr.),
- **razlog nesposobnosti** (ko delavec ne dosega pričakovanih delovnih ciljev in rezultatov),
- **krivdni razlog** (ko delavec krši pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja),
- **nezmožnost za opravljanje dela** pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi zaradi invalidnosti v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma s predpisi, ki urejajo zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov (Podlaga za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz razloga invalidnosti in postopek sta urejena v ZDR-1, ZPIZ-1 in ZZZ-1) in neuspešno opravljeno poskusno delo.

Delavcu, ki je bil odpuščen iz **poslovnega razloga** ali iz **razloga nesposobnosti** pripada tudi **odpravnina**.

Razlogi za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi s strani **delodajalca** so naštet v 110. členu ZDR-1. Med drugim je razlog za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi kršitev pogodbenih ali drugih obveznosti iz delovnega razmerja s strani delavca, ki ima znake kaznivega dejanja, če delavec najmanj 5 dni zaporedoma ne pride na delo, o razlogih za svojo odsotnost pa ne obvesti delodajalca, čeprav bi to moral in mogel storiti, če delavec v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe ne spoštuje navodil pristojnega zdravnika idr.

Razlogi za izredno odpoved **s strani delavca** pa so naštet v 11. členu ZDR-1.

Pred izredno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi mora delavec delodajalca pisno opomniti na izpolnitev obveznosti in o kršitvah pisno obvestiti inšpektorat za delo. Če delodajalec v roku treh delovnih dni po prejemu pisnega opomina ne izpolni svoje obveznosti iz delovnega razmerja oziroma ne odpravi kršitve, lahko delavec izredno odpove pogodbo o zaposlitvi najpozneje v 30 dneh od ugotovitve razloga za izredno odpoved in najpozneje v šestih mesecih od nastanka razloga.

Razlogi za izredno odpoved so, če delodajalec delavcu več kot dva meseca ni zagotavljal dela in mu tudi ni izplačal zakonsko določenega nadomestila plače, mu ni bilo omogočeno opravljanje dela zaradi odločbe pristojne inšpekcije o prepovedi opravljanja delovnega procesa ali prepovedi uporabe sredstev za delo dalj kot 30 dni in mu delodajalec ni plačal zakonsko določenega nadomestila plače, če mu je delodajalec vsaj dva meseca izplačeval bistveno zmanjšano plačilo za delo, če mu delodajalec trikrat zaporedoma ali v obdobju šestih mesecev ni izplačal plačila za delo ob zakonsko oziroma pogodbeno dogovorjenem roku.

Delavec je v primeru odpovedi zaradi ravnanj iz prejšnjega odstavka **upravičen do odpravnine**, določene za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, in do odškodnine najmanj v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Nepravilno razumevanje odmernih odstotkov nas lahko zavede

Po starem pokojninskem zakonu ZPIZ-92, ki je veljal do konca leta 1999, je bil moški zavarovanec s 40 leti pokojninske dobe, (ženska pa s 35 leti pokojninske dobe), deležen odmere pokojnine v višini 85 % pokojninske osnove, ki se je ugotavljala od 10 zaporednih najugodnejših let zavarovanja od leta

1970 pa do leta pred upokojitvijo, pri čemer se je eno leto zavarovanja vrednotilo z 2 %. Z uveljavitvijo ZPIZ-1, ki je začel veljati leta 2000, se je referenčno obdobje za ugotavljanje pokojninske osnove postopoma začelo dvigovati za eno leto na leto, tako da je v letu 2008 prišlo v poštev 18 zaporednih najugodnejših let zavarovanja, odmerni odstotek pa se je začel zniževati, saj je eno leto pokojninske dobe štel le še po 1,5 % pokojninske osnove. Tako je bil v letu 2012, ki je bilo zadnje leto veljavnosti ZPIZ-1 za 40 let pokojninske dobe moški deležen pokojnine v višini 78,5 % svoje pokojninske osnove. Če ne bi bil sprejet ZPIZ-2 bi bil trend padanja zaustavljen šele pri 72,5 %. Od tako izračunane pokojninske osnove se je odštela še povprečna stopnja davkov in prispevkov.

Z uveljavitvijo ZPIZ-2, ki je začel veljati leta 2013, se je za 40 let pokojninske dobe pri moških določila odmerena stopnja v višini 57,25 %. To seveda nikakor ne pomeni, da so pokojnine sedaj za toliko odstotkov nižje oziroma iz spodnjih pojasnil Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki jih prilagamo v avtentični obliki, izhaja, da pravzaprav iz tega razloga pokojnine sploh niso nižje, so pa seveda lahko zaradi nižjih pokojninskih osnov, saj za določitev le-te pride v poštev 24 zaporednih najugodnejših let zavarovanja.

Pogoste trditve takšnih in drugačnih »strokovnjakov«, da valorizacijski faktorji iz leta v leto znižujejo pokojnine in da je smiselno v pokoj čim prej ter da jim je z zadnjo pokojninsko reformo država zaradi nižjih odmeranih odstotkov pokradla precejšen del zasluženega, torej nikakor »ne pijejo vode«. S tem v zvezi morda ena pozitivna vest, da naj bi se s predlagano novelo pokojninskega zakona, ki utegne biti sprejeta še letos, odmerni odstotki za 40 let pokojninske dobe brez dokupa po izteku prehodnega obdobja za moške dvignili na 63 % pokojninske osnove in tako izenačili z ženskami.

Pojasnilo ZPIZ o preračunu pokojninske osnove s faktorjem 0,732 pri odmeri pokojnine po ZPIZ-1:

»Po 47. členu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnega od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2012 (v nadaljevanju ZPIZ-1), so se valorizacijski količniki, s katerimi so se pri določitvi pokojninske osnove zaradi medsebojne primerljivosti preračunale plače oziroma zavarovalne osnove iz prejšnjih let, določali tako, da so ustrezali gibanjem povprečnih plač in pokojnin v koledarskem letu pred uveljavitvijo pravice do pokojnine. Zaostajanje rasti pokojnin za rastjo povprečnih plač je bilo tolikšno, da se je v zadnjem letu veljavnosti ZPIZ-1, to je v letu 2012, plača oziroma zavarovalna osnova iz leta 2011 za izračun pokojninske osnove preračunala z valorizacijskim količnikom 0,732.

Valorizacijski količniki po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnem od 1. 1. 2013 (v nadaljevanju ZPIZ-2), se v skladu z določbo 35. člena določajo glede na gibanja povprečnih plač v koledarskem letu pred letom, za katero se določajo valorizacijski količniki.

Odmerni odstotki so bili po določbah ZPIZ-1 višji, po določbah ZPIZ-2 pa so nižji približno za toliko, kot da bi odmerne odstotke, veljavne po ZPIZ-1, preračunali s faktorjem 0,732.

Po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnem od 1. 4. 1992 do 31. 12. 1999, se je za 40 let dopolnjene pokojninske dobe odmerila starostna pokojnina v višini 85 odstotkov od pokojninske osnove. Z uveljavitvijo ZPIZ-1 (s 1. 1. 2000) so se odmerni odstotki za pokojninsko dobo, dopolnjeno po 1. 1. 2000, znižali tako, da je bilo vsako leto pokojninske dobe namesto dotedanjih 2 % vredno 1,5 %. Zaradi takšnega vrednotenja pokojninske dobe se je odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe v vsakem koledarskem letu od leta 2000 dalje znižal za 0,5 % in je ob uveljavitvi ZPIZ-2 (1. 1. 2013) znašal 78 %.

Glede na to, da so valorizacijski količniki za preračun osnov iz prejšnjih let po ZPIZ-2 višji (in se uporabijo tudi za preračun plač in zavarovalnih osnov iz prejšnjih let za izračun pokojninske osnove po ZPIZ-1), po ZPIZ-1 pa so višji tudi odmerni odstotki za odmero pokojnine glede na dopolnjeno pokojninsko dobo od pokojninske osnove, je treba zaradi ohranjanja medsebojnega razmerja ravni pokojnin, odmerjenih po ZPIZ-2 in po ZPIZ-1, pokojninske osnove, izračunane za odmero pokojnin po ZPIZ-1, preračunati s količnikom 0,732. Takšno je bilo tudi razmerje med valorizacijskim količnikom za preračun plač oziroma zavarovalnih osnov iz koledarskega leta pred uveljavitvijo pravice do pokojnine, določenim v letu 2012 za preračun plače iz leta 2011, (ki je znašal 0,732) in valorizacijskim količnikom za preračun osnov iz koledarskega leta pred uveljavitvijo pravice do pokojnine po ZPIZ-2, ki je vedno enak 1.

Pravilnost takšnega ohranjanja razmerja med starostno pokojnino, odmerjeno po ZPIZ-1 in starostno pokojnino, odmerjeno po ZPIZ-2, se lahko pokaže s spodnjim izračunom.

Na primer: povprečje plač po ZPIZ-1 in po ZPIZ-2 = 1000 EUR

- po ZPIZ-1: $1000 \text{ EUR} \times 0,732 \text{ (val. kol.)} \times 0,78 \text{ (odmerni \% za 40 let pok. dobe)} = 570,96 \text{ EUR}$
- po ZPIZ-2: $1000 \text{ EUR} \times 1 \text{ (val. kol.)} \times 0,5725 \text{ (odmerni \% za 40 let pok. dobe za M)} = 572,50 \text{ EUR}$

V primeru, če bi v času veljavnosti ZPIZ-2 vzporedno ohranjali še sistem valorizacijskih količnikov po ZPIZ-1, bi morali biti v vsakem koledarskem letu določeni dvojni valorizacijski količniki, za preračun plač in zavarovalnih osnov iz prejšnjih let pri izračunu pokojninske osnove po ZPIZ-1 in za preračun osnov iz prejšnjih let pri izračunu pokojninske osnove po ZPIZ-2. ZPIZ-2 je z določitvijo enotnih valorizacijskih količnikov za preračun osnov iz prejšnjih let tudi za izračun pokojninske osnove in odmero pokojnine po ZPIZ-1 zaustavil nadaljnje padanje višine teh pokojnin zaradi zaostajanja rasti pokojnin za rastjo povprečnih plač.

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Sočasno opravljanje dela ali dejavnosti v več državah članicah Evropske unije

Aprila so podjetniki iz Slovenije, ki opravljajo čezmejno delo in imajo poleg s. p.-ja v Sloveniji tudi avstrijski s. p., prejeli vprašalnik avstrijske institucije glede socialnega zavarovanja, zato v nadaljevanju pojasnjujemo sočasno oziroma hkratno delo v več državah Evropske unije.

Sočasno lahko samozaposlene osebe ali delavci opravljajo dejavnost oziroma delajo v več državah članicah Evropske unije. V delovnem razmerju so lahko delavci pri enem ali več delodajalcih. Kadar so delavci v delovnem razmerju pri več delodajalcih, imajo lahko delodajalci sedež v isti ali v različnih državah po celotnem območju Evropske unije.

Dejavnosti in dela, ki jih delavci ali samostojni podjetniki najpogosteje izvajajo sočasno v več državah članicah Evropske unije, so:

- montaže,
- servisiranje in
- prevozi v mednarodnem cestnem prometu.

Skladno s 13. členom Uredbe (ES) 883/2004 se zaposlene ali samozaposlene osebe, ki delajo v dveh ali več državah članicah Evropske unije hkrati, vključijo v obvezna socialna zavarovanja samo v eni državi članici. Postopke za izvedbo pravil ter izvedbena pravila določa Uredba (ES) 987/2009. Na tej podlagi se določi zakonodaja države Evropske unije, ki se uporablja za zaposlene ali samozaposlene osebe. To pomeni, da morajo vsi zavezanci za takšne osebe vložiti prijave v obvezna socialna zavarovanja. Ti morajo plačevati prispevke od vseh prejemkov dela ali dejavnosti, ampak le v tisti državi, za katere se zavarovanje po omenjenih pravilih uporablja. Na tej podlagi imajo zgoraj omenjene osebe, kjer opravljajo delo ali dejavnost, pravico do kritja stroškov v primeru nujnih potrebnih zdravstvenih storitev v vseh članicah Evropske unije. To pravico uveljavljajo z evropsko kartico zdravstvene- ga zavarovanja.

Za zaposlene osebe v drugi državi članici Evropske unije, za katere je določena uporaba zakonodaje Republike Slovenije, se na podlagi sklenjene pogodbe v Sloveniji zavarujejo s polnim delovnim časom oziroma do polnega delovnega časa. Za prijavo v zavarovanje in plačilo prispevkov je v takem primeru odgovoren sam zavarovanec.

Zaposlene osebe, samozaposleni in družbeniki, ki opravljajo sočasno delo v drugi državi članici Evropske unije, lahko svoje zavarovanje uredijo na podlagi od njih naslednjih zavarovalnih osnov:

- 113 – sočasna zaposlitev v drugi državi članici Evropske unije nad polnim delovnim časom;
- 114 – zaposlitev po pogodbi s tujim delodajalcem iz druge države članice Evropske unije, ko zavarovanec opravlja delo v Republiki Sloveniji;
- 115 – sočasna zaposlitev v drugi državi članici Evropske unije do polnega delovnega časa;
- 119 – samozaposlitev v drugi državi članici Evropske unije;
- 120 – družbeniki družb v drugi državi članici EU, ki so poslovodne osebe.

Tadeja Bučar,
svetovalka SPOT
Osrednjeslovenske regije

Vavčerji za digitalizacijo

Digitalizacija je nov razvojni izziv za slovensko gospodarstvo, saj, kot pravijo poznavalci, digitalizacija ni več izbira, temveč nuja.

Proces digitalizacije zahteva nov način delovanja. Digitalna preobrazba vpliva na delovno okolje, poznati jo morajo tako vodje kot vsi zaposleni, da se lahko prilagodijo novim delovnim procesom. Osnova procesa digitalizacije so torej ljudje in organizacijska kultura.

Slovenija se je po indeksu digitalnega gospodarstva lani uvrstila na 15. mesto v Evropski uniji, kar je za dve mesti višje kot leto prej. Država je zelo napredovala pri uporabi internetnih storitev, pri objavljanju digitalnih javnih storitev, nad povprečjem Evropske unije pa ostaja tudi pri vključevanju digitalne tehnologije v podjetja.

Aktivnosti države na področju digitalizacije

Država:

- podpira storitve digitalnega inovacijskega stičišča,
- v okviru Javne agencije SPIRIT razpisuje sredstva za izvoznike za e-poslovanje,
- uvaja spodbude, tako imenovane vavčerje oziroma vavčerski sistem za mikro, mala in srednja podjetja z možnostjo sofinanciranja ključnih področij digitalizacije.

Vavčerji za digitalizacijo

Slovenski podjetniški sklad je objavil štiri vavčerje za digitalizacijo (spodbude manjših vrednosti do 10.000 evrov).

Vavčerji za digitalizacijo so spodbuda za mikro, mala in srednja podjetja z možnostjo sofinanciranja ključnih področij digitalizacije, s čimer se bo povečala konkurenčnost podjetij in njihovi prihodki od prodaje. Razpisani so štirje vavčerji na temo digitalnih kompetenc, digitalnega marketinga, digitalne strategije in kibernetske varnosti.

Vavčerji bodo omogočili podjetjem, da bodo najela zunanje strokovnjake, ki jim bodo pomagali pripraviti digitalno strategijo »od vrha navzdol«. Navedeno pomeni, da bo potrebno najprej usposobiti vodstva, ki bodo ustvarila okolje za spremembe, spodbudila pridobivanje digitalnih kompetenc, najprej pri sebi, nato še pri zaposlenih.

1. Vavčer za dvig digitalnih kompetenc

Predmet javnega poziva je sofinanciranje **upravičenih stroškov usposabljanja za dvig digitalnih kompetenc**.

Po tem javnem pozivu se sofinancirajo upravičeni stroški zunanjih izvajalcev, ki so navedeni v seznamu usposobljenih izvajalcev za izvajanje usposabljanj za pridobitev digitalnih kompetenc na ključnih področjih digitalizacije v katalogu usposabljanj pri DIH Slovenija.

Stroški se lahko uveljavljajo za zagotovitev ustreznih usposabljanj zaposlenih in vodstvenega kadra za ključna področja digitalizacije, pri čemer je delež udeležbe usposabljanj vsaj 20 % na posamezno podjetje glede na število zaposlenih v podjetju. V kolikor ima podjetje 5 ali manj kot 5 zaposlenih, mora zagotoviti usposabljanja za vsaj 1 zaposlenega. Podjetju se lahko po tem javnem pozivu izplača v celotnem obdobju (do leta 2023) največ do 20.000 EUR, pri čemer lahko pridobi največ en vavčer na leto.

2. Vavčer za digitalni marketing

Predmet javnega poziva je sofinanciranje **upravičenih stroškov za digitalni marketing**.

Po tem javnem pozivu se sofinancirajo upravičeni stroški (stroški zunanjih izvajalcev) za naslednje aktivnosti skladno z minimalnimi zahtevami, ki so objavljene na spletni strani DIH Slovenija: <http://dihislovenia.si/vavcer>.

- Stroški izdelave nove spletne strani (vključno z mobilno prilagoditvijo) in izvedba testiranja spletne strani s tehničnega in UX/UI vidika. Minimalna višina subvencije za spletno stran (vključno z mobilno prilagoditvijo) in testiranje je 500,00 EUR, maksimalna višina subvencije pa 1500,00 EUR;

- Stroški izdelave nove mobilne aplikacije in izvedba testiranja mobilne aplikacije s tehničnega in UX/UI vidika. Minimalna višina subvencije za mobilno aplikacijo in testiranje je 500,00 EUR, maksimalna višina subvencije pa 2000,00 EUR;
- Stroški vzpostavitve lastne spletne trgovine. Minimalna višina subvencije za vzpostavitev lastne spletne trgovine je 500,00 EUR, maksimalna višina subvencije pa 2500,00 EUR;
- Stroški vzpostavitve lastne rezervacijske platforme. Minimalna višina subvencije je 500,00 EUR, maksimalna višina subvencije pa 2500,00 EUR.

Podjetju se lahko po tem javnem pozivu izplača v celotnem obdobju (do leta 2023) največ do 8500,00 EUR, pri čemer lahko prijavitelj dobi sofinancirane stroške za posamezno zgoraj navedeno aktivnost samo enkrat v celotnem obdobju (do leta 2023).

3. Vavčer za pripravo digitalne strategije

Predmet javnega poziva je sofinanciranje **upravičenih stroškov priprave digitalne strategije**, kar zajema naslednje aktivnosti:

- oceno stanja na področju digitalizacije,
- pripravo načrta razvoja digitalnih zmožnosti podjetja in
- pripravo strategije podjetja za digitalno transformacijo, ki bo zajemala ključna področja:
 - Izkušnja kupca (Customer eXperience),
 - Podatkovna strategija,
 - Procesi in digitalne rešitve za podporo poslovanja,
 - Digitalni poslovni modeli, produkti in storitve,
 - Strategija razvoja digitalnih kadrov in digitalnih delovnih mest,
 - Strategija razvoja digitalne kulture,
 - Kibernetska varnost,
 - Industrija 4.0. (to področje je obvezno področje samo za proizvodna podjetja, ne pa tudi za storitvena).

Po tem javnem pozivu se sofinancirajo upravičeni stroški: Stroški priprave digitalne strategije (stroški zunanjega izvajalca), pri čemer mora ta zajemati oceno stanja na področju digitalizacije, pripravo načrta razvoja digitalnih zmožnosti podjetja in pripravo strategije podjetja za digitalno transformacijo (z vsemi ključnimi področji).

Stroški priprave digitalne strategije so upravičeni, v kolikor upravičenec pridobi pozitivno mnenje DIH Slovenija, s čimer le-ta potrjuje, da je digitalna strategija pripravljena skladno z zahtevami tega javnega poziva in pozivne dokumentacije. Pozitivno mnenje DIH Slovenija je obvezna priloga k zahtevku za sofinanciranje.

Minimalna višina subvencije je 1000,00 EUR, maksimalna višina subvencije pa 9999,99 EUR. Prijavitelj lahko za ta javni poziv pridobi sredstva samo enkrat v celotnem obdobju (do leta 2023).

4. Vavčer za kibernetsko varnost

Predmet javnega poziva je sofinanciranje upravičenih stroškov za sistemski varnostni pregled in/ali vdorni (penetracijski) test.

Po tem javnem pozivu se sofinancirajo upravičeni stroški (stroški zunanjih izvajalcev) za naslednje aktivnosti skladno z minimalnimi zahtevami, ki so objavljene na spletni strani DIH Slovenija: www.dihslowenia.si/smernice:

- Stroški izvedbe sistemnega varnostnega pregleda, vključno z izdelavo varnostnega poročila in tehničnega poročila s priporočili za odpravljanje napak. Minimalna višina subvencije je 1000,00 EUR, maksimalna višina subvencije pa 5000,00 EUR.
- Stroški izdelave vdornega (penetracijskega) testa, vključno z izdelavo tehničnega poročila s primeri in tehničnega poročila o odpravljenih napakah. Minimalna višina subvencije je 1000,00 EUR, maksimalna višina subvencije pa 9999,99 EUR.

Prijavitelj lahko pridobi sredstva za posamezno aktivnost po tem javnem pozivu samo enkrat v celotnem obdobju (do leta 2023) v skupni višini (za obe aktivnosti skupaj) največ do 9999,99 EUR.

Javne pozive Slovenskega podjetniškega sklada je moč najti na povezavi <https://podjetniskisklad.si/sl/produkti-sklada/sps-dvojckedpora-pri-produktih/vavcerski-sistemi/vavcer-za-kibernetsko-varnost>

SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA

REPUBLIKA SLOVENIJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

Ne spreglejte izobraževanj v OZS

13.

maj

Brezplačna delavnica Agilni marketing

Komunikacija je ključnega pomena za vodenje uspešnega posla. Pogosto pa se na začetku poslovne poti srečujemo s pomanjkanjem finančnih sredstev za marketinške kampanje.

Predavatelj: Dino Kovačević, Zavod Ypsilon

15.

maj

Delavnica Izzivi srednjih let in ohranjanje vitalne energije

Se soočaš z izzivi srednjih let ali pa se nanje želiš pravočasno pripraviti? Bi rada izvedela, kakšne spremembe lahko pričakuješ, zakaj do njih prihaja in kako se z njimi soočiti? Želiš bolje razumeti, kaj se s tabo dogaja in kako si pomagati, da boš spet zadovoljna in polna energije?

Predavateljica: Magdalena Fabčič, Pogumna.si

17.

maj

Brezplačna delavnica Podjetje brez blagovne znamke je kot človek brez obraza

Blagovna znamka ima izjemno vlogo v poslovanju podjetja. O podjetniški in produkti znamki je potrebno razmišljati od samega začetka poslovanja. Gre za esencialno bistvo, ki daje celotnemu poslu ali izdelku oziroma storitvi edinstven pečat prepoznavnosti, drugačnosti in vrednosti.

Predavatelj: dr. Andrej Pompe, FEBCS d.o.o.

23.

maj

Strokovni seminar Ko vas obišče delovni inšpektor za področje delovnih razmerij

Ob obisku inšpektorja se vedno porajajo vprašanja, kaj najpogostejše pregledujejo ter kaj in kako moramo imeti stvari urejene. Odgovore nanje dobite na seminarju, poleg tega pa boste izvedeli še, kakšne so najpogostejše kršitve delodajalcev na tem področju.

Predavateljica: mag. Nina Scortegagna Kavčnik, OZS

23.

maj

6-urna strokovna delavnica Celovita in sproščena poslovna podoba

Zaradi čedalje hitrejšega življenjskega ritma smo se še dodatno izurili v zaznavanju in vrednotenju podob. Celovito podobo poleg osebne urejenosti, oblačil in dodatkov oblikujejo tudi mimi-ka telesa, način govora in naše vedenje – poznavanje osnovnih pravil bontona. Z znanjem o kulturi oblačenja in vedenja zaposleni oblikujejo celovito podobo, se znajo prilagajati različnim priložnostim, samozavestneje komunicirajo z različnimi ljudmi in hitreje dosežejo svoj cilj.

Predavateljici: Lea Pisani, Image consultant, in Bojana Košnik Čuk, Bonton d.o.o.

30.

maj

Strokovni seminar Najbolj pereče kršitve delodajalcev pri zaposlovanju tujcev v Sloveniji ter najpogostejše napake pri opravljanju čezmejnih storitev v tujini

Pri zaposlovanju tujcev po sporazumu z BIH in ostalih tujcev v Sloveniji boste izvedeli vse potrebne informacije, ki jih delodajalec potrebuje pri zaposlitvi tujcev.

Predavateljica: Zdenka Bedekovič, OZS

6.

junij

Strokovni seminar Oglaševanje z vplivneži (influencerji) za podjetja, vplivneže in oglaševalske agencije

Udeleženci izobraževanja boste spoznali prednosti in potencialne pomanjkljivosti promocije svojih izdelkov in storitev preko influencerjev, izvedeli boste, kako in kje si izbrati oziroma najti primerne influencerje ter kako pravno varno urediti njihovo sodelovanje.

Predavateljici: Biserka Kišič, KISIK Komunikacije, in Alja Fakin, odvetnica

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.svetovanje.si>, za dodatne informacije pa vam je na voljo Jana Golić (jana.golic@ozs.si, 01 58 30 553).

Vzorci pogodb in dokumentov za vaše lažje poslovanje

V Svetovalnem centru OZS smo vam za lažje delo pripravili številne vzorce pogodb in drugih dokumentov po ugodnih cenah.

CIVILNO PODROČJE	Polna cena	Cena za člane OZS		Polna cena	Cena za člane OZS
Darilna pogodba za nepremičnino	60,00 €	30,00 €	Sporazum o izplačilu neizkoriščenega letnega dopusta ob prenehanju delovnega razmerja	30,00 €	15,00 €
Menjalna pogodba za nepremičnino	80,00 €	40,00 €	Sporazum o odsotnosti z dela brez nadomestila plače	30,00 €	15,00 €
Najemna pogodba za poslovni prostor	80,00 €	40,00 €	Paket evidenc (evidenca o zaposlenih delavcih, evidenca o stroških dela, evidenca o izrabi delovnega časa in evidenca o oblikah reševanja kolektivnih delovnih sporov)	120,00 €	60,00 €
Najemna pogodba za stanovanje	80,00 €	40,00 €	Podjemna pogodba	60,00 €	30,00 €
Pogodba o donaciji	40,00 €	20,00 €	Pogodba o izobraževanju	60,00 €	30,00 €
Posojilna pogodba	40,00 €	20,00 €	Pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas	70,00 €	35,00 €
Sponzorska pogodba	40,00 €	20,00 €	Pogodba o zaposlitvi za določen čas	70,00 €	35,00 €
Pogodba o naročilu avtorskega dela	60,00 €	30,00 €	Dodatek k pogodbi o zaposlitvi zaradi dela s krajšim delovnim časom po ZSDP-1	40,00 €	20,00 €
Pogodba o ustanovitvi stvarne služnosti	40,00 €	20,00 €	Pogodba o zaposlitvi za voznika (mobilnega delavca) za nedoločen čas	70,00 €	35,00 €
Sporazum o ustanovitvi osebne služnosti	40,00 €	20,00 €	Aneks k pogodbi o zaposlitvi za opravljanje dela v tujini (208. in 209. člen ZDR-1)	70,00 €	35,00 €
Prodajna pogodba za avto	20,00 €	10,00 €	Pogodba o zaposlitvi za voznika (mobilnega delavca) za določen čas	70,00 €	35,00 €
Prodajna pogodba za nepremičnino	80,00 €	40,00 €	UPOKOJENCI - Pogodba za občasno ali začasno delo po ZUTD	50,00 €	25,00 €
Prodajna pogodba za premičnino	60,00 €	30,00 €	Sporazum o skupnih ukrepih na delovišču (39. člen ZVZD-1)	20,00 €	10,00 €
Pogodba o obdelavi osebnih podatkov po GDPR	120,00 €	60,00 €	Pogodba o poslovanju	50,00 €	25,00 €
Privolitev posameznika po GDPR	30,00 €	brezplačno			
Popis evidenc (varstvo osebnih podatkov)	100,00 €	50,00 €			
DAVČNO PODROČJE			GOSPODARSKO PODROČJE		
Pravilnik o računovodstvu za s.p. po SRS 2016	40,00 €	20,00 €	Akt o ustanovitvi d.o.o.	40,00 €	20,00 €
Pravilnik o računovodstvu za d.o.o. po SRS 2016	40,00 €	20,00 €	Družbena pogodba za d.o.o.	100,00 €	50,00 €
Pravilnik o izplačilu dela plače za poslovno uspešnost	50,00 €	25,00 €	Izjava družbenika pri prenehanju d.o.o. po skrajšanem postopku	30,00 €	15,00 €
DELOVNO PODROČJE			Predlog za izbris iz sodnega registra brez likvidacije po ZFPPIPP	40,00 €	20,00 €
Pravilnik o izvajanju kontrole alkoholiziranosti in ugotavljanja prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc in opiatov na delovnem mestu	30,00 €	15,00 €	Izjava lastnika objekta za s.p. - 74. člen ZGD-1	10,00 €	brezplačno
Pravilnik o prepovedi spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja na delovnem mestu	30,00 €	15,00 €	Izjava lastnika objekta za d.o.o. - 4. člen ZSReg	10,00 €	brezplačno
Pravilnik o zavarovanju osebnih podatkov	30,00 €	15,00 €	Opomin pred izvršbo	10,00 €	brezplačno
Načrt promocije zdravja na delovnem mestu	30,00 €	15,00 €	Pogodba o odstopu terjatve namesto izpolnitve	60,00 €	30,00 €
Izjava delavca, da je seznanjen z internimi akti delodajalca	10,00 €	brezplačno	Pogodba o poslovnem sodelovanju	60,00 €	30,00 €
Izjava o prevozu na delo	10,00 €	brezplačno	Pooblastilo za redno poslovanje	10,00 €	brezplačno
Obvestilo delavcu o poteku pogodbe o zaposlitvi za določen čas	10,00 €	brezplačno	Prijava terjatve v stečaj	20,00 €	10,00 €
Odreditev nadurnega dela	20,00 €	10,00 €	Sklep družbenikov o redni likvidaciji d.o.o.	20,00 €	10,00 €
Soglasje delavca za pobot izplačila plače po 136. členu ZDR-1	20,00 €	10,00 €	Sklep o določitvi poslovnega naslova (enoosebni d.o.o.)	10,00 €	brezplačno
Poizvedba o odprtju bolniškega staleža	20,00 €	brezplačno	Sklep o določitvi direktorja (enoosebni d.o.o.)	10,00 €	brezplačno
Obvestilo o odmeri letnega dopusta	20,00 €	brezplačno	Sklep o prenehanju d.o.o. po skrajšanem postopku	20,00 €	10,00 €
Obvestilo o odmeri sorazmernega dela letnega dopusta	20,00 €	brezplačno	Sklep o spremembi poslovnega naslova v d.o.o.	10,00 €	brezplačno
Naknadno obvestilo o odmeri letnega dopusta zaradi novih okoliščin	20,00 €	brezplačno	Sklep o spremembi sedeža (enoosebni d.o.o.)	10,00 €	brezplačno
			Sklep o spremembi sedeža (večosebni d.o.o.)	10,00 €	brezplačno

V ceno vzorcev je vključeno 15-minutno telefonsko svetovanje, sicer pa vam za vsa področja, za katera so pripravljene vzorci, nudimo tudi celovito storitev. Za ceno povprašajte na svetovanje@ozs.si.

Celoten seznam vzorcev najdete na www.svetovanje.si

Za več informacij nas pokličite na **01 5830 553**
ali nam pišite na svetovanje@ozs.si.

Cene ne vsebujejo 22% DDV.

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV.	V.	VI	VII	VIII.	IX.	Uradni list RS
knjigotrska		409,42	470,84	532,26	593,67	696,02	900,74	1.064,52	1.351,11	1.555,82	
založniška		440,81	506,94	573,06	639,19	749,39	969,80	1.146,13	1.454,69	1.675,10	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01, 57/18
časopisno informativna		451,99	519,79	587,58	655,38	768,38	994,37	1.175,17	1.491,55	1.717,55	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13, 83/16
železnice		329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	692,14	823,98	988,77	95/07, 48/18

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	X.	Uradni list RS
kmetijstvo		521,87	572,37	634,10	699,57	-	783,74	-	922,16	-	1.041,87	-	-	1.228,92	-	-	24/19
gozdarstvo (A)		690,78	709,92	727,32	772,56	-	870,00	-	1.024,86	-	1.153,62	-	-	1.365,90	1.628,64	-	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13, 25/14, 44/15
na uro		3,97	4,08	4,18	4,44	-	5,00	-	5,89	-	6,63	-	-	7,85	9,36	-	
gozdarstvo (B)		690,78	802,14	908,28	969,18	-	1.019,64	-	1.066,62	-	1.311,96	-	-	1.555,56	1.854,84	-	
na uro		3,97	4,61	5,22	5,57	-	5,86	-	6,13	-	7,54	-	-	8,94	10,66	-	
premogovništvo		433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	-	44/96, R:73/03, 100/04, 81/05, podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15, 88/15, 60/16
tekstil		433,26	462,84	504,60	553,32	-	614,22	-	725,58	-	817,80	-	-	-	-	-	18/14, 4/14, 25/14, 45/17
lesarstvo		462,65	505,09	556,57	616,90	-	689,49	-	805,34	-	907,13	-	-	-	-	-	58/2017, 51/18
grafična		476,09	523,71	580,84	652,25	-	742,72	-	852,21	-	966,48	-	-	1.337,83	1.613,96	-	77/17, 84/18
papirno in papirno-predelovalno dejavnost		477,38	541,78	606,33	670,77	-	783,95	-	1.014,49	1.198,94	1.521,75	-	-	1.752,32	-	-	110/13,35/14,52/16, 4/18 (OP 4) 2/19
nekovinske rudnine		528,21	586,90	650,93	729,18	-	821,66	-	923,04	999,51	1.122,23	-	-	1.419,24	-	-	55/13, 6/14, 24/14, 16/15, 4/16, 15/17, 29/18
kovinska industrija		535,92	584,64	647,28	737,76	-	803,88	-	941,34	-	1.097,94	-	-	1.252,80	1.482,48	-	6/15, 80/15, 6/17, 66/2017 (op. 7), 82/18
na uro		3,08	3,36	3,72	4,24	-	4,62	-	5,41	-	6,31	-	-	7,20	8,52	-	
elektroindustrija		577,68	591,60	649,02	730,80	-	796,92	-	927,42	-	1.078,80	-	-	1.231,92	1.449,42	-	108/05, 95/06, R:71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13, 26/15, 58/17, RV: 2/18, 84/18
na uro		3,32	3,40	3,73	4,20	-	4,58	-	5,33	-	6,20	-	-	7,08	8,33	-	
kov. mat., liv.		541,14	598,56	659,46	755,16	-	823,02	-	960,48	-	1.122,30	-	-	1.284,12	1.513,80	-	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV:53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13, 78/14, 39/15, 22/17, 84/18
na uro		3,11	3,44	3,79	4,34	-	4,73	-	5,52	-	6,45	-	-	7,38	8,70	-	
elektrogospodarstvo		600,00	720,00	792,00	930,00	-	1.050,00	-	1.272,00	-	1.644,00	-	-	2.370,00	2.700,00	-	41/17
gradbena		480,13	532,90	590,64	654,39	694,09	773,48	821,60	866,11	1.003,24	1.027,30	1.154,81	1.243,82	1.377,35	-	-	101/15, 15/17, 80/17, RV 30/18 5/19
trgovina		558,06	579,47	613,90	655,31	-	730,44	-	896,47	-	971,95	-	-	-	-	-	52/18, RV 67/18
gostinstvo		480,00	535,50	668,10	744,60	-	805,80	-	918,00	-	979,20	-	-	1.152,60	-	-	56/18, RV 13/19, te plače veljajo do 31. 7. 2019

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	X.	Uradni list RS
cestno potniški promet	426,30 2,45	443,70 2,55	515,04 2,96	570,72 3,28	-	638,58 3,67	-	755,16 4,34	-	852,60 4,90	-	-	-	-	-	-	75/17, KP za leto 2019 še ni bila podaljšana. Zneski so usklajeni v januarju 2019 v skladu s 1. odstavkom 3. točke tarifne priloge.
poštna	576,61	637,12	668,80	741,40	-	826,86	-	947,77	-	1.179,63	-	-	1.208,39	1.242,23	1.475,80	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09, 74/14, 90/14, 6/15, 74/16, 6/17 Zneski so usklajeni v januarju 2019 v skladu z 2. tč. TP.	
banke	-	-	-	676,87	-	771,65	-	964,55	-	1.205,70	-	-	1.446,82	1.736,21	-	5/11,14/13, 4/14,95/14,46/16, 24/18 Zneski so usklajeni v januarju 2019 v skladu s 1. členom TP	
zavarovalstvo	362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	-	24/11	
komunala	503,40	548,44	606,97	710,56	-	773,60	-	1.025,79	-	1.268,97	-	-	1.629,25	1.944,47	-	43/15, 86/16, 12/7, R:45/17, R: 49/17, M+R: 63/17,68/17, R: 80/17, 3/19	
drobno gospodarstvo	565,18	644,32	723,41	813,85	-	909,93	-	1.085,14	-	1.232,09	-	-	1.469,45	1.763,35	-	94/10, 58/11, RV:4/18	
obrt, podjetništvo	605,26	629,23	661,69	676,87	-	717,71	-	822,75	-	962,79	-	-	1.079,49	-	-	92/13,16/14, 28/15, 82/16, 76/17	
nepremičnine - 1	397,63	432,17	477,06	556,50	-	604,85	-	798,25	-	984,75	-	-	1.261,06	1.502,81	-	67/16; RV 38/17	
nepremičnine - 2	423,52	460,65	508,91	594,30	-	646,28	-	854,19	-	1.054,66	-	-	1.351,67	1.611,56	-		
nepremičnine - 3	449,43	489,15	540,78	632,13	-	687,74	-	910,15	-	1.124,64	-	-	1.442,38	1.720,40	-		

Opomba: /

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razlaga komisije za razlago kolektivne pogodbe; **R** označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne)uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

3. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

KP	
Zavarovalnice	59,88

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Pavšalni prispevki za zavezanca, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Znesek prispevka je znašal od 1.4.2018 do 31.3.2019 33,90 eur, **od 1.4.2019 dalje pa znaša 35,05 eur**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka znaša **od 1.1.2019 do 31.12.2019 35,53 EUR** (8,88 EUR + 26,65 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2019

Zneski olajšav in lestvica za odmero dohodnine ne bodo več objavljeni v obliki podzakonskega akta, zato je FURS pripravil priloženo obvestilo (19.12.2018):

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34		16 %
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
20.400,00	48.000,00	4.625,65	+ 34 % nad 20.400,00
48.000,00	70.907,20	14.009,65	+ 39 % nad 48.000,00
70.907,20		22.943,46	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2019 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44		16 %
668,44	1.700,00	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.700,00	4.000,00	385,47	+ 34 % nad 1.700,00
4.000,00	5.908,93	1.167,47	+ 39 % nad 4.000,00
5.908,93		1.911,95	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2019:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	11.166,37		6.519,82
11.166,37	13.316,83	3.302,70 + (19.922,15 - 1.49601 X skupni dohodek)	
13.316,83		3.302,70	

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	930,53		543,32
930,53	1.109,74	275,22 + (1.660,18 - 1.49601 x bruto dohodek)*	
1.109,74		275,22	

*navedena je krajša različica enačbe po določilih 127. člena ZDoh-2: $(19.922,15 - 1.49601 \times \text{bruto dohodek} \times 12) / 12$

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.302,70 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,09 evra letno.

6. Minimalna plača: od 1.1.2019 dalje 886,63 EUR

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
56% PLP	1.626,95	911,09	od 1.1.2019 do 28.02.2019
56% PLP	1.681,55	941,67	od 1.3.2019 do 31.12.2019

◀ Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava se davčna osnova zmanjša za 275,22 eura.

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV MAJ 2019

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, 92/13, 28/15, 82/16)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnicna za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo		0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenoevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 92/13, 28/15, 82/16, 76/2017)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008, 63/2017)
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	895,50 EUR	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu Članu sindikata pripada dodatnih 10 %. Zahtevo za izplačilo višje jubilejne nagrade delavec uveljavlja s člansko izkaznico sindikata.	
za 10 let delovne dobe	522,58 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	870,97 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.219,35 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodnejše 3.483,86 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.741,93 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	870,97 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.741,93 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
V času praktičnega usposabljanja z delom oziroma v času obvezne prakse imajo dijaki in študenti pravico do nagrade za polni delovni čas v naslednjih zneskih:		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
februar 2019	1.714,49 EUR	1.741,93 EUR

Cene bencina in kilometrina (marec 2019 - april 2019)

Datum	12.03.19	26.03.19	9.04.19	24.04.19
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,266	1,295	1,324	1,349
Kilometrina - 18 % od cene bencina v EUR, od 7.7.2012-Uradni list št. 51/2012	0,2279	0,2331	0,2383	0,2428

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - april 2019

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
1.681,55 EUR*	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.008,93	5.885,43
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		156,38	912,24
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		89,29	520,86
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	245,67	1.433,10
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		64,17	374,31
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		66,19	386,08
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		5,35	31,19
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	135,71	791,58
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,01	5,89
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,01	5,89
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,02	11,78
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,41	8,24
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,61	3,53
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,02	11,77
Skupaj drugi prisp.			4,04	23,55
PRISPEVKI SKUPAJ			385,42	2.248,23

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2018 (PP): 1.681,55 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2019 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 1.681,55 = 1.008,93 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.681,55 x 3,5 = 5.885,43 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - april 2019

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			85 % PP**	3,5 PP***
1.681,55 EUR*	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.429,32	5.885,43
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		221,54	912,24
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		126,49	520,86
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	348,03	1.433,10
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		90,90	374,31
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		93,76	386,08
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		7,58	31,19
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	192,24	791,58
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,43	5,89
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,43	5,89
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,86	11,78
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		2,00	8,24
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,86	3,53
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,86	11,77
Skupaj drugi prisp.			5,72	23,55
PRISPEVKI SKUPAJ			545,99	2.248,23

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2018 (PP): 1.681,55 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2019 znaša 85 % zadnje znane povprečne letne plače: 85 % od 1.681,55 = 1.429,32 EUR

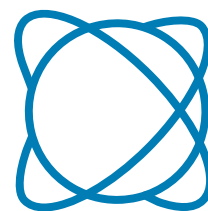
*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.681,55 x 3,5 = 5.885,43 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Vstopite na nova tržišča

Skozi povezave v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponodbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

**”S TO KARTICO
PRIHRANIM TOLIKO,
DA VAM RAJE
NE POVEM!”**

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › **Ugodnosti** pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › **Ugodnostih** pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › **Ugodnosti** pri obrtnikih in podjetnikih.
- › **Plačila na obroke** doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Prevozniki od vlade pričakujejo takojšnje ukrepanje!

Slovenski prevozniki imajo dovolj pogovarjanja o njihovih problemih. Od vlade in resornega ministrstva zahtevajo takojšnje ukrepe, ki bi jim omogočili normalno poslovanje. »V nasprotnem primeru sledi državljanska nepokorščina,« so prevozniki iz obeh stanovskih organizacij, OZS in GZS, aprila sporočili javnosti. Še zadnjič pa so se srečali tudi z evropsko komisarko Violeto Bulc in jo seznanili s svojimi pogledi na vsebino nove prihajajoče evropske zakonodaje. Maj bo tudi mesec, ko bodo lahko prevozniki izvedli prvi skupinski nakup večjih količin pnevmatik pod ugodnimi pogoji.

Prevozniki Peter Mirt, Boštjan Rojko, Peter Pišek in Milan Slokar v imenu obeh stanovskih organizacij od vlade in resornega ministrstva zahtevajo takojšnje ukrepe, ki bi jim omogočili normalno poslovanje. »V nasprotnem primeru sledi državljanska nepokorščina,« so bili enotni!

rešil ta problem. Na Štajerskem in Celjskem je kar 200 podjetij registriranih na enem naslovu. Nadzora pa ni,« opozarja Pišek, ki poziva vlado in resorno ministrstvo, da takoj preprečijo to početje.

Prevozniki opozarjajo tudi na dolgotrajno čakanje na mejnih prehodih in pred predorom Karavanke. »Prej je bil problem, da ni denarja, zdaj pa je problem, da nimajo kadra,« je bil oster Pišek. Ocenjuje, da je pozitivno le, da so ustanovili vladno delovno skupino, ki se bo ukvarjala s pretočnostjo mejnih prehodov in slovenskih cest ter z izgradnjo predora Karavanke. Na vprašanje o zaporah lokalnih cest za tovorni promet in peticijah, ki jih podpisujejo župani in občani, pa Pišek odgovarja: »Če bomo prevozniki implementirali cene, ni problema. Če so vsi pripravljeni plačati več, bomo zelo hitro našli kompromis, oziroma bomo spet pri nelojalni konkurenci, vedno se bo namerč našel nekdo, ki je pripravljen peljati za manj.«

Tudi spodbud za slovenske prevoznike ni, so kritični prevozniki. »Evropske države pomagajo prevoznikom z različnimi spodbudami. V Sloveniji nam je bilo pred dvema letoma marsikaj obljubljen, ampak nič se ne zgodi. Spodbude pa potrebujemo za nove tehnologije in tehnolo-

V zraku so pozivi k protestu!

Slovenski prevozniki, člani obeh stanovskih organizacij, OZS in GZS, imajo dovolj pogovarjanja o njihovih problemih. Zato so aprila pripravili skupno novinarsko konferenco in javnost seznanili, da od vlade in resornega ministrstva zahtevajo takojšnje ukrepe, ki bi jim omogočili normalno poslovanje.

»Imamo 8 tisoč prevozniških podjetij, ki zaposlujejo 35 tisoč oseb, ta sektor pa ustvari 7 odstotkov BDP. Zato zahtevamo, da se naši problemi začnejo reševati takoj. Vsak dan dobivamo klice prevoznikov iz vse Slovenije, ki so nezadovoljni in nas pozivajo, da moramo ukrepati. Če naše zahteve ne bodo izpolnjene v naj-

krajšem možnem času, ne izključujemo najbolj skrajnih ukrepov, kot je državljanska nepokorščina,« je bil na novinarski konferenci odločen **Peter Pišek**, predsednik Sekcije za promet pri OZS.

Med ključnimi težavami prevoznikov je nelojalna konkurenca. »V sektorju gori rdeči alarm. Nelojalna konkurenca nas ta trenutek najbolj uničuje, saj hromi in šibi gospodarsko vejo. Slamnata podjetja, ki v Sloveniji le registrirajo dejavnost, ne spoštujejo pravil in zakonodaje, s tem pa mečejo slabo luč na vse prevoznike. V letu 2017 se je v Sloveniji registriralo več kot 400 slamnatih podjetij. Pred dvema letoma smo prišli do rešitev, zakonodaja pa se še ni odprla in spremenila, da bi se

loška vozila z opremo, ki je sodobna in primerna času. Mi predlagamo rešitve, odziva pa ni oziroma je prepočasen,« je poudaril **Milan Slokar**, predsednik Sekcije za prevoz blaga pri GZS. Po mnenju Slokarja bi morala država bolje poslušati prevoznike in skupaj z njimi iskati rešitve v obojestransko zadovoljstvo.

Prevoznik **Peter Mirt** se ukvarja z avtobusnimi prevozi. »Ko potujemo po Evropi, ugotavljamo, da vse države ščitijo svoje prevoznike in omejujejo tuje, pri nas pa je ravno obratno. Tudi v naši dejavnosti se pozna odpiranje podjetij tujih lastnikov. Problem so dolge čakalne dobe na mejnih prehodih, infrastruktura je stara, ni posebnih pasov za državljane Evropske unije. Razumem pregleda, ne morem pa razumeti, da smo Slovenci izpostavljeni istim nadzorom kot državljani tretjih držav. Imamo tudi neučinkovit javni potniški promet, brez prave prometne politike. Začeli smo dobro, pogovarjali smo se o skupni vozovnici in podobno, ampak se nikamor ne premakne,« je problematiko avtobusnih prevoznikov povzel Mirt.

Prevoznik **Boštjan Rojko** pa je opozoril na probleme pri zaposlovanju voznikov. »Več kot dva meseca čakamo na enotno delovno dovoljenje. Postopki so namreč zelo dolgi. V Nemčiji in na Madžarskem imajo to rešeno v enem tednu. Kader lahko dobimo le iz tujih držav, saj ga v Sloveniji ni. Dobivamo ga iz BiH, Srbije in drugih držav nekdanje Jugoslavije. Z BiH imamo sporazum, ki vključuje dolge birokratske postopke. V Nemčiji lahko na primer tujega voznika zaposlijo v treh dneh. Ključni problem je sporazum. Po treh letih lahko voznik zapusti prvega delodajalca, potem gre lahko drugam. Slamnata podjetja jim ponujajo najrazličnejše ugodnosti, tudi plačujejo v gotovini. Enkrat moramo preiti od besed k dejanjem. Imamo predloge in rešitve, če nas bodo poslušali, bomo na koncu vsi zadovoljni,« je poudaril Rojko.

Zadnje srečanje z evropsko komisarko

Predsednika strokovnih sekcij prevoznikov obeh stanovskih organizacij, **Peter Pišek** (OZS) in **Milan Slokar** (GZS), sta evropski komisarki **Violeta Bulc** še za-

UGODNE PNEVMATIKE SAMO DO KONCA MAJA!

Sekcija za promet je v začetku leta začela z aktivnostmi za izbor najugodnejšega ponudnika za skupinski nakup večjih količin pnevmatik. Izvedeno je bilo javno povabilo k oddaji ponudb, postopek izbora pa je bil zaključen do sredine aprila, ko sta bila izbrana tudi najugodnejša ponudnika.

Izbrane znamke pnevmatik so:

- BFGoodrich (ponudnik: Prigo, d. d. Brezovica pri Ljubljani – sklop 2),
- Bridgestone (ponudnik: Prigo, d. d. Brezovica pri Ljubljani – sklop 2),
- Continental (ponudnik: Protect trade, d. o. o. Šentjur – sklop 2),
- Goodyear (ponudnik: Protect trade, d. o. o. Šentjur – sklop 1 in 2),
- Dunlop (ponudnik: Prigo, d. d. Brezovica pri Ljubljani – sklop 2),
- Michelin (ponudnik: Prigo, d. d. Brezovica pri Ljubljani – sklop 1 in 2)

Pnevmatike lahko naročite le z ustreznim obrazcem za vsako posamezno znamko pnevmatik posebej. Informacije v zvezi z nakupom pnevmatik in vse potrebne obrazce ste z elektronsko pošto člani sekcije že prejeli. Na obrazcu morate obvezno izpolniti vse rubrike s podatki o vašem podjetju, ga podpisati, žigosati ter poslati na naslov dobavitelja, ki je naveden na obrazcu.

Rok za naročilo pnevmatik po tej zagotavljeni ponudbi je **30. 5. 2019**. Izbrana ponudnika bosta za naročila do tega datuma in za dobave do konca letošnjega leta tudi zagotavljala fiksne cene.

Za vse dodatne informacije okrog pnevmatik se obrnite neposredno na oba izbrana dobavitelja; **Protect trade, d. o. o.**, Robert Gaberšek, 031 388 743, robi@protect-servis.si in **Prigo, d. o. o.**, Rafko Kavčič, 031 639-788, gume@prigo.si.

PRIHAJAJO TUDI SUBVENCIJE ZA NAKUP PNEVMATIK!

Vlada RS je v preteklem tednu potrdila poslovni in finančni načrt EkoSklada 2019, na podlagi katerega boste lahko pridobili tudi subvencije za nakup pnevmatik, vendar samo za pnevmatike tipa razreda izkoristka A in B. Žal za ostale razrede subvencije zaradi strogih evropskih predpisov ne bodo možne. Vloge za pridobitev subvencije za nakup pnevmatik boste lahko vložili za vse nabavljene pnevmatike ne glede na dobavitelja, vendar šele po objavljenem razpisu EkoSklada RS, o tem pa vas bomo še obvestili.

A. Š.

dnjič v njenem mandatu predala stališča obeh stanovskih organizacij vezanih na novo ureditev kabotaže, rednih počitkov voznikov v kabini, problematiko prevozov v gradbeništvu, povezano z obvezno uporabo tahografov in opredelitvijo voznikov kot napotenih delavcev, ki jih bo na novo uredil prihajajoči paket evropske zakonodaje.

O njem smo že pisali, marca so se prevozniki na to temo srečali tudi z evropskimi poslanci, le malo upanja pa je še bilo, da bo paket v iztekaajočem mandatu evropskega parlamenta tudi sprejet. To se je dejansko tudi zgodilo, paket je sicer bil obravnavan, vendar čaka na končni trilog v novem mandatu po evropskih volitvah.

Zgodba ostaja še vedno zapletena,

Predsednika strokovnih sekcij prevoznikov obeh stanovskih organizacij, Peter Pišek (OZS) in Milan Slokar (GZS), sta evropski komisarki Violeti Bulc še zadnjič v njenem mandatu predala stališča obeh stanovskih organizacij o prihajajočem paketu nove evropske zakonodaje.

evropski svet si na eni strani zaradi vse-spološnega nespoštovanja pravil želi zelo zaostri zakonodajo, na drugi strani je evropski parlament in parlamentarci, ki podlegajo posameznim nacionalnim interesom, vmes pa je še evropska komisija, ki se kljub vsemu trudi poiskati uravnotežene in prevoznikom sprejemljive rešitve.

Ustanovljen Avtobusni odbor sekcije

S ciljem čim bolj učinkovitega reševanja problematike avtobusnih prevozov

S SEKCIJO NA SEJEM TRANSPORT&LOGISTIKA V MÜNCHEN

Sekcija za promet bo **od 6. in 7. junija 2019** organizirala skupinski ogled sejma Transport&Logistika v Münchnu. Bienalni sejem je eden vodilnih svetovnih sejmov za logistiko, mobilnost, IT in upravljanje verige dobaviteljev in vsaki dve leti združi vsaj 2000 razstavljalcev iz več kot 60 držav sveta.

Prav 6. junija, na prvi dan obiska, bo na skupnem razstavnem prostoru predstavnikov slovenske logistike potekal tudi dan posebej namenjen slovenskemu cestnemu transportu z bogatim promocijskim programom. Udeleženci se boste dogajanja tudi aktivno udeležili.

Ker se sekcija zaveda velikega pomena internacionalizacije tudi za prevoznike, močno podpira tovrstne aktivnosti svojih članov, zato skupinski obisk sejma sofinancira s kar 110 evri oziroma več kot polovico stroška udeležbe, ki drugače stane 200 evrov. Za 90 evrov lastne udeležbe člana sekcije vam tako zagotavlja avtobusni prevoz, dvodnevni ogled sejma, bivanje v hotelu z zajtrkom in večerjo v eni od znanih pivnic. Podrobno ponudbo in prijavitni obrazec ste člani prejeli po e-pošti z rednimi e-informacijami sekcije, lahko pa ga dobite tudi na vaši območni zbornici.

A. Š.

Na prvi dan obiska, 6. junija, se bodo prevozniki aktivno udeležili tudi predstavitev slovenskega cestnega transporta z bogatim promocijskim programom.

je upravni odbor sekcije za promet imenoval Avtobusni odbor Sekcije za promet pri OZS v sestavi **Josip Šamu**, predsednik, **Peter Mirt**, podpredsednik, **Andrej Mrgo**, **Bogomir Batič** in **Borut Zadek**.

Člani odbora so se že sestali na svoji prvi delovni seji in ugotavljajo, da je zaradi neenotnega in neučinkovitega nadzora na terenu preveč nelojalne konkurence. Želijo si, da se tudi za občasne avtobusne prevoze pripravi študija stroškovne analize prevoza potnikov, ki bi jo člani lahko uporabili kot verodostojno izhodišče pri izračunu lastne cene. Obravnavali so tudi problematiko zaposlovanja upokojenih voznikov. Vse več podjetij namreč izkorišča možnost njihove kratkotrajne zaposlitve. Ta naj bi bila le rešitev za izredne primere, ne pa, da z njo nadomeščajo redne zaposlitve voznikov. Odločili so se, da pristopijo k oblikovanju za ponovno sklenitev kolektivne pogodbe za cestni potniški promet in z njo poenotiti pravila za zaposlovanje in plačilo voznikov. Z namenom zaščite majhnih prevoznikov in uravnovešenega konkurenčnega trga na področju javnega prevoza potnikov bodo od pristojnega ministrstva zahtevali tudi ukrepe za neposredno sklenitev pogodb o izvajanju javne gospodarske službe – javni potniški promet, ob tem pa podali še zahtevo za čim hitrejšo odpravo dvojnih strokov strojne opreme, ki jo morajo sedaj vzporedno uporabljati.

ANTON ŠIJANEC

Obiskali največji sejem pohištva na svetu

Že 58. ponovitev sejma Salone del Mobile.Milano je pritegnila tudi člane Sekcije lesnih strok pri OZS. V dveh dneh so po dolgem in počez prečesali sejem, ki postavlja trende na področju oblikovanja pohištva, in se navduševali nad novostmi, nekaj časa pa jim je ostalo tudi za ogled mesta.

Sejem, ki je največji te vrste na svetu, je slovenske lesarje, združene v sekciji lesnih strok več kot navdušil. Še posebej tisti, ki so bili na sejmu prvič, se niso mogli načuditi prikazanemu. Več kot 2400 razstavljalcev je namreč popolnoma napolnilo milansko sejmišče. Na sejmu, ki je bil razdeljen na tematske sklope, je bilo mogoče videti trende na področju standardnega pohištva, luksuzno pohištvo, luksuzno klasično pohištvo, svetila, najnovejšo tehnologije in materiale in drugo. S tem že vrsto let postavlja trende pohištvene industrije in predstavlja kriterij oblikovanja in opremljanja. Zato ga zelo radi obiskujejo tudi najbolj ugledni arhitekti in opremljevalci.

Slovenski mizarji so bili izjemno ponosni, ker so na sejmu srečali tudi slovenske razstavljalce. Med njimi velja izpostaviti podjetje Rex Kralj, ki je oživilo linijo izdelkov, ki jih je oblikoval Niko Kralj, in podjetje Stilles.

Udeleženci strokovne ekskurzije so si ogledali tudi lepote Milana, na poti domov pa so med drugim načrtovali tudi prihodnje dogodke sekcije. Vsi že z veseljem pričakujejo tradicionalno strokovno srečanje na Vranskem, jesenska strokovna ekskurzija pa jih bo predvidoma vodila na Tirolsko.

E. M.

Del skupine pred milansko katedralo.

Pripravljeni na novi pravilnik, ki omejuje transmaščobne kisline

Od 7. aprila dalje na trgu ne sme biti živil, v katerih bi bila presežena predpisana vsebnost transmaščobnih kislin. Za večino pekov, slaščičarjev in gostincev, ki delujejo v okviru sekcij pri OZS, to ne predstavlja velikega problema, saj so se na nove zahteve že ustrezno prilagodili.

Transmaščobe so maščobe, za katere so številne raziskave pozneje pokazale, da motijo presnovo in transport maščobnih, povečujejo raven krvnega holesterola ter s tem znatno povečujejo tveganja za razvoj bolezni srca in ožilja ter drugih kroničnih bolezni. Zdravniška stroka je vztrajala, da je treba transmaščobe v živilih zmanjšati na najmanjšo možno količino. Tako je bil lani sprejet Pravilnik o največji dovoljeni vsebnosti transmaščobnih kislin v živilih (Uradni list RS, št. 18/18 in 23/18), ki se uporablja za vsa rastlinska olja, maščobe in maščobne emulzije ter živila, ki jih vsebujejo (predpakirana, nepredpakirana in jedi v gostinski ponudbi), določa, da dovoljena vsebnost ne sme presegati 2 g na 100 g skupne vsebnosti maščob v živilu.

Aprila se je končalo enoletno prehodno obdobje za živila, dana v promet pred uveljavitvijo tega pravilnika, ki ne izpolnjujejo zahtev. Sekcija živilskih dejavnosti pri OZS ob tem poudarja, da so se že dobavitelji prilagodili novim zahtevam, ki jih predpisuje Pravilnik o najvišji dovoljeni vsebnosti transmaščobnih kislin v živilih. Zlati pri manjših obratih to ni problematično, saj so že njihovi dobavitelji izločili iz prodaje izdelke z veliko vsebnostjo transmaščobnih kislin. Veliko manjših pekovskih obratov pri peki že sedaj uporablja maslo, s katerim nadomeščajo margarino. Uporaba bolj kakovostnih sestavin vsekakor podraži proizvodnjo izdelkov, vendar so tudi potrošniki vse bolj ozaveščeni in so pripravljeni za bolj kakovostne izdelke plačati več. V sekciji pa opozarjajo, da

so problematični zlasti poceni izdelki, ki so narejeni iz poceni sestavin.

Sekcija za gostinstvo in turizem pri OZS pa pojasnjuje, da se rastlinska olja in rastlinske maščobe v gostinstvu sicer uporabljajo bolj kot podporno tehnološko sredstvo pri izvedbi toplotne obdelave in redko kot sestavina živil, ki so toplotno obdelana. Če pa so že uporabljena kot sestavina, je to praviloma v manjših deležih in je to težko merljivo. Sekcija je svojim članom, gostincem, priporočila, da maščobo dodajajo hrani tik pred serviranjem in je ne pregrevajo dalj časa ali celo večkrat. Namesto cvrtja, če je to možno, naj se poslužujejo alternativnih postopkov toplotne obdelave (denimo dušenje ali pečenje na žaru). Največjo težavo predstavljajo »friteze« oziroma olje v fritezah, ki se ga pregreva dlje časa, na kar morajo biti gostinci še posebej pozorni. Gostinci naj, tako še svetuje sekcija, ne pozabijo z novostmi glede transmaščobnih kislin seznaniti tudi zaposlenih, v ta namen pa jim je poslala tudi dva obrazca, ki jim bosta v pomoč pri internih usposabljanjih.

Izdelkov z višjo vsebnostjo transmaščob na trgu torej ne bo smelo biti več. Če bodo inšpektorji našli živilo s presežno vsebnostjo transmaščob, bodo zanj odredili začasno prepoved prodaje. Ob tem pa lahko pravni osebi izrečejo tudi globo od 2000 do 15.000 evrov, samostojnemu podjetniku ali posamezniku, ki samostojno opravlja dejavnost, pa od 800 do 12.000 evrov.

E. M.

Proti predlogu za znižanje meje alkohola za voznike

Gostinci, združeni v sekciji za gostinstvo in turizem pri OZS, opozarjajo, da imamo v Sloveniji številne predpise, ki zavirajo njihovo delovanje. Imamo najstrožje predpise za vsebnost transmaščobnih kislin, najstrožji tobačni zakon, najstrožji HACCP, na športnih prireditvah lahko alkohol prodajajo le športna društva, za opijanje mladoletnih pa so pogosto sankcionirani prav gostinci. Zadnji v nizu nerazumnih predlogov pa je po mnenju gostincev predlog Agencije za varnost prometa za znižanje dovoljene meje alkohola za voznike s sedanjih 0,5 na 0,2 promila alkohola v krvi.

»Slovenskim gostincem je dovolj. Če je v večini evropskih držav sprejemljiva meja 0,5 ali višje, potem ne vidimo razloga, da bi naši gostje v slovenskih lokalih morali s strahom naročati kozarec vina, ki sodi k dobri hrani. Sprašujemo se, ali bomo gostinci ob dobrem zrezku po novem priporočali breskov sok,« opozarja Blaž Cvar, predsednik sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS.

Omejitev, represija in inkasnost po mnenju gostincev niso primerni ukrepi. Poskusi novih omejevanj niso na mestu, še posebej, če za to ne obstajajo prepričljivi argumenti. Nesreče namreč dokazano povzročajo vozniki, ki imajo v krvi več alkohola, kot je se-

daj dovoljena meja (1,2 promila). »Dejstvo je, da si večina Slovencev in tudi turistov ob dobri hrani privoščijo kozarec vina ali piva,« pojasnjuje Cvar.

Negativni učinki na turizem

Ustrahovanje po mnenju gostincev ni na mestu, ker je turizem v Sloveniji pomembna gospodarska dejavnost s številnimi multiplikativnimi učinki in visokim potencialom razvoja in rasti. V Sloveniji je do 10. ure prepovedana prodaja žganih pijač, zaradi česar se gostinci pogosto znajdejo v položaju, ko morajo to pojasnjevati turistom. To pravilo sicer v sosednjih državah ne velja.

V sekciji tudi predlagajo, naj država na pozitiven način poskrbi za zmanjšanje uživanja alkoholnih pijač, in sicer z znižano stopnjo DDV-ja za brezalkoholne pijače v gostinstvu. Gostinci namreč kupujejo sokove in sadne napitke, mineralno vodo ter vse brezalkoholne pijače po 9,5-odstotni stopnji, ko pa jih gostom postrežejo, so pri tem dolžni obračunati 22-odstotni DDV (pri tem ni pomembno, da je bil vstopni davek za te pijače le 9,5-odstoten). To zagotovo ne spodbuja gostov k pitju brezalkoholnih pijač.

VLASTA MARKOJA

ČISTILNE STORITVE V JAVNEM SEKTORJU

Nerealna pričakovanja naročnikov

Prihodki, ki jih ustvarijo čistilni servisi pri naročnikih javnega sektorja, letno predstavljajo 25 do 30 % njihovih letnih skupnih prihodkov. Ne tako zanemarljiv podatek, ki je botroval temu, da smo se v Sekciji čistilcev objektov pri OZS odločili, da preko portala javnih naročil bolj pozorno spremljamo vsebine objavljenih razpisnih dokumentacij in poznejših izborov ponudnikov.

Medtem ko je razpisna dokumentacija za javna naročila s »pravnega vidika« večinoma pripravljena korektno, se pri mnogih naročilih tega ne da trditi za vsebinski del in oceno vrednosti oziroma zagotavljanja sredstev za samo izvedbo, kar je navadno razvidno iz objav o izboru »ekonomsko najugodnejše ponudbe«, ki se v več kot 90 % izkaže za izbor najcenejše ponudbe. Tu pa marsikje nastane problem, saj nekateri naročniki ne znajo oceniti, kaj, kako in v kakšnih frekvencah naj bi se opravljale čistilne storitve, da bi pri tem dosegli želeno raven čistoče, hkrati pa se jim v resnici ne sanja, kakšna naj bi bila realna cena naročenih storitev, za kar je potrebno še kakšno drugo znanje od pravnega.

Iz marsikatero razpisne dokumentacije je razvidno, da so zahteve po dnev-

nih čistilnih opravilih nespremenjene že leta – prepisane iz predhodnih javnih naročil. Razlika od predhodnih let je le, da v novih razpisnih pogojih naročniki krčijo število zahtevanih ur prisotnosti čistilnega osebja, hkrati pa dodajajo še zahteve za izvedbo generalnih čiščenj enkrat ali dvakrat letno, v samo storitev čiščenja pa naročniki vse bolj pogosto vključujejo še dobavo sanitarno higienskega materiala, katerega količina dostikrat niti ni natančno opredeljena. Nerealna pričakovanja naročnikov torej!

V sekciji menimo, da bi morali naročniki v primeru vrtcev, šol, zdravstvenih domov in bolnišnic upoštevati predpisane oziroma priporočene normative, koliko m² lahko očisti ena oseba na uro ali na dan. Povzetek teh normativov je objavljen na spletni strani sekcije www.cistilci.si.

Upoštevanje normativov že pri pravi razpisne dokumentacije je edino zagotovilo, da ne bo prihajalo do preobremenjenosti čistilnega osebja ob hkratnem zagotavljanju ustrezne ravni čistoče. Podobno velja za čiščenje poslovnih prostorov, kjer nekateri naročniki pričakujejo nemogoče – da bo ena oseba očistila 2-2,5 kratnik površin od priporočenih.

Javno naročilo na podlagi strokovnega načrta in vrednotenja

Tem anomalijam bi se dalo izogniti v veliko primerih, če bi naročnik, preden pripravlja razpisno dokumentacijo, najel strokovno usposobljeno osebo, ki bi pregledala objekt in ob upoštevanju primernih tehnologij čiščenja pripravila realen načrt čiščenja, s katerim bi se dalo optimizirati storitev. To in obvezno ustrezno predhodno ovrednotenje storitve naj bi bila za naročnika strokovna podlaga. Če je glede na zagotovljena sredstva ocenjena vrednost za naročnika previsoka, ima možnost:

- a) da za storitev pridobi dodatna sredstva,
- b) da mu strokovna oseba prilagodi načrt čiščenja za nekoliko nižjo, a še sprejemljivo raven čistoče,
- c) ali pa oboje.

Šele na tej podlagi je smiselno, da se razpiše javno naročilo.

Največ težav z vrednotenjem

Največji problem v sekciji zaznavamo pri vrednotenju oziroma oceni storitev čiščenja s strani javnih naročnikov, da se lahko včasih upravičeno vprašamo, ali je v javni upravi zaposlen kakšen ekonomist, in če je, ali je dotična oseba sedela na ušesih, ko so se učili o kalkulacijah.

Naj navedemo dva primera:

- Sklep Ministrstva za izobraževanje znanost in šport RS 14. 12. 2016 (novejšega sklepa ali popravka tega nismo zasledili) – za nadomeščanje nezasedenega sistemiziranega mesta čistilke s strani zunanjega izvajalca (za leto 2017) Ministrstvo javnemu zavodu prizna 836,67 EUR. Če bi zunanji delavec delal za javni zavod skozi vse leto (11 mesecev + 1 mesec koriščenje dopusta) bi za to leto ministrstvo priznalo-plačalo za dotičnega delavca izvajalcu 9.203,37 EUR. Če ves znesek delodajalec razdeli na 12 plač delavca, bi to zneslo 766,95 EUR na mesec. To v letu 2017 ni pokrilo niti minimalne plače za delo s polnim delovnim časom, ki je leta 2017 znašala 804,96 EUR (bruto), kje so še prispevek delodajalca na OD, prevoz na delo, malica, ustrezen delež regresa ... kar je delodajalec dolžan izplačati po zakonu. Upravičeno se lahko vprašamo, ali ni ministrstvo s takšnim sklepom vede ali nevede napeljevalo javne zavode in morebitne izvajalce h kršenju veljavne zakonodaje.

- Drugi primer je odločitev DKOM 018-228/2017, ko je vlagatelj zahtevka za revizijo med drugim utemeljeval svoj zahtevek z izračuni, da je ponudbena cena izbranega izvajalca neobičajno nizka in ne pokrije niti stroškov dela. Odločitev DKOM je bila, da je zahteva neutemeljena, v obrazložitvi pa je med drugim zapisano tudi to: »Do kršitve določb zakona, ki ureja minimalno plačo, lahko pride šele v pogodbeni fazi izvajanja javnega naročila, torej ob pravnomočnem zaključku postopka oddaje javnega naročila. Upoštevanje zakonskih določb v zvezi z minimalno plačo je namreč s strani ponudnika obvezujoč v razmerju do njegovih zaposlenih, ne pa tudi v razmerju do naročnika pri oblikovanju ponudbene cene (razen, če je to naročnikova izrecna zahteva v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila).«

Od leta 2017 se je minimalna plača in skupaj z njo stroški dela zvišala že dvakrat in še se bo poviševala v naslednjih letih, kar je in bo še močno vplivalo na ceno čistilnih storitev, a je marsikateri naročnik ta podatek (ne)

namerno prezrl, kar se v letu 2019 že pogosto opaža pri odločitvah o neoddaji javnega naročila.

Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ortopedska bolnišnica Valdoltra, Občina Žalec – dvakrat, Kmetijski inštitut Slovenije, MOL (vrtca Miškolin sklop A in Pedenjped sklop B), Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport, Agencija za energijo, RTV Slovenija razpis1, ZD Litija, Gorenjske lekarne. Vsem tem naročnikom je skupno, da so zavrnil prispele ponudbe kot nedopustne, saj so ponudbe presegale naročnikova zagotovljena sredstva ali pa ocenjeno vrednost. Ne-realna pričakovanja naročnikov? Zagotovo.

Zanimivosti javnih naročil

Izmed prej naštetih naročnikov bi si veljalo podrobneje ogledati »zanimivosti« treh javnih naročil.

Gorenjske lekarne – javno naročilo se nanaša na 17 različnih lokacij na Gorenjskem, kjer gre večinoma za izvajanje storitev po 2 do 4 ure dnevno na posamezni lokaciji. Storitve, ki bi jih naročnik zaradi razpršenosti in medsebojne oddaljenosti lokacij težko ali pa skoraj nemogoče opravil sam z lastnim kadrom, vsaj ne za ceno, ki jo je za izvedbo storitev na vseh lokacijah ponudil edini ponudnik. A pustimo to ob strani. Pri obrazložitvi najbolj bode v oči podatek, da je naročnik celotno naročilo ocenil na občutno manjšo vrednost, kot je za izvedbo plačeval do sedaj, ocenjena vrednost (preračunano na ceno ure dela) pa ne dosega niti »teoretično minimalnih stroškov dela« za leto 2019. Nepoznavanje ali sprenevedanje ali pričakovanje, da bodo storitve izvedene z neupoštevanjem v Sloveniji veljavne zakonodaje.

MOL – vrtca Miškolin in Pedenjped, ki imata vsak po 6 lokacij, storitve pa se razen v osrednjih enotah izvajajo le po nekaj ur dnevno. Zanimivost – v negativnem smislu – pri teh vrtcih je, da je minimalno število ur prisotnosti čistilnega osebja na dan naročnik »zmanjšal« za okoli 20 % v primerjavi z normativi. Iz podatka o višini zagotovljenih sredstev naročnika je razvidno, da je bilo teh sredstev za okrog 25 % manj,

kot sta ponudbeno vrednost ocenila potencialna ponudnika. Nepoznavanje ali sprenevedanje ali pričakovanje, da bodo storitve izvedene z neupoštevanjem v Sloveniji veljavne zakonodaje. Na dveh ponovljenih ločenih razpisih sta bila izvajalca pozneje izbrana, normativi pa so ostali nespremenjeni. »Cenovno stiskanje« izvajalcev s strani MOL –a pri javnih naročilih čiščenj, ki jih objavlja za svoje vrtce, se dogaja že vrsto let, nič drugače ne velja za čiščenje njihovih ostalih prostorov in če se bo tako nadaljevalo še naprej, je le vprašanje časa, kdaj bo kakšen od njihovih izvajalcev čiščenj zaradi MOL-a zašel v poslovne težave.

RTV Slovenija razpis2 – poslovni prostori v Ljubljani. Odločitev o oddaji tega javnega naročila je bilo rečeno nenaavadna. Po naši oceni je bila najcenejša ponudba neobičajno nizka in najmanj, kar bi lahko storil naročnik, je, da bi pozval ponudnika, da ponudbeno ceno, ki je bila razdeljena na 3 kriterije obrazloži. Pri drugem kriteriju – cena občasnih opravil na m2 – je izbrani ponudnik ponudil ceno 0,02 €/m² – 140-krat nižjo od naslednje najnižje ponudbe!!! Pri tretjem kriteriju – vzdrževanje zelenic in okolice v zimskem času – urna postavka izbranega ponudnika je bila več kot 40 % nižja od naslednje najnižje ponudbe!!! Pri prvem kriteriju – cena rednih opravil 19 delavcev na mesec – je bil izbran ponudnik s ceno 32.261,11 €/mesec za 24 % cenejši od drugega najcenejšega in za 26 % cenejši od povprečja preostalih ponudnikov!!! V ceni storitve pa ni zajeto le redno dnevno čiščenje, ampak je v skladu z razpisno dokumentacijo v to vključeno še generalno čiščenje in dobava sanitarno-higienskega materiala za 1300 do 1500 zaposlenih na RTV!!!

Če ceno preračunano na delavce, cena ne pokrije stroškov plač, še manj pa ne kritje vseh stroškov dela.

Nepoznavanje ali sprenevedanje ali pričakovanje, da bodo storitve izvedene z neupoštevanjem v Sloveniji veljavne zakonodaje? Kje je tu naročnikova odgovornost?

MIRAN RADE, SEKRETAR SEKCIJE
ČISTILCEV OBJEKTOV PRI OZS

SEKCIJA PLASTIČARJEV

Strokovno srečanje plastičarjev

Tradicijo svojih uspešnih strokovnih srečanj nadaljuje tudi Sekcija plastičarjev pri OZS. Letos so za svoje stanovsko druženje izbrali Tolmin. Zbrali se bodo v petek, 31. maja, in svoje srečanje ob zanimivih strokovnih temah, ogledih podjetij in splošnih podjetniških vsebinah ter prijetnem strokovnem druženju zaključili naslednji dan v soboto, 1. junija.

Svojim članom sekcija tudi letos pripravlja strokovno izbrana strokovna predavanja uveljavljenih predavateljev kakor tudi predavanja in delavnice iz splošnih podjetniških področij, katerih znanja so potrebna in zanimiva za obrtnike in podjetnike pri njihovem vsakodnevnom poslovanju. S predvidenimi ogledi podjetij boste udeleženci lahko dobili vpogled v delo podjetij svojih kolegov, za čim bolj prijetno počutje bomo strokovni del povezali s prijetnim neformalnim druženjem, kjer bo mogoče na osebni ravni vzdrževati in navezovati nove poslovne stike.

Program srečanja

V sklopu dvodnevni predavanj bo tako prvi dan, v petek, 31. maja, govora o avtomatizaciji procesov s poudarkom na izvedenih primerih podjetja Miel, d. o. o., ogledali pa si boste tudi podjetje Tera, d. o. o. Dan bo namenjen tudi splošnim podjetniškim vsebinam, kjer bo beseda tekla o spodbudah malih vrednosti v obliki vavčerjev SPS in o tem, kako svoj denar prejeti takoj po opravljeni storitvi, s podjetjem Hiveterminal torej o prodaji odprtih terjatev.

Drugi dan, sobota, 1. junija, bo namenjen stroki. Beseda bo tekla o novih materialih in novih evropskih direktivah, ki so lahko poguba ali nova priložnost za plastičarje, podrobno boste lahko spoznali biomateriale, superizolacije, funkcionalne in pametne materiale blend, obvezno reciklažo, 3D-tisk in nove površinske ob-

delave. Obdelali boste tudi novosti pri karakteriziranju polimerov in primere analiz, ki so potrebne tudi manjšim obratom. Predavala bosta plastičarjem že dobro znana specialista s tega področja Janez Navodnik iz podjetja Navodnik, d. o. o. in mag. Silvester Bolka s Fakultete za tehnologijo polimerov, Slovenj Gradec. Ob zaključku dneva boste z Denisom Hilčerjem iz podjetja Kadroom, d. o. o. lahko spregovorili še o trženju, ki prinaša rezultate.

Seveda tudi letos ne bo manjkalo druženja, med drugim si boste ogledali Tolminski muzej in obiskali sotočje Tolminke in Soče, petkov večer pa sklenili z degustacijo sirov in vin ter večerjo ob prijetnem druženju s stanovskimi kolegi. V programu bo poskrbljeno tudi za spremljevalke, v soboto se boste lahko

udeležile programa presenečenja v kozmetičnem salonu Ana in si ogledale tudi nakit iz poldragih kamnov.

Prijave

Strokovno srečanje plastičarjev bo potekalo 31. maja in 1. junija 2019 v Hotel Dvorec v Tolminu. Rok za prijave je **24. maj 2019**. Podroben program in prijavnice obrazce ter vse dodatne informacije najdete na spletni strani sekcije ali pri sekretarki sekcije Valentini Melkič (01 58 30 541, valentina.melkic@ozs.si).

Ne zamudite priložnosti za strokovno izobraževanje, povezovanje v panogi in prijetno stanovsko druženje, rezervirajte si čas in se za konec tedna odpravite v Tolmin, lepo vabljeni!

ANTON ŠIJANEC

MIEL

OMRON
DISTRIBUTOR

●●● FTPO
Fakulteta za
tehnologijo
polimerov

TERA

IRT 3000
INOVACIJE • RAZVOJ • TEHNOLOGIJE
WWW.IRT3000.COM

DOBRODOŠLI V NOVI PAMETNI PISARNI.

Združite vso poslovno komunikacijo na enem mestu s platformo NEO za pametno življenje, ki vam s pametno pisarno omogoča varne, učinkovite in varčne rešitve za vsakodnevno poslovanje.

VARNA PISARNA ZA VAŠO BREZSKRBNOST

Najbolj varno je imeti vse pod nadzorom z naprednimi rešitvami:

senzor gibanja

senzor za izliv vode

senzori za vrata in okna

zunanje in notranje kamere

VSE ZA UČINKOVITO PISARNO

Napredna orodja vam pomagajo pri doseganju odličnih poslovnih rezultatov:

Office 365

Spletna stran

Spletna domena

Spletna blagajna

VARČNA PISARNA V VSAKEM TRENUTKU

Pametne naprave vam omogočajo upravljanje kjerkoli in kadarkoli:

pametne vtičnice

pametne žarnice

VAŠA BESEDA JE GLAVNA

NEO je platforma za pametno življenje, ki poenostavlja vaš vsakdan:

- glasovno upravljanje TV-ja v slovenskem in angleškem jeziku,
- hiter dostop do vaših Videotek in drugih TV vsebin,
- ogled do 7 dni nazaj.

IZJEMNA PRILOŽNOST ZA IZJEMNO KOMUNIKACIJO

Združite paket NEO Poslovni in mobilni paket Naj B za samo 40,99 EUR* na mesec.

Za več informacij pokličite na brezplačno številko **080 70 70**, pišite na **poslovni@telekom.si** ali nas obiščite v Telekomovem centru.

TelekomSlovenije

www.neo.io

*Naročniško razmerje s paketom NEO Poslovni lahko sklenejo novi ali obstoječi naročniki fiksnih storitev, ki so zasebni ali poslovni uporabniki. Akcijska mesečna naročnina [32,79 EUR] za 4 mesece velja za nove naročnike ob vezavi za 24 mesecev, za obstoječe naročnike pa ob vezavi za 24 mesecev, če so hkrati naročniki elektrike pri Telekomu Slovenije. Po pretečenih 4 mesecih se prične zaračunavati redna cena izbranega paketa po takrat veljavnem ceniku. Akcijska ponudba velja do 30. 6. 2019 in se za nove naročnike izključuje z akcijsko ponudbo izdelkov. Več v prodajni ponudbi fiksnih storitev na www.telekom.si. Mesečna naročnina 40,99 EUR je sestavek mesečne naročnine izbranega mobilnega paketa Naj B [8,20 EUR] in izbranega paketa NEO Poslovni [32,79 EUR], ki veljata 4 mesece za nove naročnike ob vezavi za 24 mesecev. Cene so v EUR brez DDV in zaokrožene na dve decimali. Za več informacij o ponudbi obiščite www.telekom.si/poslovni, Telekomov center, pooblaščen prodajno mesto ali pokličite 080 70 70. Telekom Slovenije, d.d., Ljubljana

AVTOSERVISERJI

S sekcijo na avtomobilski sejem

Sekcija avtoserviserjev OOO Novo mesto je marca uspešno izpeljala strokovno ekskurzijo na 54. Mednarodni avtomobilski sejem v Beogradu. K sodelovanju so povabili tudi avtoserviserje, člane vseh drugih območnih zbornic, ki so se povabilu v velikem številu tudi odzvali. Beograjski avtomobilski sejem je vsako leto pravi spektakel, saj je eden največjih tovrstnih dogodkov na Balkanu, za naše avtoserviserje pa je hkrati tudi lepa priložnost za medsebojno strokovno povezovanje in stanovsko druženje.

Mednarodni avtomobilski sejem v Beogradu, ki so si ga ogledali naši avtoserviserji, že več kot pol stoletja privablja številne kupce in tudi mnoge tiste, ki v avtomobilski industriji tudi delajo.

ga srbsko-ameriškega izumitelja, kemika, fizika in matematika. V prvem delu vodenega ogleda so spoznali njegovo življenjsko pot, v drugem pa njegove številne izume, ki so jih udeleženci lahko tudi sami preizkusili.

Pod večer so se namestili v hotelu, nato pa peš odšli do Skadarlije, kjer so imeli v eni od najlepših starogrških gostiln še skupno večerjo z živo glasbo, zabavnim programom in obilo možnosti za prijetno stanovsko druženje.

Tudi drugi dan so udeleženci strokovne ekskurzije izkoristili tako za sproščujoče kot strokovne aktivnosti. Najprej so se z ladjico odpeljali na plovbo po Donavi in Savi ter si ogledali mesto, kjer se reki združita in kjer svoje življenjske poti združijo tudi številni mladoporočenci. Naslednja postaja je bilo letališče Nikola Tesla na Surčinu, kjer so si v enem od največjih letalskih muzejev na svetu ogledali zbirko več kot 200 izvornih letal, helikopterjev, protiletalskih raket, radarji in druge opreme. Največja atrakcija, na katero so v muzeju zelo ponosni, pa so ostanki sestreljenih ameriškega nevidnega letala F-117 nočni jastreb in lovca F-16C falcon. Dan so sklenili še z obiskom vinarne Deurić na Fruški gori, ene najboljših srbskih vinarn, kjer so imeli degustacijo vin in pred odhodom domov še skupno kosilo.

Slovenski avtoserviserji, člani naše stanovske organizacije, so tudi s to ekskurzijo dokazali, da so dobro povezani in delajo za skupni cilj.

ANTON ŠIJANEC

Naši obrtniki in podjetniki, ki jih je na ekskurziji vodil Zdravko Klevišar, predsednik Sekcije avtoserviserjev OOO Novo mesto, so si najprej podrobneje ogledali res velik avtomobilski sejem, saj slava in glamur beograjskega salona poleg številnih kupcev privablja tudi tiste, ki sledijo razvoju in inovacijam v avtomobilski industriji.

Na letošnji razstavi se je predstavilo več kot 400 uvoznikov in distributerjev vseh svetovnih avtomobilskih znamk in vseh vrst vozil od malih mestnih avtomobilčkov do luksuznih limuzin, preko terenskih vozil, kombijev in dostavnih vozil do največjih tovornjakov. Poleg njih so na sejmu nastopili tudi številni proizvajalci avtomobilskih delov in opreme, predstavniki spremljajoče industrije, strokovnih organizacij in sorodnih združenj. Na sejmu ni manjkala

niti ponudba za ljubitelje dvokolesnikov. Razstavljali so motocikle, mopede, skuterje, opremo zanje, rezervne dele, predstavili so se številni motoristični klubi, posebna pozornost pa je bila namenjena spremljajoči opremi, ki je bistvena za varno udeležbo motoristov v prometu.

Beograjčani za svoj avtomobilski salon pravijo, da je sicer manjši od tistega v Ženevi, ima pa nedvomno veliko več lepših hostes. Tako se pogovorno še vedno držijo pravila, da gredo skupaj z avtomobili tudi lepa dekleta.

Po napornem ogledu sejma so se udeleženci ekskurzije odpeljali še na kratek avtobusni panoramski ogled mesta, ki so ga zaključili v muzeju Nikole Tesle v središču Beograda. Ta hrani zbirko 160.000 originalnih dokumentov in fotografij ter 2000 knjig tega znane-

Vabilo za seminar o elektronskem prenosu fotografij

Sekcija fotografov pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije pripravlja izobraževanje za elektronski prenos fotografije, ki bo v četrtek, 16. maja 2019, ob 14. uri na Celovski 69 v Ljubljani.

Kot je znano, je ministrstvo za notranje zadeve pred časom z namenom poenostavitve pri sprejemanju vlog za osebne dokumente za prenos fotografije od fotografov do upravnih enot razvilo aplikacijo e-fotograf. Stranka tako pri fotografu dobi le unikatno serijsko številko, s katero se oglasi na upravni enoti.

Fotografi morajo za uporabo e-fotografa pridobiti kvalificirano spletno digitalno potrdilo, ustrezno tehnično opremo in opraviti izobraževanje. Eno takšnih pripravlja sekcija v četrtek, 16. maja, na njem pa bodo udeleženci izvedeli vse o projektu e-fotograf, o delu z aplikacijo, spoznali bodo kriterije za začetek ustrezne fotografije in se seznanili z najpogostejšimi napakami pri preverjanju fotografij, ob koncu izobraževanja pa bodo aplikacijo preizkusili še v praksi.

Strošek za posameznega fotografa oziroma za zaposlenega delavca je kotizacija, ki znaša 72 evrov (DDV ni vključen). Ob tem spomnimo, da preverite in izkoristite možnost delnega povračila stroškov za nosilce ali svoje zaposlene preko skladov za izobraževanje zaposlenih pri samostojnih podjetnikih, ki delujejo na nekaterih OOO.

Dodatne informacije in pojasnila v povezavi z izobraževanjem dobite pri sekretarki sekcije Adrijani Poljanšek (01 58 30 826, adrijana.poljansek@ozs.si), ki zbira tudi prijave na dogodek. **E. M.**

VZDRŽEVALCI TEKSTILIJ

Stranka je kralj – vedno?

Odgovor na vprašanje, ali je stranka res vedno kralj, bodo vzdrževalci tekstilij in njihovi zaposleni iskali na strokovni delavnici Stranka je kralj – vedno?, ki bo 5. oziroma 14. junija na OZS.

Udeleženci delavnice bodo v treh šolskih urah dobili znanja in napotke za uspešno komunikacijo s strankami v različnih okoliščinah. **Klara Ramovš**, profesorica andragogike, mojstrica poslovnih komunikacij, izbrana izvajalka za vseživljenjsko karierno orientacijo in certificirana trenerka uporabe SDI orodja (teorija zavedanja odnosov), ki bo vodila delavnico, bo poskušala ozaveštevati udeležence, da nikoli ne dobimo druge priložnosti, da bi naredili dober prvi vtis in da smo odgovorni za svoje komunikacijske odzive. Poleg tega jim bo predstavila, kako samopodoba vpliva na način komuniciranja na vseh ravneh, jih naučila te-

meljnih komunikacijskih veščin, seznanila s tehnikami tako imenovane asertivne komunikacije in vzbudila zavedanje, da smo na delovnem mestu dolžni odigrati vlogo, ki nam je zaupana.

Delavnica bo izvedena v dveh terminih, in sicer v **sredo, 5. junija, in v petek, 14. junija, ob 10. uri na OZS.**

Dodatne informacije in pojasnila v povezavi z delavnico dobite pri sekretarki sekcije vzdrževalcev tekstilij Adrijani Poljanšek (01 58 30 826, adrijana.poljansek@ozs.si), ki zbira tudi prijave na dogodek.

E. M.

KAMNOSEKI

Pridite na že 5. Festival kamna!

V slikoviti kraški vasici Pliskovica že celo desetletje pripravljajo bienalni dogodek Festival kamna. Na festivalu, ki je namenjen ohranjanju kulturne dediščine, starim obrtem, vrhunskim rokodelskim spretnostim in prenosu znanj na mlajše generacije, se vse vrsti v prvi vrsti okrog kamna, ki ga na Krasu že stoletja uporabljajo kot osnovni material, iz katerega kamnoseki izdelujejo svoje številne mojstrovine. Letošnji festival je že peti po vrsti, s svojim razvejanim programom pa bo potekal od 16. do 19. maja 2019.

V Pliskovici na Krasu so doma odprti in dobronamerni ljudje, ki že vrsto let pripravljajo različne prireditve in dogodke na področju trajnostnega razvoja podeželja, varovanja naravne, kulturne ter nesnovne dediščine, spodbujanja kulturnega dogajanja in promocije lo-

kalnega okolja. Pri njih elemente kulturne in naravne dediščine lahko srečamo tako rekoč na vsakem koraku, tipično kraško arhitekturo in številne stare obrti pa so uspešno ohranili do danes.

Zavedajo se tudi, da na svet stoji na mladih in da je za razvoj gospo-

darstva ter celotne družbe še kako pomembno njihovo izobraževanje, so se ob dejstvu, da jih povsod obkroža kamen, odločili, da bodo nekaj dobrega naredili tudi za ohranjanje in spodbujanje deficitarnih poklicev, med katerimi je za njih zagotovo najznačilnejše

prav oblikovanje kamna. Tako je nastal Festival kamna.

Festivalsko dogajanje

Festival, posvečen kraškemu kamnu in kamnoseštvu, bo letos v Pliskovici potekal med 16. in 19. majem 2019. Obiskovalci bodo lahko spoznali številne načine obdelave kamna, sodelovali na kamnoseških in drugih rokodelskih delavnicah za otroke in odrasle, se udeležili pohodov in kolesarjenja po poteh kamnosekov, se naučili gradnje suhozidov in poslušali številna strokovna predavanja, ogledali si bodo lahko tudi celotno vas s predstavitev kraške arhitekture in naravnih kraških značilnosti ter obiskali festivalsko tržnico najrazličnejših obrtniških ponudnikov.

Festival vsakič uvede tudi kakšno novost, letos bodo tako prvič potekale Kamnarske tekmovalne igre za skupine, obiskali pa boste lahko tudi Kamnarsko kuhinjo, kjer jedi na žlico zagotovo ne bo zmanjkalo.

Kamen odpira vrata

Posebna novost in nepozabno doživetje bo tudi uvodno festivalsko dogajanje z Večerjo v kamnolomu – Kamen

odpira vrata. Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana je na temelju sodobne kulinarčne interpretacije kamnoseške malice in s ciljem promocije Krasa kot turistične destinacije ter ob zaključku projekta Kamen in kulinarika za potrebe gostinstva in turizma, poleg vrhunskih gostincev, ki so njeni člani, združila še okoliške vinarje in v kamnolomu Lipice pripravila edinstven gastronomski dogodek, ki bo potekal v četrtek, 16. maja, ob 17. uri. Na dogodek se morate posebej prijaviti na spletni strani www.oob-sezana.si.

Predizbor za EuroSkills

Osrednji dogodek festivala bo tudi tokrat tekmovanje mladih kamnosekov v predizboru za evropsko tekmovanje poklicev EuroSkills. Pripravljajo ga Razvojno društvo Pliska v sodelovanju z Mladinskim hotelom Pliskovica, Srednjo gradbeno, geodetsko in okoljevarstveno šolo Ljubljana in Višjo strokovno šolo Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana ter ob podpori Centra za poklicno izobraževanje RS in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Izdelke, ki jih bodo mladi tekmovalci izdelali v 18. urah, bo ocenila posebna strokovna komisi-

ja in določila najboljše tri tekmovalce. Ti se bodo udeležili še finalnega izbora v poklicnih spretnostih na državni ravni, Olimpijadi poklicev. Najboljši mladi kamnosek pa bo nastopil na mednarodnem tekmovanju EuroSkills prihodnje leto v Gradcu. Konkurenca in potek del bosta nedvomno na zelo visoki ravni, saj so naši mladi kamnoseki v zadnjem obdobju z evropskega tekmovanja že dvakrat prinesli srebrno medaljo in zanesljivo veljajo za evropske podprvake.

Vsi, ki vas kamen zanima, delate z njim ali pa ga imate preprosto radi, zato Festivala kamna nikakor ne smete zamuditi. Se vidimo torej v Pliskovici!

ANTON ŠIJANEC

"KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETH
PARTNERJIH."

Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!

V SLOVO

JOŽE KREGAR

Kemični čistilci, dokler ni vodenja novoustanovljene strokovne sekcije leta 1974 prevzel Jože Kregar, niso imeli temelja za vizijo širitve in sodelovanja v dobrobit napredka vseh članov sekcije, tako na strokovnem kot tudi ekonomskem področju. Glede stroke so bili kemični čistilci v celoti odvisni od dobaviteljev strojne opreme in čistil, zato je Kregar sam pripravil prvi priročnik, ki je bil dolgo temelj pridobivanja znanj s tega področja.

Majhno število članov kemičnih čistilcev se je hitro večalo. Tudi po njegovi zaslugi. Bil je član izobraževalne komisije dejavnosti, ki je svojo čistilnico, ki je bila kot tehnološko najbolj urejena čistilnica zgled vsem članom, odstopil tudi za preverjanje znanj. Poznali smo ga kot visoko-strokovnega čistilca s širokim znanjem in stalnim iskanjem dobrih praks. Obrtna zbornica je z njegovim

nesebičnim delom za vse pridobila pomembnega promotorja svojega delovanja in ga za te zasluge nagradila tudi s priznanjem.

Bil je vizionar dejavnosti. Na osnovi njegovega dela so njegovi nasledniki, predsedniki sekcije, imeli dober temelj za nadaljnje delo in širitev tudi na področju pralništva, kar je vodilo do preimenovanja sekcije v vzdrževalce tekstilij.

Jožeta bomo ohranili v lepem spominu, domačim pa izrekamo iskreno sožalje.

Sekcija vzdrževalcev tekstilij pri OZS

Napovednik dogodkov

Poslovna srečanja za nova poslovna sodelovanja

► **21. – 22. maj – Mednarodno poslovno srečanje v okviru konference »SEE Automotive – Connect & Supply 2019«, Beograd (Srbija)**

Srečanje je namenjeno podjetjem, ki delujejo na področju avtomobilske industrije. Udeležba na dogodku je brezplačna, zainteresirana podjetja naj do 14. maja 2019 potrdijo svojo udeležbo in izberejo sestanke s podjetji na spletni strani <http://seeautomotive.talkb2b.net>.

► **4. junij – Mednarodno poslovno srečanje FUTURE of BUILDING, Dunaj (Avstrija)**

Poseben poudarek bo na predstavitev novosti na področju gradbeništva, novih metod gradnje, robotike, energetske učinkovitosti, trajnostne in zelene arhitekture, obnovljivih virov energije, inženiringa, načrtovanja, opremljanja, lesne industrije itd. Udeležba na dogodku je brezplačna, zainteresirana podjetja naj do 18. maja 2019 potrdijo svojo udeležbo na spletni strani <https://buildings2019.b2match.io/home>.

► **11. – 12. junij – Mednarodno poslovno srečanje ENERGA 2019, Sarajevo (BiH)**

Srečanje je namenjeno podjetjem, ki delujejo na področju: energije, elektronike, rudarstva, okolja, kovinske industrije, gradbeništva, inženiringa in oblikovanje ter svetovanja in ženskega podjetništva. Udeležba na dogodku je brezplačna, zainteresirana podjetja naj do 3. junija 2019 potrdijo svojo udeležbo in izberejo sestanke s podjetji na spletni strani www.energa2019.talkb2b.net.

► **16. – 20. september – Mednarodno poslovno srečanje v okviru mednarodnega kovinskega sejma EMO Hannover (Nemčija)**

Srečanje je namenjeno podjetjem, ki delujejo na področju rezanja in oblikovanja strojnega orodja, proizvodnih sistemov, preciznih orodij, avtomatiziranih materialov, računalniške tehnologije in industrijske elektronike. Udeležba na dogodku je brezplačna za podjetja, ki se bodo prijavila do 31. julija 2019 na <https://emo-b2b-2019.b2match.io/>. Po tem datumu bo kotizacija 250 evrov.

Najdite nove poslovne partnerje

v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponudbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Ignac Trobiš prejel Bronasti celjski grb

Ob prazniku Mestne občine Celje so 11. aprila na osrednji slovesnosti podelili najvišja priznanja občine za leto 2019. Bronasti celjski grb je za poslovno uspešnost pri vodenju družbe in aktivno delovanje v podjetništvu in obrtništvu prejel Ignac Trobiš, lastnik podjetja GRAFOTEHNA – TT proizvodnja in trgovina, d. o. o., Ljubečna.

Ignac Trobiš (stoji tretji z desne) v družbi ostalih prejemnikov priznanj MOC.

Ignac Trobiš je vajeniško dobo preživel v podjetju IFA v Celju, kjer je izkoristil bogato znanje svojih mentorjev ter se izučil za rezkalca. Po odsluženem vojaškem roku se je zaposlil v Železarni Štore ter istočasno nadaljeval izobraževanje na srednji tehnični šoli, svojo izobraževalno pot pa je zaključil s pridobitvijo univerzitetne ekonomske izobrazbe. Bil je organiziran in delaven, zato je v Železarni Štore napredoval na delovno mesto tehnologa, nato je bil vodja oddelka priprave orodja, vodja oddelka študija dela in časa ter vodja projekta robotizacije. Po odhodu iz železarne je leta 1991 postal direktor Obrtne zadruge Celje, ki jo je vodil do leta 1995. V vmesnem času je brez službe ostala žena in se kot samostojna podjetnica začela ukvarjati z vodenjem računovodstva, ki pa ga je opustila, ko se je leta 1993 pokazala priložnost za posel v grafični dejavnosti. Takrat so kupili

prvi stroj za toplotni tisk Baier in z njim začeli tiskati vroči tisk na voščilnice. V ta namen so v domači garaži uredili improvizirano začasno delavnico. V naslednjih dveh letih so nabavili še več strojev ter svojo ponudbo razširili z več različnimi storitvami na področju tiska, obenem pa začeli iskati novo lokacijo za podjetje.

V letu 1995 se je obseg poslovanja močno povečal, zato sta se s posli začela ukvarjati oba zakonska partnerja in družinsko podjetje prestrukturirala v podjetje Grafotehna – TT, d. o. o., v katerega sta prenesla del kapitala in poslov. Zaradi vse večje prostorske stiske so najeli poslovne-proizvodne prostore v Trnovljah, jih temeljito preuredili, preselili celotno proizvodnjo, še isto leto pa so najete prostore tudi odkupili. Povpraševanje je konstantno naraščalo, kar je podjetje spodbudilo v še večje investicije in posodabljanje proizvodnje ter v izgra-

dnjo prizidka. Sčasoma so začeli pokrivati vedno več faz v proizvodnji embalaže, v letu 2004 pa so odkupili sosednjo delavnico, jo temeljito renovirali ter vzpostavili elektronsko poslovanje. V letih 2005 in 2006 so dokončno uredili svoje poslovno-proizvodne prostore ter vzpostavili prijazno delovno okolje za vse zaposlene. V letu 2013 so dejavnost razširili še na embalažo za živilsko industrijo. Dejavnost podjetja, ki je pretežno usmerjena na slovenski trg, zajema zlatotisk, toplotni tisk, slepi tisk in izsekovanje.

Ignac Trobiš je temelje podjetja postavil na strokovnem znanju in rednem izpopolnjevanju zaposlenih ter tehnološkem posodabljanju, kar je botrovalo nenehni rasti in razvoju ter konkurenčnosti podjetja na trgu. Podjetje je raslo iz leta v leto kljub temu, da je zaradi prenehanja delovanja ali stečajev več tiskarn izgubilo del poslov, kar je za Trobiša predstavljalo velik izziv. Podjetje danes deluje na več kot 1000 m² poslovnih prostorov, lani pa so se dodatno opremili s strojem za lepljenje večjih dimenzij in lepljenje okenc na embalažo. V podjetju je 9 zaposlenih, med katerimi sta tudi sinova Aleš in Klemen, ki sta v podjetje vpeta že od malih nog. Tudi v prihodnje bodo posebno skrb posvečali razvoju in zadovoljstvu zaposlenih ter kakovosti storitev. Trobiš ima v poslu rad izzive, je zelo dovteten do novosti in se dobro zaveda, da se je v podjetništvu potrebno nenehno prilagajati. Trobiš aktivno sodeluje v organih OOO Celje, in sicer kot predsednik sekcije grafičarjev in poslanec v skupščini. Vpet je tudi v lokalno okolje, kjer podpira razna društva v okviru krajevne skupnosti. Pomembno mu je, da intenzivno izkoristi prosti čas, še zlasti uživa na morju ter se sprosti ob branju strokovne literature.

MARTINA REČNIK, SLIKA: ANDRAŽ PURG

Gradbeniki obiskali Baumo

Sekcija gradbenikov pri OOO Škofja Loka je 12. in 13. aprila organizirala dvodnevno strokovno ekskurzijo. V sklopu programa smo obiskali tudi sejem BAUMA 2019 v Münchnu, vodilni sejem gradbene mehanizacije, rudarskih strojev in gradbenih vozil.

Na pot proti Nemčiji so najprej ustavili v Bischofshofnu, kjer so si ogledali leta 1947 zgrajeno skakalnico, ki vsako leto na začetku januarja gosti zaključek prestižne novoletne turnee smučarskih skakalcev. Sledila je kratka vožnja do gradu Hohenwerfen, ki velja za enega najlepših avstrijskih gradov. Zgrajen je bil z namenom, da bi sovražnikom zaprl pot čez prelaz Lyueg blizu mesta Werfen. V letu 1931 je bil grad popolnoma uničen zaradi požara in kasneje, v času nacizma, uporabljen kot prostor za vojaške treninge. V letu 1987 je bil obnovljen in od takrat velja za turistično atrakcijo.

Po ogledu gradu so nadaljevali z vožnjo do letališča Salzburg, kjer so si ogledali Red Bull Hangar-7. Gre za stavbo, zgrajeno iz 1200 ton jekla, 380 ton stekla in kar 1754 kosov steklenih plošč, v njej pa se nahajajo zgodovinska letala »The Flying Bulls« in zbirka dirkalnih avtomobilov formule 1. Sledila je še kratka vožnja do hotela in namestitvev ter večerja.

Naslednji dan so nadaljevali vožnjo proti Münchnu, kjer so si ogledali sejem Bauma. Gre za vodilni sejem gradbene mehanizacije, rudarskih strojev in gradbenih vozil. Razstavljalci se predstavlja-

jo v vsebinskih sklopih vse za gradbišče, rudarstvo, pridobivanje in predelavo surovin, proizvodnjo gradbenih materialov, dobavitelji in storitve.

Sejem se odvija na 614.000 m² razstavnih površin, kjer 3700 razstavljalcev

iz 63 držav v enem tednu obiše 620.000 obiskovalcev iz več kot 200 držav. Najtežji razstavljeni stroj je bil Liebherrjev žerjav na gosenicah, ki je tehtal 1070 ton, drugi najtežji pa Komatsu bager s 400 tonami.

Tako je Bauma zares ogromen sejem in predstavlja velik logističen zalogaj. Da razstavljalci pripeljejo vso opremo na prizorišče, uporabijo 13.000 tovornjakov in 600 vozil za prevoze izredno težkih tovorov. Če bi vse postavili v vrsto, bi bila kolona vozil dolga približno 170 kilometrov.

Največji razstavni prostor na sejmu je imel Liebherr in je obsegal 14.400 m² površin. Poleg strojev in opreme je na sejmišču postavil tudi trinadstropno zgradbo. Kot zanimivost naj povemo, da so svoj razstavni prostor začeli postavljati 20. oktobra lani in ga gradili 160 dni.

P. D.

Logaški teden obrti in podjetništva 2019

Začetek junija bo Logatec s pestrim dogajanjem podjetniško obarvan. OOO namreč pripravlja tradicionalni Logaški teden obrti in podjetništva, s poudarkom na promociji in krepitvi logaške obrti, podjetništva in turizma. Podjetniki so nosilci kreativne kulture in generatorji novih idej. Blizu 300 jih je združenih v logaško obrtno-podjetniško zbornico, ki deluje že od leta 1976 in je prepoznaven servis za obrt in malo gospodarstvo.

Med 3. in 8. junijem se bodo zvrstili številni dogodki, ki bodo v prostori obrtno zbornice na Tržaški cesti 11 in na njenem zelenem vrtu. S kakovostnim programom bodo oživili in popestrili dogajanje v logaškem podeželskem mestnem jedru.

Vabilo na kavo!

V ponedeljek, 3. junija, bo svoja vrata na stečaj odprla zbornica in s tem njena SPOT točka (Slovenska poslovna točka, bivša VEM), ki je vsak dan v letu na razpolago za podpirne podjetniške storitve vsem zainteresiranim. Jutro bodo začeli z novinarsko konferenco. Nato pa bodo občanom na voljo za brezplačna svetovanja. Vabljeni na kavo!

Mala šola podjetništva

Logaška zbornica že vrsto let mladim približuje podjetništvo in mlade spodbuja k ustvarjalnemu in inovativnemu razmišljanju. Predvsem s promocijo podjetništva, naravoslovja in tehnike. Tudi tokrat bodo za logaške učence pripravili malo šolo podjetništva. Ta bo v obliki ustvarjalnih delavnic o podjetništvu in finančnem opismenjevanju, mladi bodo

izvedeli, kako iz hobija nastane posel, virtualno odprli svoj s. p., iz prve roke spoznali obrtniške poklice ter predvsem krepili podjetniško razmišljanje.

Trajnostni razvoj in internacionalizacija

Današnji podjetnik mora razpolagati s široko paleto znanj, ki jih je treba nenehno nadgrajevati. Zato bo teden obrti izobraževalno obarvan s uglednimi strokovnjaki, ki bodo ponudili serijo brezplačnih podjetniških delavnic, osrednja bo letos namenjena krožnemu gospodarstvu kot priložnosti za podjetništvo, internacionalizaciji in spoznavanju novih kultur.

Krvodajalska akcija

Delovni teden se bo v petek dopoldne zaključil z družbeno odgovorno akcijo in eno najplemenitejših oblik pomoči sočloveku – krvodajalsko akcijo logaških obrtnikov in podjetnikov.

Petkovo obrtniško kuhanje golaža

Petkovo popoldne bo namenjeno sproščenemu druženju in prenašanju do-

brih praks med podjetniki. Ob Tržaški pa bo tudi prijetno dišalo, saj bodo obrtniki iz širše notranjske regije na zborničnem zelenem vrtu kuhali golaž in ga obiskovalcem ob 18. uri brezplačno ponudili.

Regija se predstavi: Okusi iz Vipavske doline

Nadaljuje se niz gostovanj regijskih zbornic na logaškem tednu obrti. Letos se bo predstavila obrtno-podjetniška zbornica iz Ajdovščine in poskrbela za petkov kulinarčni vrhunec večera. Z razkošjem okusov bodo od 16. ure dalje obiskovalce v Logatcu razvajali izbrani vipavski vinarji s svojimi paradnimi vini, demonstracija in pokušina ročno rezane ga pršuta ter sirov, butično domače pivo. Vse to bo še kako teknilo v sproščenem vzdušju, ki ga bo prepletala ambientalna glasba na letnem zborničnem vrtu.

Logaška kuhinja sredi zelenega vrta

Na obrtno-podjetniški zbornici in Občini Logatec se zavedajo, da je pridelava in predelava lokalne in varne hrane ena najbolj strateško pomembnih področij v državi. Zato želijo izkazati spoštovanje do dela vseh, ki na Logaškem delujejo na področju gostinstva, živilstva in turizma. Vse več je občanov, ki si želijo sveže hrane iz njihove bližine. In zdaj jo bodo imeli priložnost okusiti na enem mestu. V soboto, 8. junija, dopoldne se bo logaška kuhinja predstavila na zborničnem zelenem vrtu.

Vabljeni v Logatec! Vstop je prost.

DEJAN ŠRAML

Požar na Petkovcu

V ponedeljek, 22. aprila, je družinsko podjetje AN-JAN, cvetličarstvo in vrtnarstvo, d. o. o. prizadel požar na delu njihove domačije na Petkovcu. Požar je povzročil precejšnjo gmotno škodo na ostrešju in delu nestanovanjske zgradbe. Tega so morali porušiti in ga bo potrebno zgraditi na novo.

Članu logaške obrtno-podjetniške zbornice so pomoč ponudili stanovski kolegi. Kdor bi želel pomagati pri sanaciji škode v obliki obrtniških del, gradbenega materiala ipd., se lahko obrne na OOO Logatec, sicer pa je za namen zbiranja pomoči prizadetim v požaru svoj račun odprla tudi Ustanova za humanitarno pomoč obrtnikom:

USTANOVA ZA HUMANITARNO POMOČ
OBRTNIKOM

Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
Poslovni račun pri NLB, d. d., št.: SI56
0201 3025 7684 878
BIC banke: LJBASL2X
Namen: **Požar na Petkovcu**
Koda namena: CHAR
Sklic: oo 10 – 1046

KRANJ

Pomladni dogodek za dame

V sredo, 17. aprila, je bila kavarna Stara pošta v Kranju rezervirana samo za dame, podjetnice iz Kranja in okolice. Njim je bil namreč namenjen dogodek, na katerem so spoznavale dekorativno kozmetiko in razvajale brbončice.

Dogodek je pripravila Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj skupaj s podjetjem Domina Activa, d. o. o. in kavarno Stara pošta. Zbrala se je prijetna skupina podjetnic vseh generacij, ki so z zanimanjem prisluhnile predstavnicam podjetja Domina Activa, ki sta predstavili dekorativno kozmetiko blagovne znamke Artdeco in v praksi prikazali postopek nanosa ličil za vsakodnevne priložnosti

ter jim ponudili obilje uporabnih nasvetov in namigov. Ob tem so imele udeleženke priložnost tudi degustirati penino Monteclassico, ki izhaja s posestva v hrvaški Istri, kjer se bohotijo trte, oljke različnih sort, češnje, fige in mandlji.

Kot je povedala Barbara Gorjanc, lastnica priljubljene kranjske kavarne, pa za jesen načrtujejo dogodek, ki pa bo namenjen moškemu spolu.

E. M.

CENTER DUO VERŽEJ

Rokodelstvo vse večji izziv za mlade

Center domače in umetnostne obrti (DUO), ki deluje v sklopu Zavoda Marianum Veržej, v obsežni projektni dejavnosti uresničuje zastavljene naloge in cilje. Predvsem se izkazujejo v predstavitvi rokodelstva Pomurja širši javnosti, kakor tudi ponudbi kot atraktivnemu turističnemu dodatku ter še posebej vzgoji mladih v smislu ohranjanja bogate kulturne dediščine.

» **N**a področju izobraževanja smo si v zadnjih desetih letih, odkar aktivno delujemo, nabrali številne izkušnje s področja prenosa rokodelskih znanj in spretnosti. Izvajamo številne krajše in daljše tečaje za različne ciljne skupine. Že štiri leta smo vključeni v mrežo dnevnih centrov Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, kjer smo razvili in ponujamo tehnične dneve z rokodelci. Za naše aktivnosti je značilno, da strokovne vsebine vodi rokodelec, ob njem pa mu strokovno pomoč nudi pedagoški delavec. Poleg tehničnih dni izvajamo tudi programe rokodelske šole v naravi, ki se jih poslužujejo vrtci, osnovne in srednje šole,« pravi vodja centra DUO Veržej **Ivan Kuhar**.

Pomemben napredek predstavlja izvedba programov za izobraževanje NPK, ki se pripravljajo skupaj s Centrom RS za poklicno izobraževanje. Na podlagi le-teh so nedavno uspešno zaključili že tretje izobraževanje za NPK lončar, ki je bilo izvedeno skupaj z Zavodom za zaposlovanje RS, vanj pa se vključujejo brezposelne osebe. Letošnjega tečaja se je udeleževalo 11 kandidatov, ki so ga tudi uspešno zaključili. Tečaj je potekal pod mentorstvom priznane lončarke **Urške Ambrož**, ki ugotavlja, da so si udeleženci delavnice s pridom nabrali osnovna znanja lončarstva, a bodo morali lončarske spretnosti še nekoliko nadgraditi in s tem pridobiti strokovnost za certificira-

nje NPK. »Zato je še toliko bolj bistveno, da bi na nacionalni ravni razmišljali o vaješkem programu tudi za neformalna izobraževanja, saj bi s tem ohranili marsikateri rokodelski poklic. Z optimizmom se nadejamo, da bomo v prihodnje na podlagi ustreznega projekta, kakšnega od tečajnikov lahko vključili v program vajeništva rednega sistema šolskega izobraževanja,« o načrtih razglablja Ivan Kuhar.

Sicer pa je Zavod Marianum Veržej vpisan v register za potrjevanje NPK, ki ga izvaja Republiški izpitni center (RIC). Doslej so uspešno izvedli eno certificiranje, kjer so si štirje kandidati pridobili lončarski poklic.

NIKO ŠOŠTARIČ

Udeleženci lončarske delavnice NPK s potrdili o uspešno zaključenem 128-urnem tečaju. V ozadju Ivan Kuhar, peta z desne Urška Ambrož, skrajno levo Peter Pučnik, direktor Zavoda Marianum Veržej.

Vam zapleteni postopki poslovanja z državo grenijo življenje? **STOP birokraciji**

Se vam je že kdaj zgodilo, da ste morali pri oddajanju vlog priložiti še dodatna dokazila, za katera ste porabili veliko časa? Ste ob tem pomislili na vse uradne evidence, ki obstajajo, in se zraven spraševali, zakaj med njimi ni povezave? Ali pa ste mogoče eden tistih, ki bi preprosto želeli oddati vlogo iz domačega naslonjača in se vam zdi vsaka dodatna pot nepotrebna ter odveč?

Ste se ob tem vprašali, zakaj so nekateri postopki tako zapleteni? Kadar je zakonodaja, ki v osnovi narekuje pravila poslovanja z državo, napisana neustrezno, nejasno in obremenjujoče, povzroča nezadovoljstvo, negotovost, jezo, nepreglednost in med drugim tudi zavira podjetniške potenciale. Posledice so nezaupanje v zakonodajo, visoki stroški, nekonkurenčno gospodarstvo, ipd.

Vstopna točka za boljše rešitve za vse, ki ste že naleteli na zapletene postopke in se vam je ob tem utrnila ideja, kako do boljše rešitve ter poenostavitve, je spletna stran **STOP birokraciji** (www.stopbirokraciji.gov.si). Preko nje lahko vsak odda pobudo za spremembo tako v poslovnem procesu kot v vsakdanjem življenju. Kjer koli prihajate v stik z zapletenimi upravnimi postopki in se srečujete z obveznostmi, ki jih morate izpolnjevati, da zadostite zahtevam zakonodaje.

Vse več pobud je vezanih na razvoj elektronskega poslovanja, povezovanja uradnih evidenc državnih organov in poenostavljenih postopkov pri oddaji vlog. Najpomembnejša je usmerjenost k uporabniku, saj je dobro sodelovanje ključ do boljših rešitev. Pozitivni učinki projekta, ki je podprt tudi z evropskimi sredstvi, se kažejo v izboljšanju konkurenčnosti podjetij, izboljšanju življenjskega standarda ter manj zapletenih postopkih. Na Ministrstvu za javno

upravo, kjer projekt vodijo, so izračunali, da jim je skupaj s pobudniki že uspelo uresničiti več kot 365 milijonov evrov prihrankov za državljanine in podjetja na leto.

Če imate tudi vi idejo ali pobudo, jih lahko 13. in 15. maja obiščite v živo v Celju, Kopru ali Mariboru, saj se bodo predstavili v okviru kampanje EU projekt, moj projekt 2019. Z njo želijo skupaj s Službo Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko pokazati, da lahko rezultate projektov evropske kohezijske politike vidimo na vsakem koraku. Med 11. in 18. majem se bo sicer v Sloveniji zvrstilo več kot 100 dogodkov, preko katerih bomo lahko spoznali, da je naš vsakdan boljši in lepši tudi zaradi dobrih projektov, ki smo jih uresničili s pomočjo evropskih sredstev. Več o dogodkih in kampanji na eu-skladi.si.

OGLASNO SPOROČILO

MEDNARODNI INDUSTRIJSKI SEJEM CELJE

V podporo industriji širše regije

Mednarodni industrijski sejem je v štirih sejemskih dneh sredi aprila obiskalo več kot 15.000 obiskovalcev. Predstavili so se jim najpomembnejši proizvajalci in nosilci ključnih blagovnih znamk na področju orodjarstva, strojegradnje, varjenja in rezanja, materialov in komponent ter naprednih tehnologij. Več pozornosti je sejemskemu dogajanju namenila tudi naša zbornica, strokovni sekciji kovinarjev in plastičarjev sta organizirali svoj skupinski sejemski nastop, pripravili pa smo tudi strokovni izobraževalni posvet.

Mednarodni industrijski sejem v Celju je največji in najpomembnejši sejem v jugovzhodni Evropi s področij strojegradnje, orodjarstva, varjenja in rezanja, materialov in komponent ter

ključni motor gospodarskega razvoja. Tega se obrtniki in podjetniki še kako zavedajo, saj vedo, da brez zdravih industrijskih projektov lahko kaj hitro obstane večina gospodarstva.

ter držav srednje in zahodne Evrope Avstrije, Nemčije, Italije in Madžarske.

Na razstavnih prostorih je bilo več kot zanimivo, obiskovalci so se lahko seznanili s trenutno najnaprednejšo tehnologijo v svetovnem merilu. Sejem je ponudil veliko priložnosti za ogled strojev, naprav, robotov, orodij in druge tehnologije, ki jih zaradi visoke vrednosti drugače ni mogoče videti v trgovinah in razstavnih salonih prodajalcev, saj se ne izdelujejo na zalogo, veliko možnosti pa je bilo tudi za neposredne pogovore in pridobivanje informacij iz prve roke od predstavnikov proizvajalcev.

Že na otvoritvi je beseda tekla o prihodnosti avtomatizacije z roboti in kaj nam ta prinaša. Predstavljene so bile novosti v programski opremi CAD, IoT in PLM, robotsko CMT varjenje, najnovejši upogibni stroj, novi stroji za orbitalno varjenje, povsem nov postopek varjenja TIPTIG in največje varilne klešče na svetu. Obiskovalci so lahko spoznali, s kakšnimi izzivi se bomo srečevali v prihodnosti, ali lahko z roboti v celoti nadomestimo človeško delo ter če je to sploh zaželeno, kakšne so preteklost, sedanjost in prihodnost industrijskih robotov, najnovejše trende in sodelovanje robotov s človekom, umetno inteligenco in internetom 4.0 v povezavi z roboti, zanimive premične in robotske centre brez varnostne ograje ter intuitivno programiranje.

Mednarodni industrijski sejem je svoja vrata na stečaj odprl strokovnemu povezovanju v podporo industriji.

naprednih tehnologij. Na približno 350 razstavnih prostorih se je v sedmih dvoranah na 21 tisoč kvadratnih metrih predstavilo kar 900 blagovnih znamk iz 32 držav vsega sveta. Na ogled je bilo postavljenih več kot sto novosti, ki jih sicer ni mogoče videti nikjer drugje.

Industrijski sejem je še posebej za nas tudi širšega pomena, saj sodimo med tiste države, kjer je industrija

Veliko število mednarodno priznanih razstavljalcev in doslej največja ponudba blagovnih znamk je že prvi dan privabila visoko številko strokovnih obiskovalcev, kot tudi tistih, ki jih ta področja osebno zanimajo. Poleg obiskovalcev iz Slovenije so bili med obiskovalci tudi številni tujci iz držav balkanskega polotoka BiH, Črna gora, Hrvaška, Makedonija, Romunija, Srbija

Več pozornosti je bilo namenjene tudi možnostim vključevanja humanoidnih robotov v naša vsakdanja življenja.

Z okroglo mizo in kar 14 predavanji s področij materialov in varivosti, postopkov varjenja, avtomatizacije in robotizacije ter specialnih industrijskih aplikacij so svoj Dan varilne tehnike zakrožili varilci, ki so hkrati tudi ugotavljali, da je škoda, da se tako pomembna industrijska dejavnost sreča le vsaki dve leti. Poklic varilca je danes izrazito deficitaren, saj smo ga v preteklosti popolnoma razvrednotili. Pričakovanja, da bodo varilce nadomestili roboti, še zdaleč niso obrodila sadov, večina res kakovostnih varov še vedno nastane ročno. S pomanjkanjem varilcev se spopadajo po vsem svetu, saj so varilci, kljub visoki stopnji avtomatizacije, še vedno nenadomestljivi pri individualnih kosih, zahtevnih konturah, varjenju težko dosegljivih mest in pri varjenju zelo različnih kosov. V sklopu dneva

NA INDUSTRIJSKEM SEJMU TUDI OZS

Ob bok podpori industriji se je postavila tudi naša stanovska organizacija. Svoj tradicionalni skupinski nastop sta v sodelovanju pripravili strokovni sekciji kovinarjev in plastičarjev ter povezano predstavili delo svojih članov in pomen stanovskega povezovanja. Naš osrednji izobraževalni dogodek je bil strokovni posvet namenjen graditeljem strojev, ki so podrobneje obdelali potrebno skladnost njihovih izdelkov, ki jih umeščajo v industrijo. Upravni odbor sekcije kovinarjev pa je priložnost izkoristil tudi za priprave na svoje prihajajoče strokovno srečanje.

SKUPAJ KOVINARJI IN PLASTIČARJI

V sklopu sejma so se v dvorani C1 na skupnem razstavnem prostoru s svojimi izdelki in storitvami predstavili tudi člani Sekcije kovinarjev in Sekcije plastičarjev pri OZS. Predstavili so delo in poslanstvo svojih sekcij ter številne tako strokovne kot poslovne koristi stanovskega povezovanja. Predstavitve so pripravili na 35m2 velikem razstavnem prostoru, svoje delo in izdelke pa je predstavilo osem obrtnikov in podjetnikov obeh dejavnosti.

Obiskovalci so se zanimali tako za izdelke in storitve sodelujočih članov kot za prednosti stanovskega povezovanja v zbornici.

POSVET O SKLADNOSTI STROJEV

V sodelovanju s Sekcijo kovinarjev pri OZS je mag. Emilija Bratož pripravila posvet na temo Vidiki zagotavljanja skladnih in varnih strojev na trgu oziroma v tehnološkem procesu. Tema je bila vsebini sejma pisana na kožo, saj morajo vsi konstruktorji in proizvajalci strojev, orodij, tlačnih posod in drugih tehnično zahtevnejših proizvodov upoštevati zahteve predpisov in standardov za zagotavljanje njihove skladnosti in kompatibilnosti za spajanje v tehnološki proces ali proizvodno linijo. Veliko je tudi različnih nalog glede vidikov odgovornosti in zagotavljanja varnosti. Vsak proizvajalec ali uporabnik mora upoštevati tudi vidike dajanja v delovni proces, vidike varnosti in zdravja pri delu, pa tudi vse zakonitosti ustreznega pogodbenega sodelovanja ter reševanja reklamacij, odprave napak in odgovornosti za morebitno škodo.

Posvet o skladnosti strojev je s široko paleto tem zagotovil celovit okvir opredelitve pravno zakonodajnih vidikov ter najustrežnejših praktičnih rešitev na posameznem področju.

PRIHAJAJOČE STROKOVNO SREČANJE KOVINARJEV

Sejemsko priložnost so izkoristili tudi člani upravnega odbora sekcije kovinarjev in se sestali na seji, kjer so večino časa namenili pripravam na prihajajoče strokovno srečanje.

Za zdaj je torej znano, da bo letošnje že 29. strokovno srečanje kovinarjev bo potekalo konec tedna, 23. in 24. novembra 2019 v Črnomlju. Prvi dan se bo začel na OOZ Črnomelj, namenjen bo splošnim podjetniškim temam, kovinarji pa ga bodo nadgradili še z atraktivnim ogledom podjetja Akrapovič d.d.. V nadaljevanju bo sledilo medsebojno druženje z obiskom Metliške vinske kleti, sledila pa bo še ura zabavnega pouka v Šolskem muzeju Brihtna glava. Dan bodo kovinarji sklenili s skupno večerjo in plesom v Županičevem hramu v Dragatušu. Drugi dan se bo ponovno začel na zbornici, namenjen bo strokovnim vsebinam in se končal z

motivacijsko delavnico. Spremljevalke si bodo med tem lahko ogledale staro mestno jedro Črnomlja in sodelovale na praktični delavnici.

A. Š.

Člani UO sekcije kovinarjev so na seji oblikovali svoje prihajajoče strokovno srečanje.

varilne tehnike je potekalo tudi tradicionalno že 6. državno tekmovanje varilcev, kjer so se med seboj pomerili najboljši mojstri svojega poklica. V dveh kategorijah varjenja, MAG in TIG, se ga je udeležilo kar 33 tekmovalcev.

Med dogodki velja izpostaviti tudi okroglo mizo revije IRT 3000, ki je na sejmu prisotna že trideset let, na njej pa so podrobnejše spregovorili o proizvodnih tehnologijah in modernih reálnih orodjih.

Na sejmu so bili prisotni vsi, ki v tem delu Evrope in globalnem svetu kaj pomenijo ter želijo predstaviti svojo ponudbo, tehnološke novosti in skleniti nove poslovne vezi. Nova priložnost za strokovno druženje v podporo industriji bo na naslednjem bienalnem sejmu čez dve leti.

ANTON ŠIJANEC

Akrilno steklo

V obliki in kakovosti, ki jo želite

- grobi razrez plošč dim. 2050 × 3050 mm
- strojno poliranje plexi stekla (max. dolžina 2100 mm, višina 110 mm)
- 4-osni CNC rezkalni stroj s kombinirano mizo dim. 1500 × 2000 mm
- lasersko rezanje plexi plošč 2200 × 1600 mm, debeline do 25 mm
- lasersko graviranje do formatov 600 × 600 mm
- struženje obdelovancev do premera max. 300 mm
- lokalno krivljenje do dolžine 2000 mm
- toplotna predelava v peči formata 2000 × 2500 mm

Acrytech®
pečenko

Acrytech d.o.o. | Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana, info@acrytech.si | www.acrytech.si

NEMOTENI POSTOPKI ZAGOTAVLJAJO
V NARAVI ODLIČNO OSKRBO.

ZA TO SKRBIJO TUDI SISTEMI ZA IZDAJO
BLAGA GARANT TOOL24.

Naš GARANT Tool24 je izjemno preprost:

Robustne orodne omare z do 90 predali zagotavljajo neprekinjeno oskrbo s potrebnim materialom. Intuitivna programska oprema vam omogoča hitro izbiro s čitalnikom kod, iskanjem po ključni besedi ali po številki artikla. In če se kasneje pojavi potreba po večjem sistemu, lahko preprosto dodate še druge naprave in tako dopolnite funkcionalnost svojega obstoječega sistema z dodatnimi omarami, individualnimi koncepti omar ali s posodobitvijo programske opreme.

www.garant-tools.com

 Garant®

VAJENIŠTVO

Za nami prvi vmesni preizkusi v vajeništvu

Konec marca so potekali prvi vmesni preizkusi v vajeniškem sistemu izobraževanja. Pokazali so, da so vajenci osvojili zahtevana poklicne kompetence in da so na dobri poti za pridobitev zelenega poklica.

Enkrat v času vajeniškega razmerja, praviloma ob zaključku drugega letnika, morajo vajenci opraviti vmesni preizkus praktične usposobljenosti, ki je pogoj za vpis v naslednji letnik. Preizkus pa se izvaja v obratovalnici, kjer se vajenec praktično usposablja.

Prvi vmesni preizkusi, ki so potekali konec marca, so pokazali, da so vajenci osvojili zahtevana poklicne kompetence in da so na dobri poti za pridobitev zelenega poklica. Tudi **Jan Škof**, ki se praktičnih veščin že dve leti uči v Graverstvu Seifert v Ljubljani. »Tu sem zadovoljen. Mentor ima ogromno znanja in izkušenj, ki jih deli z menoj. Vsak dan je nekaj novega, veliko stvari se da narediti,« pravi Jan, ki je vesel, da

ima priložnost na ta način pridobivati novo znanje, in pravi, da bi ostal v tem poslu, če bo priložnost.

Z njim je zadovoljen tudi **Robert Seifert**, lastnik podjetja in Janov mentor, ki nadaljuje dejavnost svojega očeta. Poudarja, da sicer v njegovi delavnici ni mogoče dobiti vseh znanj s področja preoblikovanja kovin, a pravzaprav to v večini delavnic ni mogoče. Pomembno je, meni Seifert, da je dijak-vajenec vedoželjen, da ga stvari zanimajo. »Graverstvo je razmeroma ozek poklic. Naučim in pokažem mu lahko graverske veščine, ki pa jih bo, če bo želel, tudi z lahkoto nadgrajeval,« pove Seifert in doda: »Vajeništvo je pravzaprav najbolj enostaven način pridobivanja znanja, sploh v dejavnosti, kot je graverstvo, kjer je vse znanje skoncentrirano le še v nekaj ljudeh. Pol leta je običajno že dovolj, da se nekdo nauči osnovne veščine, v 3 do 4 letih pa lahko nekdo, ki je priden in se uči, že samostojno opravlja ta posel.«

Janov dober rezultat na vmesnem preizkusu je priznanje tudi za mentorja. Seifert pravi, da je zagotovo mentoriranje iz prakse precej drugačno kot v izobraževalnem procesu v šoli. Ne nazadnje je ves čas v stiku s trendi, z razvojem tehnologije v dejavnosti. »Stroje menjamo na tri do štiri leta. Slediti je treba napredku in se ves čas izobraževati,« še pojasni Seifert, ki je zadovoljen s podporo OZS v povezavi z vajeništvom, vključen pa je tudi v projekt DuALPlus – Povečanje privlačnosti dualnega izobraževanja obrtnih poklicev v alpskem prostoru, v katerem ima OZS vlogo partnerja.

Sodelujoči v projektu DuALPlus – mala in srednja podjetja, izobraževalne ustanove, organizacije za podporo podjetništvu, kot so obrtne in gospodarske zbornice, univerze in oblikovalske inštitute ter regionalne javne organe iz šestih alpskih držav – se ukvarjajo z iskanjem rešitev za izzive, ki jih pred deležnike postavlja dualno izobraževanje, in s povečevanjem privlačnosti dualnega izobraževanja v alpskem prostoru.

Dualnemu izobraževanju oblikovalci politik in zainteresirane strani na nacionalni ravni in na ravni Evropske unije priznavajo pomembno vlogo, vendar pa se tudi uspešni sistemi dualnega izobraževanja soočajo z izzivi, kot so omogočanje delodajalcev, vključevanje marginaliziranih skupin, demografske spremembe in inovacije ter prilagajanje novim poklicnim razmeram.

Ugotovitve in rezultati projekta, ki bo trajal do aprila 2021, bodo po pričakovanjih sodelujočih koristili mladim posameznikom, ki se odločijo za kariero v kvalificiranih obrtnih in trgovskih dejavnostih. Prav tako bodo koristili malim in srednje velikim podjetjem, mentorjem in mojstrom, ki želijo nadgraditi svoje učne in tehnične sposobnosti.

EVA MIHELIC

Če izobraževanja ni, izobražujmo sami!

Aprila smo na naši zbornici doživeli inovativno izobraževanje, rodilo se je iz enostavne potrebe in želje po izobraževanju, ki ga institucionalni izobraževalni sistem ne zagotavlja. Koncept je več kot preprost, zahteva le kanček drznosti, inovativnost pa se skriva v naslovu samem. Lep primer dobre prakse lahko izkoristijo številne naše dejavnosti, ki se vsaka zase nedvomno soočajo s pomanjkanjem primernega nišnega strokovnega izobraževanja.

Če torej izobraževanja na trgu ni, obstaja pa potreba zanj, ne preostane drugega, kot da se izobraževanje organizira. In ravno v tem, čeprav se na prvi pogled niti ne zdi, je ključna inovativnost tega koncepta, ki so ga izkoristili zlatarji in draguljarji naše stanovske organizacije.

Ne moremo reči, da se je zgodilo prvič, zdi pa se pomembno, da tak koncept izobraževanja izpostavimo, saj v prvi plan, mimo raznovrstnega institucionalnega balasta, postavlja predvsem znanje samo, ki je, ko ga enkrat pridobimo, naše največje bogastvo in najboljši sodelavec pri vsakodnevnem delu.

In ravno naša stanovska organizacija, ki s konceptom strokovnih sekcij povezuje obrtnike in podjetnike različnih obrtnih dejavnosti, je idealna za razvoj take vrste nišnih strokovnih izobraževanj. Ob strokovnem druženju in povezovanju se

namreč najhitreje izoblikujejo potrebe in neznanke, sam koncept izobraževanja pa je hiter in prilagodljiv ter kar najlažje sledi željam in potrebam. Treba je le oblikovati temo, poiskati primerne mentorja in organizirati izobraževanje.

Zlatarji in draguljarji so ob praktično ničelni ponudbi institucionalnega izobraževanja začutili potrebo, da bi se naučili novih tehnik svojega dela. Iz tako preproste in iskrene želje se je rodila opisana delavnica, ki je le prva v seriji izobraževalnih delavnic, ki jih v sekciji nameravajo organizirati. Še več, tovrstno izobraževanje je postalo celo njihova programska usmeritev in vsi tisti, ki bodo sodelovali pri delu sekcije in sledili izobraževalnim delavnicam, bodo na koncu, ki ga pravzaprav naj niti ne bi bilo, za seboj imeli pravo akademijo različnih ročnih spretnosti in strokovnih znanj.

ANTON ŠIJANEC

Zlatarji in draguljarji so želji po izobraževanju odgovorili z načrtovano serijo z izobraževalnih delavnic. Kot prva je potekala delavnica, ki jo je vodil mojster Huberto Široka, v njej je obdelal temi prepogibnega kovanja in tehniko preprostega ognjenega emajliranja. Za izvedbo je bila potrebna predvsem velika volja do prenosa znanj, vse ostalo pa je potekalo zelo gladko, preprosto in skromno. Udeleženci so na delavnici pridobili dragocena znanja, ki jih bodo lahko s pridom uporabili pri delu v svojih delavnicah.

GRADBENIADA 2019

Najboljši dijaki iz Maribora

Gradbeniada, strokovno tekmovanje in tradicionalno srečanje dijakov slovenskih gradbenih šol, je letos potekala 17. aprila v Mariboru v organizaciji Srednje gradbene šole in gimnazije Maribor. Udeležilo se je 177 dijakov in mentorjev iz petih gradbenih šol Slovenije: Ljubljane, Celja, Novega mesta, Kranja in Maribora, ter dijaki pobratenih šol iz Trsta in Jagodine. Srečanja se je udeležil tudi predsednik Sekcije gradbincev pri OOO Maribor Frančišek Eder.

Klasičnemu programu tekmovanj v športu, znanju in spretnostih so letos dodali še dobrodelno akcijo, izdelavo hotelčkov za žuželke, ki jih bodo podarili vrtcem in osnovnim šolam, na kateri je sodelovalo okrog 50 udeležencev vseh udeleženi šol ter pobratena šola iz Jagodine, osnovnošolci iz OŠ Prežihov Voranc in gostje.

Dijaki poklicnega izobraževanja so izdelovali slovenski grb v tehniki mozaika, pri čemer je šlo za preplet različnih poklicnih znanj in veščin ter utrjevanje domoljubne zavesti. Gradbeni tehniki so se v okviru strokovne naloge pomerili v tekmovanju pod imenom Je kaj trden most. Izdelali so mostove in preizkusili njihovo nosilnost. Mostovi iz špagetov in vročega lepila so imeli razpon 60 cm in višino 20 cm. Most, ki so ga izdelali dijaki ljubljanske šole je prenesel obremenitev 26 kg, novo-meški in celjski sta prenesla po 40 kg, most mariborske ekipe pa je dosegel prvo mesto z 79 kg. V športni dvorani

UŠC Leona Štuklja pa so potekala tekmovanja iz malega nogometa, košarke 3x3 in odbojke. Pri izvedbi Gradbeniade 2019 in dobrodelne dejavnosti so sponzorsko pomagali podjetje JUB in Pomgrad ter GBC-Slovensko združenje za trajnostno gradnjo.

Prireditve se je udeležil tudi Frančišek Eder, predsednik Sekcije gradbincev pri OOO Maribor, ki je ob tem povedal: »Veseli smo, da nas vabijo na takšne dogodke in da smo soudeleženi v tem dogajanju, ko vidimo toliko mladih, ki se učijo za gradbene poklice. Takšne dogodke in aktivnosti spodbujamo in jih bomo spremljali tudi naprej. S šolo dobro sodelujemo, prihodnji mesec pa bomo na eni od osnovnih šol na tehničnem dnevu predstavili obrtni poklice, tudi poklica slikopleskar in zidar. Gre za deficitarne poklice. Upamo, da se bo s takšnimi srečanji, tekmovanji in predstavami zvišal tudi vpis in zanimanje za gradbene poklice.«

BREDA MALENŠEK

Pri ocenjevanju mozaikov sta bili pomembni pravilnost izvedbe in končni izgled.

Izdelava hotelčkov za žuželke je potekala v delavnicah Srednje gradbene šole in gimnazije Maribor.

Dobrodelno akcijo si je ogledal tudi predsednik Sekcije gradbincev pri OOO Maribor Frančišek Eder.

REZULTATI GRADBENIADI 2019

- 1. mesto:** Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor
- 2. mesto:** Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana
- 3. mesto:** Šolski center Celje – Srednja šola za gradbeništvo in varovanje okolja
- 4. mesto:** Šolski center Novo mesto, Srednja gradbena, lesarska in vzgojiteljska šola
- 5. mesto:** Srednja ekonomska, storitvena in gradbena šola Šolski center Kranj

Ob dnevu frizerjev z Louijem Ferryjem

Srednja šola za oblikovanje Maribor je aprila organizirala 4. Festival oblikovanja Maribor. Dijaki so v tednu festivala sodelovali na različnih delavnicah in razstavah, vsak izobraževalni program pa je imel svoj dan, tako so se zvrstili Dan oblikovalcev, Dan frizerjev in Dan medijcev.

Program ob Dnevu frizerjev se je začel z ogledom produkcij in animacij dijakov Srednje šole za oblikovanje Maribor ter udeležencev natečaja FOMB 2019 in s pozdravnim govorom **Nadje Jager Popović**, ravnateljice Srednje šole za oblikovanje Maribor. V nadaljevanju je **Klavdija Hladin** iz Studia za naravno nego las Inanna predstavila trend uporabe barvnih pigmentov, podjetje Loreal, največje kozmetično podjetje na svetu, s številnimi blagovnimi znamkami, pa je predstavilo svojo široko razvejano dejavnost ter Botaneo, rastlinsko barvo za lase.

Kot osrednji gost tokratne prireditve ob Dnevu frizerjev se je dijakom in gostom predstavil **Vili Koderman**, v tujini znan kot Loui Ferry, nekdanji dijak te šole, svetovno znano ime sveta modne industrije, izjemno talentiran umetnik z močno strastjo do frizerskega oblikovanja. Svojo frizersko kariero je začel še pred najstniškimi leti, po šolanju je delal v Miamiu, v Londonu pa tudi v Sloveniji. Sodeloval je na modnih brveh številnih modnih oblikovalcev kot sta Prada in Chanel ter se kot modni frizer proslavil na različnih modnih revijah. Lani se je vrnil v Slovenijo in odprl svoj frizerski salon Loui Ferry. Februarja letos se je kot stilist ponovno udeležil tedna mode v Milanu in Parizu. Na Dnevu frizerjev je prikazal nenavadno idejo za pričesko za zelo dolge lase. Prepletel jih je okoli obraza modela in ustvaril nenavadno kravato iz las. V razgovoru s **Petro Arnejčič Munda**, ki je povezovala program je ob zaključku nanizal številne zanimivosti s svoje poklicne poti in osebnega

Pozdravni govor Nadje Jager Popović, ravnateljice Srednje šole za oblikovanje Maribor.

razmišljanja o svetu, kakršen je danes. Njegov nastop je navdušil tudi številne člane Sekcije frizerjev in kozmetikov pri OOB Maribor, ki so se udeležili prireditve ob Dnevu frizerjev v Mariboru.

4. Festival oblikovanja Maribor se je končal s svečano prireditvijo 18. aprila, ki je privabila množico sedanjih in nekdanjih dijakov šole, starše, učitelje

Vili Koderman – Loui Ferry, svetovno znani modni stilist in esteta, je tudi zanimiv sogovornik in razmišlja o človeku. Na fotografiji v pogovoru s Petro Arnejčič Munda.

Vili Koderman – Loui Ferry je navdušil z nenavadno idejo za pričesko zelo, zelo dolgih las.

in številne goste, med njimi tudi veliko mariborskih obrtnikov. V pestrem programu, ki so ga pripravili dijaki šole, so se zvrstile glasbene in plesne točke ter modne revije in revije pričesk.

BREDA MALENŠEK

AVTOLIČARSTVO MURKO, OB LAZNIŠKEM POTOKU, LIMBUŠ

Visok jubilej Avtoličarstva Murko

Avtoličarska delavnica, ki jo je leta 1969 v Laznici odprl Janez Murko in jo že 22 let vodi njegov sin Iztok, slavi letos pet desetletij uspešnega poslovanja. Znani so po kakovosti storitev, da se striktno držijo dogovorjenih rokov, da ne poznajo reklamacij in da jim je najpomembnejše zadovoljstvo naročnikov, o čemer pričajo že desetletja zveste stranke. So pogodbeno cenilno mesto, z zastopstvom številnih zavarovalnic in nadomestnim vozilom.

Janez Murko se je za ličarja izučil leta 1962. Svoje prve delovne izkušnje je nabiral v nekdanjem mariborskem industrijskem velikanu TVT Boris Kidrič, kjer

cenejši. Življenjska doba laka se je podaljšala, na avtomobilih je vse več plastike, čemur se je prilagodilo tudi delo avtoličarjev. Podobno se je dogajalo z razvojem

barv in lakov ter tehnologijo. V preteklosti je bilo v materialih veliko strupenih snovi, brušenje je denimo potekalo z vodo. Danes poteka vsa priprava na lakiranje na suh sistem, preko filtrov, ki zajamejo vse prašne delce. Včasih so bila popravila avtomobilov zaradi slabše kakovosti barv in lakov ter njihove manjše vzdržljivosti pogostejša, popravljalo se je dobesedno vse. Danes takšnih popravil in zamenjav zarjavelih dotrajanih delov skoraj ni več, deli se večinoma

isti lokaciji ob lazniškem potoku postavili sodoben objekt, v katerem je delavnica z izboljšano lakirno kabino za osebna in kombinirana vozila, mešalnica barv in pisarna. Skrb za zdravje in okolje je ena glavnih nalog, pravita Iztok in Janez, Nenehno dodatno izobraževanje in obiskovanje seminarjev izdelovalcev barv in lakov pa skupaj s kakovostjo in predanostjo delu pripelje do dobrih rezultatov. Dela je toliko, da ga Janez in Iztok komaj zmoreta. Janez je v teh letih izučil osem vajencev in štiri pripravnike, Iztok pa ostaja samozaposlen, pri delu mu še vedno pomaga oče. Sta usklajen delovni tim. Iztok je vesel, da sta odlična sodelavca in dobra prijatelja ter ponosen, da nadaljuje dejavnost, ki jo je začel njegov oče. »Spremembe v teh 50 letih so res neverjetne«, pravi Janez. »Ko sem odprl obrt, so bili v Laznici vsega trije avtomobili. Danes jih je toliko samo pri nas doma.« Iztok pa dodaja, da ga je to delo vedno veselilo in da jima je z očetom še vedno vsak avto v njuni delavnici nov izziv.

BRED A MALENŠEK

Iztok in Janez Murko

so se ukvarjali z »barvanjem« cestnih in tirnih vozil. »Tedad še ni bilo avtoličarjev,« pove Janez Murko, »bili smo pleskarji in ličarji.« Janezu je postalo domače okolje kmalu pretesno. Odšel je v Nemčijo, kjer se je že v tistih časih seznanil z okolju prijaznejšimi načini lakiranja avtomobilov. Poln delovnega zanosa se je vrnil domov in Ob lazniškem potoku postavil delavnico. Kljub temu, da časi niso bili naklonjeni obrtništvu in je bilo težko dobiti obrtno dovoljenje, je Janez Murko leta 1969 odprl avtoličarsko delavnico. Bil je med prvimi avtoličarji na Štajerskem. Njegova delavnica je bila že tedaj ena najsodobnejših, opremljena s tehnologijo vodne zavese, ki je omogočila zajetje strupov pri lakiranju s tedaj še zelo strupenimi barvami.

Razvoj je šel hitro naprej. Avtomobili so postali dostopnejši, vse bolj vzdržljivi in

zamenjajo v celoti in se z barvnimi prehodi uskladi osnovna barva. Manj je kitanja, razlagata Iztok in Janez, laki se hitreje sušijo, vse zahtevnejše pa so barve, ki so lahko celo tri slojne. Zahtevnejše so tudi stranke, ki jim je pri njih že nekaj let na voljo nadomestni avtomobil, po dogovoru pa gresta tudi po popravilo potreben avtomobil ali ga stranki dostavita.

Avtoličarstvo Murko sodeluje z večino zavarovalnic v Sloveniji, sodelujejo tudi z nekaterimi servisi, pa tudi z vsemi kleparji v okolici.

Ko si je Iztok Murko marca leta 1997 pridobil obrtno dovoljenje, je Janez obrt predal sinu. Leta 2002 so na

Iztok pri pripravi avtomobila za lakiranje.

Vodilni v regiji na področju hotelske televizije

Milan Fornazarič vodi podjetje AVSN, d. o. o., ki že četrto stoletja gradi inovativne TV in telekomunikacijske sisteme na področju turizma in nastanitvenih objektov. Marca je stopil ob bok najboljšim, saj je med dobitniki prestižnih nagrad in priznanj »Ustvarjalci za stoletja«, ki jih podeljuje Mednarodni ekonomski forum Perspektive. Nagrada mu pomeni izredno veliko, saj je bil prispevek k razvoju podjetništva v regiji nagrajen s strani neodvisne mednarodne komisije. Poleg inovativnosti, kot prejemnik nagrade izpostavlja predvsem poštenost v poslu in etičnost.

Regionalno srečanje podjetnikov »300 najboljših« predstavlja vrhunski dogodek vseh podjetij, ki na različne načine prispevajo k razvoju in kreiranju pozitivne podobe podjetništva. Mednje sodi tudi podjetje AVSN, d. o. o., ki je v zadnjih letih razvilo lastno programsko rešitev interaktivnega hotelskega TV sistema, ki deluje direktno na platformi SmartTV hotelskih LCD TV aparatov, ki hotelom in drugim nastanitvenim objektom omogoča poglobljen nivo digitalnega načina komuniciranja s svojimi gosti preko televizije, obenem pa gostom nudi dodatne uporabne informacije in zabavo prek TV ekrana. Odlika podjetja je predvsem uvažanje inovativnih tehnologij in izgradnja sistemov brez tehničnih težav. Vrhunsko kakovost storitev omogočajo tudi proizvodi priznanih in kakovostnih proizvajalcev. Kljub vsemu Fornazarič pove, da so bili poleg dolgoletnega truda in razvoja, med »300 najboljšimi« nagrajeni tudi po žrtvovalnost in poštenost v poslu, še posebej pa izpostavlja etičnost, kar je omenil tudi v nagovoru ob prejemu nagrade. V vseh letih samostojne poti, ki jo je začel kot RTV serviser in montažer anten, ostaja načelen. Ne prenese korupcije, saj mu že leta odnaša znaten del posla in se z odkritim govorjenjem celo bori proti njej. Po njegovem mnenju jo ustvarjajo prav podjetniki, ki pristajajo na igre posameznikov iz državnih in paradržavnih podjetij in uradov. Na to večkrat opozarja tudi kot član OOO Nova Gorica, kjer je aktiven vse od leta 2008, ko je bila, na njegovo pobudo, ustanovljena sekcija elektro dejavnosti.

»V poslovnem svetu je veliko težkih odločitev in izzivov, ki ti ne pustijo spati,« je povedal Fornazarič. Spomin ga je popeljal v leto 1998, ko je kot podizvajalec sodeloval pri inštalaciji pametnih televizij v Hitov hotel Park. Ker se je odlično izkazal, so mu leta 2002 zaupali kompleten TV inženiring in izvedbo za hotel Maestral v Črni gori. Za sprejetje te odločitve je bilo potrebno veliko poguma, vendar je po temeljitem premisleku sprejel novo poslovno priložnost. Ko je bilo delo končano, pa je, kot se je zaobljubil, idejno in finančno pomagal pri prenovi planinskega zavetišča, ki stoji poleg vzletne steze za zmajarje na Kopitniku nad Vitovljami. Fornazarič namreč deluje po načelu, če nekaj dobiš, moraš tudi vrniti v prostor, kjer živiš in delaš.

»SmartTV je v hotelskih in drugih turističnih kapacitetah postala komunikacijsko sredstvo. Vmesnik je plod našega dela,« pojasni Fornazarič, ki pravi da je bilo podjetje AVSN prvo v osmih državah bivše Jugoslavije, pa tudi v Italiji, ki je začelo pisati »pamet« direktno na smart televizorju.

Vizija, ki jo ima podjetje, je jasna. Ne dolgo nazaj, so navezali stik z multinacionalno Televes, pravzaprav so jih poiskali Španci sami, saj si želijo sodelovanja tako na slovenskem kot tudi hrvaškem trgu. Gre za vodilno podjetje v svetu, ki na tu-

Milan Fornazarič je prejel nagrado Mednarodnega ekonomskega foruma Perspektive.

rističnih objektih uporablja GPON optiko za izvedbo internih telekomunikacijskih omrežij. S svojim lastnim produktom pa se podjetje AVSN spogleduje tudi s trgi sosednjih držav.

Ob pogovoru s Fornazaričem se človeku zazdi, da ima dan premalo ur za uresničitev vseh želja in ambicij. A to za podjetnika, ki dela s srcem in strastjo, ne drži. Fornazarič pravi, da je dober organizator, odlično zna planirati čas, predvsem pa se zaveda, da mora poskrbeti zase, si »napolniti baterije«. To mu odlično uspeva ob urejanju okolice hiše, kjer mu dela na vrtu nikoli ne zmanjka, zelo rad pa se odpravi tudi planinarit. Narava mu ponuja najboljšo sprostitev, zato se skoraj vsako nedeljo z družino in psom poda v Trnovski gozd ali po Vitovski krožni poti, kjer zbistri misli in dobi najboljše ideje. Te pa se združijo z idejami in bogatim tehničnim znanjem sodelavcev in le tako ob skupnem trudu zaživijo v praksi.

MARTINA ARČON

GOSTIŠČE TAVERNA, SVETINJE

Turistični biser, z odlično kulinariko in vrhunskimi vini

Gostišče Taverna

Sredi vinske ceste znamenitega prleškega Jeruzalema med Ormožem in Ljutomerom v naselju Svetinje je eden prvih slovenskih profesionalnih zasebnih vinarjev Jože Kupljen v osemdesetih letih prejšnjega stoletja postavil restavracijo Taverna. V tridesetletnem poslovanju se je izmenjalo kar nekaj vodij gostinskega obrata, septembra 2017 pa je Taverno prevzel Dino Kruhborec, ki je ohranil tradicionalne vrednote kakovostne ponudbe z izvrstno hrano in še zlasti vrhunskimi sortami vin, saj Jožetovo dolgoletno vinogradniško in kletarsko delo po njegovi smrti (2015) nadaljuje sin Samo z ženo Lidijo.

Dino Kruhborec prihaja s Hrvaške in je pred začetkom zasebne gostinske poti štiri leta delal kot natak pri prejšnjem najemniku Taverne, Marjanu Novaku. Po njegovem odhodu je bilo mesto nosilca gostinske obrtno-podjetniške dejavnosti znova odprto. »Med dvajsetimi prijavi je bila tudi moja. Prijetno sem bil presenečen, ko mi je lastnik Samo Kupljen predlagal, da bi se podal v posel, kar sem z veseljem sprejel. Že ko sem Sama spoznal, sem menil, da bi bilo lahko najino sodelovanje zelo uspešno. Nisem se zmotil. Sicer pa sem že kot otrok sanjal, da bi se nekoč ukvarjal z gostinstvom in turizmom ter samostojno vodil hotel ali restavracijo,« pripoveduje Dino. Želje so se mu uresničile in po poldrugem letu poslovanja ugotavlja, da je zelo dobro

prestal vse izzive, ki se nenehno pojavljajo v tem – kot sam pravi – izjemno zahtevnem, razgibanem in zanimivem delu.

In kakšne novosti je v gostišče Taverna vnesel hrvaški mladenič, ki odlično obvlada slovenski jezik? »Najbolj pomembno je, da je naša delovna ekipa maksimalno motivirana, v prizadevanju za kakovostne storitve, ki morajo v celoti zadovoljiti tudi najbolj zahtevnega gosta. Izvrstno se ujemam s petnajstimi zaposlenimi delavci, s šestimi sem delal že doslej. Nekoliko smo spremenili jedilnik, med novostmi je morda najbolj aktualen T-bone steak in suho zorenje mesa, sicer pa je Taverna znana po dobri hrani, s poudarkom na lokalni in sezonski ponudbi. Naša kuhinja slovi po nekaterih specialitetah, katerih drugod nimajo, sicer pa nočem nikogar posnemati ali kopirati, vse je plod mojih izkušenj in domišljije ter seveda veliko vloženega znanja in sposobnosti sodelavcev,« pravi Dino.

V sklop Taverne sodi 300-letna obokana klet, kjer po želji obiskovalcev poteka vodena degustacija najbolj priznanih Kupljenovih vin. Da gre za kakovostna in vrhunska vina so dokaz številna priznanja in najvišja odličja. Mednje sodi lanskoletna zlata medalja svetovnega slovesa prejeta v Londonu za sorto aldebaran (letnik 2017) – gre za renski rizling, ki je dozorel v hrastovem sodu, prejel pa je 95 od 100 možnih točk.

Gostišče Taverno odlikujeta domačnost in gostinska oprema, ki jo sestavlja-

jo odsluženi vinogradniški sodi in stiskalnice. Restavracija sprejme do 70 gostov, terasa 80, v galeriji je prostora za 30 obiskovalcev, prav toliko tudi v posebej urejeni panoramski sobi. Dino pravi, da je še pred njegovim prevzemom gostinskega poslovanja v Taverni največ gostov – kar okoli 70 odstotkov prihajalo iz Avstrije, v zadnjem obdobju pa je razmerje nekoliko drugačno, med domačimi in tujimi gosti je domala izenačeno, da pa pritegne tudi mlajšo populacijo, je nekoliko reguliral cene. Občutno se je povečal tako obisk domačinov iz Ormoža in Ljutomera kakor tudi Hrvatov in Madžarov. »Sem mlad in ambiciozen, s številnimi načrti, a zlasti želim biti odprt za vsakogar, kar velja predvsem za gostince takšne ali drugačne oblike, ki delujejo na 'našem bregu' v območju ormoško-ljutomerskih gor. Z odprtostjo, prijaznostjo in zglednim sodelovanjem bomo zagotovo pridobili simpatije številnih turistov, ki se bodo k nam vedno znova z veseljem vračali,« je prepričan Dino Kruhborec.

Gostišče Taverna je znana po dogodkih, ki že tradicionalno pomenijo praznovanje – valentinovo, pustovanje, dan žena, 1. maj, martinovanje in silvestrovanje. Večkrat pripravijo tudi zanimive vinsko-kulinarične predstavitve in poskrbijo za tiste, ki želijo pri njih prenočiti. Na voljo je namreč devet obnovljenih in sodobno opremljenih dvoposteljnih sob.

NIKO ŠOŠTARIČ

Dino Kruhborec (levo) in sommelier Bogdan Šef, ki skrbi za vodene degustacije.

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

**”POPUSTI
ZDAJ ZA VSE,
V PODJETJU
IN DRUŽINI.”**

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Lvd.si

Modra kartica za družinske člane in zaposlene

BIG BANG

gorenjepoint

KOMPAS

ELEMENTUM

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › **Ugodnosti** pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › **Ugodnostih** pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › **Ugodnosti** pri obrtnikih in podjetnikih.
- › **Plačila na obroke** doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na **mozaikpodjetnih.si**

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

OPTIKA SEVER

Strokovno in z veliko posluha za stranke

V Optiki Sever največ pozornosti namenjajo pravzaprav stranki, saj se zavedajo, da več kot vedo o njej, lažje in bolje ji lahko pomagajo. Široka izbira očal in dodatkov, najboljši materiali, najsodobnejši aparati in seveda strokovno usposobljeno osebje so zagotovilo za izkušnjo, ki jo stranke znajo ceniti.

Gregor Sever s sodelavci že skoraj 30 let skrbi, da imajo stranke na voljo najboljše, kar ponuja trg na področju očal, okvirjev leč in različnih dodatkov. Leta 1990 je namreč v Škofji Loki odprl svojo prvo trgovino. Bil je najmlajši podjetnik na Gorenjskem. Trgovino v Škofji Loki ima še vedno, le da v lastnih prostorih, ob tej pa sta strankam na voljo še dve v Ljubljani, in sicer je po dveh letih odprl poslovalnico na Tržnici Koseze, pred desetimi leti pa še na Trgu koman-danta Staneta.

Če danes vprašate Gregorja, zakaj se je odločil za optiko, smeje odgovori, da človek pač mora nekaj početi. Pred leti se je tako odločil in pravi, da mu ni žal. Zadovoljen je, ker lahko svojim strankam ponudi celovito storitev, ki vključuje pregled vida, pregled v očesni ambulanti v sodelovanju z zdravstvenim osebjem, s čimer ljudem prihranijo pot in čakanje v dolgih

vrstah v zdravstvenih domovih, svetovanja in kakovostne izdelke ter ne nazadnje tudi možnost operativnih posegov v sodelovanju z Očesnim centrom Vidim iz Celja.

Kar zadeva pregled, Gregor svetuje pregled takoj, ko posameznik opazi težave z vidom, preventivno pa je najbolje vid kontrolirati vsaki dve leti. Ko so očala že dejstvo pa je dobro svetovanje pri izbiri ključno za zadovoljstvo uporabnika. Pri očalih gre še vedno v osnovi za očalne leče, »stekla«, sodobna tehnologija pa je delo optikov precej olajšala. »Pred 30 leti sem na roke ščipal »steklo«, danes pa jih tudi s pomočjo aparata do stotinke milimetra natančno obrusimo. Danes je precej manj ročnega dela, veliko več je digitaliziranih procesov in avtomatizacije,« pove Gregor in doda, da pa je morda zato veliko bolj kot pred leti pomemben odnos do stranke: »Pogovarjati se je treba. Več kot več o njej, kaj dela, koliko časa

potrebuje očala, kaj pričakuje od njih, lažje ji svetuješ.«

Gregor je prepričan, da je le najboljši dovolj dobro za naše oči: »Delamo z materiali in blagovnimi znamkami, v katere verjamemo.« Vedno, od vsega začetka se v Optiki Sever trudijo strankam ponuditi nekaj drugačnega, novega, zato so tudi uvozniki. »Na začetku sem bil prisiljen iti v tujino, kar se je na daljši rok izkazalo za dobro,« pravi Gregor. Njihova ponudba se namreč razlikuje od ponudbe konkurence, kar je strankam všeč, poleg tega pa ponudbo lažje prilagajajo njihovim potrebam. Gregor skrbi tudi, da so v ponudbi izdelki za vsak žep in tudi priročne sviri, dodatki in malenkosti za različne starostne skupine.

Gregorju se je v podjetju pridružila tudi soproga mag. Anja Sever, optometristka, ki je od lani tudi predsednica Sekcije optikov pri OZS, v delo v domačem podjetju se vključuje tudi že starejša hči Nika, družbo pa jim dela še 5 sodelavcev. Prav vsi so v podjetju že vrsto let in jih stranke že poznajo, kar se Gregorju zdi izjemno pomembno: »Pomembno je, da je v podjetju ena konstanta, tudi glede zaposlenih. Če nekdo naroči očala in jih čez nekaj let pride zamenjati, mu veliko pomeni to, da v lokalu sreča istega človeka.« Poleg tega je nujno, da vsak od njih sledi razvoju in nadgrajuje svoje znanje. Zelo veliko ga je v času študija optometrije v podjetje prinesla Anja in ga z veseljem delila med vse zaposlene.

V skoraj 30 letih so si v Optiki Sever zaradi vsega naštetega ustvarili krog zadovoljnih strank, ki se rade vračajo. Ekipa optike zagotavlja, da si bo vsaj tako zavzeto kot doslej prizadevala, da bo opravičila njihovo zaupanje, tudi v prihodnje.

EVA MIHELIČ

						OBRTRNIK	PRED-STOJNIK NAD-SKOPIJE	VOJAŠKA ZVEZA VEČ DRŽAV	AMERIŠKA IGRALKA (ROSE-ANNE)	MESTECE PRI RIMU V ITALIJI	VLADE DIVAC	AMERIŠKI PIANIST (? KING) COLE	ILOVICA, TUDI KRAJ PRI KRANJU	DVOBOJ Z MEČI PRI JAPONCIH
						NABAVNI KOMER-CIALIST								
						AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC, AFTER THE SUNSET								
						VOZ Z RAVNO PLOSKVIJO					ZVOK Z DOLOČENO VIŠINO			
						MORSKA RIBA IZ DRUŽINE ŠPAROV					PODTAL-NOST	VLADO DIMOVSKI NEKD. RTV SPIKERKA (ANDREJA)		
						KIM NOVAK			MESTO NA HONŠUJU					
						STROJNA ZAGA, JARMENIK			ALPSKA DOLINA OB SOČI					
														AVTOR: MARKO DREŠČEK
OBRTRNIK	GOSTIJA, SVATO-VANJE	PREPRO-STA JED IZ VEČ ŽIVIL	SLOV. SKLA-DATELJ (VILKO)	IZDELOV. ŠKAFOV JAPONSKA IGRA							RAZLIČNA SAMO-GLASNIKA NICK CAVE		KDOR NE SKRIVA EMOCIJ	REVEŽ, SIROTA
FRAN-COSKI AVTO							DEL KLA-VIATURE	NEMŠKI BOTANIK (ADOLF) REKA V ŠPANJI						
NEPRI-STOJNOST												KOZJA IZJAVA ANG. IGRA S KARTAMI		
CIGAN				ZAGO-VORNIK PURIZMA MADŽAR. KRČMA						MESTO V UKRAJINI VAS V OBČINI LUKOVICA				
OBRTRNIK	NEKD. SL. TEKAČICA (NATAŠA) NAŠITEK (REDKO)						DEL KNJIGE TV VODI-TELJICA (META)							
KRAJ NA OTOKU KRKU						PRITOK VOLGE V RUSIJI URAĐNO POROČILO			IT. REZISER (FRAN-CESCO) SRED. AM. DRŽAVA					HRVAŠKI TV NOVINAR (PETAR)
OSEBNI ZAI MEK			KOSTI PRSNEGA KOŠA TV ZASLON					ZAPO-REDJE TONOV IGRALKA DEREK						
RUSKI SKLADA-TELJ (RODION)							SLOV. ESEJIST (DRAGO) KREPAK MOŠKI					NIKAL-NICA	SOPROGA	
INKOVSKI VLADAR					CITRONA	PEVEC PESTNER					RAŽENJ	PODZEM-NA ŽIVAL		
KRAJ PRI DOMŽA-LAH				LOPATKA ZA ČIŠČ. PLUGA RENATA TEBALDI				NEKD. SL. SMUČARKA (MAJDA) EDVARD STANIČ						
FRANC. IGRA S KARTAMI						ČEMEREN ČLOVEK								
UPRAVNA ENOTA V ŠVICI						NADLEŽNA POLETNA ŽUŽELKA				PASJA NOGA				

■ Pravilna rešitev aprilske križanke je **PRENOS PODJETJA**. Izžrebali smo dopisnico, ki jo je poslal **Ana Pinterič** iz Sevnice. Iskrene čestitke!

■ Rešitev (geslo) tokratne nagradne križanke pošljite na dopisnici skupaj s svojimi podatki (ime in priimek, naslov, davčna številka in telefon) na naslov: **Uredništvo revije Obrtnik, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška 71, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA KRIŽANKA**. Pri žrebanju bomo upoštevali vse dopisnice, ki bodo prispele na naš naslov do 24. maja 2019.

■ Sponzor tokratne križanke je **Gostilna Šempeter Srečko Kunst s.p.**, ki enemu reševalcu podarja kosilo za dve osebi.

Dobitek v nagradni igri je po 3. točki tretjega odstavka 105. ZDoh-2 obdavčen kot drugi dohodki, vendar le, če njegova vrednost presega 42 evrov (108. člen ZDoh-2). Akontacijo dohodnine za prejete nagrade v skladu z ZDoh-2 poravna podeljevalec nagrade.

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravo do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - faksu: 01 50 54 373
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

TU-VAL, d. o. o. nudi vso varilsko opremo in pribor, industrijsko pnevmatiko, pritrilne elemente in orodja za kovčenje. Informacije: www.tu-val.si, tel. 01 72 12 123, faks: 01 72 12 746, e-p: tu-val@siol.net. Šifra oglasa: 19-02-001

Ročni paletnik

- nosilnost: **2500 kg**
- dolžina vilic: **1150 mm**
- tovorna kolesa: **POLYURETAN (PU)**
- krmlilna kolesa: **GUMA**
- neto teža: **71 kg**

Slika je simbolična.

Cena samo 240 € brez DDV

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

ika.si

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 18-02-003

PRODAM PROIZVODNJO za visokofrekvenčno varjenje PVC folij: avtomatski linijski stroj z dvema varilnima glavama moči dvakrat po 3 KW, polavtomatski stroj moči 5 KW, škarje za prečni razrez, škarje za vzdolžni razrez, ročne škarje za lepenko, cca 160 orodij za izdelavo izdelkov in več drugih drobnih priprav. Za več informacij pokličite po tel. 041 674 652. Šifra oglasa: 19-02-002

PRODAM MIZARSKE STROJE, skupaj z vso opremo v mizarški delavnici. Čelilna krožna žaga, poravnalka, debelinka, tračna žaga, brusilke, vrtalke, nadmizni rezkar, čeparka, odsesovanje in ostali stroji. Prodajamo v kompletu, možna menjava. Informacije po tel. 031 363 823. Šifra oglasa: 19-02-010

OBRTNE STORITVE

IZKOPI Z MINI BAGROM, kopanje jarkov za elektriko, vodovod ... Informacije: Janez Svetek, Veliko Mlačevo 21, 1290 Grosuplje, tel. 041 266 432. Šifra oglasa: 19-03-006

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo!

Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam

pošljite naslednje dokumente:

- **s. p.:** kopijo obrtnega dovoljenja ali priglasitveni list,
- **družbe:** izpis iz sodnega registra.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **junijski** Obrtnikovi borzi je **23. maj 2019**.

NAROČILO NA REVIO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (9,5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- faksu: 01 50 54 373
- navadni pošti na naslov:
OZS, Celovška c. 71,
1000 Ljubljana

MATERIAL

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA

OSEBNA DVIGALA
TOVARNNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

Acrytech®

Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana
T: (01) 28 11 147, F: (01) 28 31 247
acrytech@siol.net, www.acrytech.si

- Vse vrste izdelkov iz plexi stekla: plošče, bloki, cevi, palice, profili, kroglice, kupole, ...
- Laserski razrezi in gravure

pečenko

•pleksi izdelki po naročilu
•svetlobne kupole •cestna ogledala

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

POSLOVNE STORITVE

KNJIGOVODSKI SERVIS nudi svoje storitve obrtnikom - samostojnim podjetnikom (računalniška obdelava, vključno z obračunom OD, izračun obresti, amortizacije, davčna napoved) strokovno in po ugodni ceni. Dodatne informacije: Podgorelec Jolanda s. p., Zgornje Stranje 14, 1242 Stahovica, tel. 01 83 25 344. Šifra oglasa: 19-04-001

KNJIGOVODSTVO PINCELO vam nudi knjigovodske in računovodske storitve ter svetovanje za podjetnike in društva. Za več informacij nas pokličite po tel. 041 452 258. Šifra oglasa: 19-04-003

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravilnih zelišč! Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju: maj: 5., 6., 7., 8., 9., junij: 3., 4., 5., 6., 7. PE Zeliščni butik, Železniška ul. 7, Lesce (nasproti železniške postaje), delovni čas: ponedeljek, torek, sreda od 16h do 18h ter četrtek in petek od 10h do 12h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40. Šifra oglasa: 19-05-001

RAZNO

SolarPRO, d. o. o. je podjetje, specializirano za postavitev sončnih elektrarn na ključ. Več informacij dobite na www.solarpro.si. V mesecu maju izkoristite brezplačni posvet z energetskim svetovalcem. Tel. 040 672 280. Šifra oglasa: 19-09-010

PRODAM DELUJOČE PODJETJE z dejavnostjo trženja reklamnih vžigalnikov, vžigalic in papirne galanterije. Izdelki so uporabni in namenjeni vsem gospodarskim in negospodarskim dejavnostim, ekološki in cenovno zelo zanimivi. Podjetje je DDV zavezanec. Cena: 18.000 €. Informacije po tel. 031 332 521. Šifra oglasa: 19-09-011

V UVELJAVLJENEM IN VEČIEM frizerskem studiu zaposlimo frizerko z izkušnjami, katera lahko še v tem letu nadaljuje delo kot s. p. Za več informacij pokličite po tel. 041 781 959, Joca. Šifra oglasa: 19-09-009

NEPREMIČNINE

PRODAMO POSLOVNO-STANOVANJSKI objekt v izmeri 200 m² s pripadajočim zemljiščem velikosti 3.100 m² v Republiki Hrvaški, ob slovensko-hrvaški meji, ob glavni regionalni cesti. Primeren je za širjenje poslovne dejavnosti na hrvaškem. Več informacij po tel. 040 698 250. Šifra oglasa: 19-07-012

EEN BORZA

INFORMACIJE:

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
Kontakt: **Edina Zejnič**
tel. 01 58 30 586
E-pošta: een@ozs.si

Mariborska razvojna agencija p. o.
Pobreška cesta 20, 2000 Maribor
Kontaktna oseba: **Jolanda Damiš Polanc**
tel. 02 33 31 307
E-pošta: een@mra.si, jolanda.damis@mra.si

Univerza na Primorskem, Titov trg 4, 6000 Koper
Kontaktna oseba: **Sebastjan Rosa**
tel. 05 66 37 787
E-pošta: sebastjan.rosa@zrs.upr.si

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
Kontaktna oseba: **Petra Arzenšek**
tel. 01 58 98 156
E-pošta: petra.arzensek@gzs.si

Oglase s ponudbami in povpraševanjem tujih podjetij si lahko ogledate na spletnem naslovu www.een.si.

BRUK20190125002 – Britansko podjetje išče video produkcijsko podjetje, da pripravi videoposnetke za njihovo facebook stran in želi skleniti pogodbo o storitvah. Facebook stran bo zahtevala stalno pripravljane in objavljane posnetkov, saj bodo pokrivali različne teme, kar bo omogočalo stalno sodelovanje.

BRUK20190227001 – Britansko podjetje, ki ima sedež v Yorkshiru, oskrbuje velike mednarodne trgovce s pohištvo po meri in trgovskimi regali za njihove glavne prodajalne v Veliki Britaniji. Prav tako dobavlja pohištvo in opremo hotelom, univerzam ter sektorjem zdravstvenega varstva in prostega časa. Podjetje si zdaj prizadeva za partnerstvo s podjetjem zunaj Združenega kraljestva, ki proizvaja podobne produkte in dobavlja na podoben trg, za pogodbo o izdelavi, pakiranju izdelkov ter da izpolni vse dokumente in uredi dostavo.

BRSE20190225001 – Švedsko podjetje razvija prehranska dopolnila iz posušenih govejih organov v prahu (ECO certificirano). Iščejo ECO certificirane dobavitelje, ki jim lahko zagotovijo sušenje za zamrzovanjem, upraševanje, kapsuliranje, pakiranje in označevanje izdelkov na podlagi sporazuma o proizvodnji. Prednost dajejo dobavitelju, ki lahko pokrije celoten proces.

BRLU20190221001 – Luksemburško podjetje, ki je ustvarilo nove oblike embalaže za prigrizke, išče dobavitelje specializirane za embalažno folijo, kartone in tiskanje promocijskih materialov. Podjetje je zainteresirano za proizvodnjo, zunanje izvajanje in pogodbo o storitvah.

BRNL20190109001 – Nizozemsko podjetje si prizadeva najti inovativne proizvajalce informacijskih tehnologij, ki iščejo nove partnerje za širitev na nove trge. Podjetje ponuja mrežo ustreznih partnerjev za hitro povečanje obsega poslovanja IT proizvajalcev s povečanjem prodaje in ustvarjanjem prepoznavnosti blagovne znamke. Nizozemska družba pospešuje začetek trženja novih izdelkov in predlaga sodelovanje na podlagi pogodbe o trgovskem zastopanju ali distribucijskih storitvah.

BRFR20181231002 – Francosko podjetje, dejavno na področju komunalnih in industrijskih odpadkov, trenutno išče dobavitelje stiskalnic za čistilne naprave. Podjetje se zanima za pogodbo o distribucijskih storitvah.

BR CZ20190131001 – Češko podjetje za skladiščenje in trgovanje išče izdelke tujih proizvajalcev in se ponuja kot trgovinski agent oz. partner za distribucijo na češkem trgu.

BRDE20190206002 – Nemško podjetje, dejavno v živilskem sektorju in specializirano za proizvodnjo začimb in mešanic začimb, išče proizvajalce začimb in zelišč. Izdelki morajo biti visoko kakovostni in bio-certificirani. Ponujajo sporazum o proizvodnji.

BOCZ20181127001 – Češko družinsko podjetje, ki se ukvarja s proizvodnjo organskih gnojil in pospeševalcev rasti (produkt gojenja kalifornijskih deževnikov), išče distributerje svojih izdelkov. Podjetje ponuja številne vrste gnojil, izdelke za vrtnarje, pa tudi za profesionalne kmetijske subjekte. Podjetje ponuja sodelovanje v obliki pogodbe o distribucijskih storitvah.

BOFI20190304001 – Finsko podjetje je oblikovalo ergonomski sedež, ki omogoča sedenje s hrbtom v pokončnem položaju. Podjetje išče partnerje v državah EU, ki bi jim pomagalo pri distribuciji njihovega produkta. Sodelovanje bi potekalo v obliki distribucijskih storitev ali komercialnega zastopniškega sporazuma.

BRUK20190225001 – Britansko podjetje, specializirano za otroška oblačila, išče proizvajalce za sodelovanje pri razvoju različnih delov šolske uniforme in športnih oblek za dečke in deklice 4-16 let. Podjetje išče podjetje za izdelavo tovrstnih delov uniforme in oblek na podlagi proizvodnega dogovora.

BRJP20190214001 – Japonsko podjetje išče tehnologijo 3D tiskanja za gradnjo konstrukcij za distribucijo na Japonskem.

BRUK20190228002 – Britansko podjetje je v procesu priprave praškastega produkta iz kalčkov, ki ga želi dati na trg. Podjetje išče akreditiran laboratorij EU, ki lahko testira spojino »sulfuraphane« v svežem ohrovtu v prahu in brokoliju. Podjetje je zainteresirano za sklenitev storitvene pogodbe z laboratorijem.

BRNL20190215001 – Mlado nizozemsko podjetje z blagovno znamko visokokakovostnih usnjenih torbic išče proizvodnega partnerja za izdelavo usnjenih torbic in drugih usnjenih izdelkov, kot so telefonski ovitki, zaščitni ovitki za tablice in prenosnike ipd.

BRLU20190222001 – Luksemburško podjetje, specializirano za oblikovanje novih oblik snack-pakiranja, išče podjetja, specializirana za proizvodnjo arašidov. Podjetje je zainteresirano za sodelovanje na podlagi podizvajalskega dogovora.

BRPL20190311001 – Poljsko podjetje, specializirano za distribucijo pohištva in opreme, išče proizvajalce miz, stolov in druge opreme za zasebno in komercialno uporabo. Ponuja sodelovanje v obliki sporazuma o distribucijskih storitvah.

BOIT20181012001 – Italijansko podjetje išče trgovskega zastopnika ali distributerja, ki lahko predstavi in ponudi njihove izdelke s ciljem, da bi razširili svojo prodajno mrežo v tujini. Podjetje je specializirano za izdelavo rezalnih orodij, predvsem tračnih žag, krožnih rezil, žaginih listov ter številnih drugih orodij in potrošnega materiala, ki se uporabljajo v industriji za rezanje različnih materialov.

BOFR20180829001 – Francosko podjetje išče distributerje/prodajalce za eko-certificirane praškaste biološke surovine kot so praški moringa, ashwagandha, spirulina, kokosov sladkor in podobno.

BOKR20181105003 – Korejsko podjetje je razvilo napravo za neinvazivno urinsko inkontinenčno zdravljenje, ki uporabnikom omogoča, da jo uporabljajo pod svojimi oblačili in brez vaginalnih sond. Podjetje išče distributerje kot sodelujoče partnerje z izkušnjami pri distribuciji medicinskih pripomočkov, zlasti v ginekologiji, urologiji, prebavni medicini, rehabilitacijski medicini in zdravstvenih ambulantah.

BOKR20190211002 – Korejsko podjetje, ki je razvilo in proizvedlo sistem za sanacijo/remediacijo tal s površinsko drobitvijo in tehnologijo penjenja, išče partnerje za sporazum o distribucijskih storitvah ali licenčni pogodbo za uporabo njihovega sistema/tehnologije.

BRIT20190301001 – Italijansko podjetje išče proizvodnega partnerja v vzhodni Evropi v sektorju plastike in plastičnih izdelkov za proizvodnjo inovativnega dežnika. Ponuja proizvodni dogovor.

BRNO20190225001 – Norveško podjetje je specializirano za opremo za enostavno dviganje čolnov/vodnih skuterjev/gliserjev in čolnov, ki se uporabljajo s potniškimi križarkami. Iščejo proizvodne partnerje za proizvodnjo posebne opreme za dviganje tovornih plovil. Iskani partner mora biti visoko usposobljen, tudi za upogibanje cevi, varjenje nerjavečega jekla, lasersko rezanje, rezanje vode, elektrolitsko (ali mehansko) poliranje, montažo in pakiranje. Ponujajo proizvodni dogovor.

BRGR20190227001 – Grško podjetje ponuja inovativne digitalne rešitve (poenotene komunikacije, rešitve za omrežja in računalništvo v oblaku) kot neodvisni ponudnik storitev. Razvija robustno infrastrukturo, ki podpira digitalno strategijo od mobilnosti do podatkovne analitike in avtomatizacije. Podjetje trenutno išče sodelovanje s podjetji, ki ustvarjajo aplikacije, platforme, strojno in programsko opremo v okviru pogodbe o zunanem izvajanju.

BRRO20190301002 – Romunsko podjetje, specializirano za distribucijo gradbenih materialov, jeklenih cevi, dimnikov in izdelkov za toplotne in sanitarne instalacije, želi postati distributer za ventilacijske rešetke in išče proizvajalce ventilacijskih rešetak/mrež.

BRES20190318001 – Špansko podjetje, specializirano za proizvodnjo in prodajo medicinskih pripomočkov, ki izboljšujejo udobje bivanja bolnih in invalidnih uporabnikov, išče proizvajalce ročnih in električnih invalidskih vozičkov za razširitev svojega portfelja produktov.

BRRO20190225001 – Romunsko podjetje, specializirano za distribucijo gradbenih materialov, jeklenih cevi in izdelkov za toplotne in sanitarne napeljave, išče dobavitelje vodnih pip in baterij.

BRCY20190226001 – Ciprska trgovska družba išče proizvodna podjetja za distribucijo izdelkov za gospodinjstvo in hotelirstvo na ciprskem trgu v okviru sporazuma o distribucijskih storitvah.

BRRO20190301001 – Romunsko podjetje, specializirano za distribucijo gradbenih materialov, jeklenih cevi in izdelkov za toplotne in sanitarne instalacije želi postati distributer proizvajalcem enojnih ali dvojnih izoliranih dimnikov na romunskem trgu.

BRUK20190301001 – Britanski proizvajalec široke palete sanitarne opreme iz nerjavečega jekla in druge opreme išče proizvajalca polavtomatskih ali ročnih strojev za poliranje sanitarnih izdelkov iz nerjavečega jekla za sodelovanje v okviru proizvodnega sporazuma.

BOES20190201001 – Špansko podjetje je razvilo inovativno ekološko toplotno izolacijsko prevleko s projektirano pluto, za fasade zgradb z odličnimi rezultati. Podjetje išče distributerje ali trgovske partnerje na področju gradbeništva v kateri koli državi.

BRSE20190226001 – Švedsko podjetje razvija in trži brizgalne tiskalnike in črnila za identifikacijo industrijskih izdelkov. Podjetje išče proizvodnega partnerja, ki lahko proizvaja razmeroma majhne vrteče se dele, izdelane iz acetalne plastike in nerjavečega jekla.

BRRO20190207001 – Romunski proizvajalec kozmetike išče dobavitelje ali proizvajalce izdelkov-embalaže za pakiranje krem za obraz na podlagi sporazuma o storitvah ali proizvodnji.

BRFR20190307001 – Francosko podjetje, dejavno na področju upravljanja z vodo in sanitarnih naprav, išče dobavitelje sistemov za gospodarjenje z odpadno vodo v gospodinjstvih, ki lahko zagotovijo visoko zmogljive naprave z dovolj majhno velikostjo, da jih je mogoče z lahkoto prevažati, s sporazumom o zunanem izvajanju in morebitnimi dolgoročnimi komercialnimi sodelovanji.

BRRO20190308001 – Romunsko podjetje iz Transilvanije je specializirano za proizvodnjo ročno izdelanih usnjenih izdelkov: denarnice, notesniki in etuiji za očala. Romunsko podjetje je zainteresirano za širitev mreže poslovnih partnerjev z identifikacijo mednarodnih dobaviteljev kakovostnega usnja.

BRUK20190208001 – Britansko podjetje je razvilo nov sistem za kibernetsko varnost, ki uporablja napredne tehnike umetne inteligence. Navdihuje jih človeški vizualni in senzorični pomnilniški sistem, ki simulira pаметen vzorec, prepoznaven in razumljiv ljudem. Izdelek je rezultat dolgoletnih akademskih študij in raziskav. Podjetje išče prodajne zastopnike za sklepanje pogodb o distribucijskih storitvah.

BRDE20190227002 – Nemško podjetje za distribucijo medicinskih pripomočkov išče nove izdelke medicinske tehnologije na področju in-vitro diagnostike, in-vivo diagnostike in s tem povezanih področij. Želijo distribuirati tovrstne produkte v Nemčiji na podlagi sporazuma o distribucijskih storitvah. Poleg tega ponujajo sporazume o skupnih vlaganjih z inovativnimi proizvajalci medicinske tehnologije.

BRRO20181026002 – Romunski distributer, ki ima močno distribucijsko mrežo v Romuniji in Moldaviji, išče dobavitelje in proizvajalce opreme in instrumentov s področja spremljanja in varovanja okolja, da bi lahko prodal svoje izdelke (npr. samostojni detektorji, sistemi za nadzor plina, opozorilo o potresu sistemi, merilne naprave za fizikalne lastnosti, kot so toplotna difuzivnost, rentgenska difrakcija in drugi). Podjetje želi sklepati sporazume o distribucijskih storitvah.

BOCZ20190222002 – Češki start-up je ustvaril aplikacijo, preko katere obiskovalci muzejev (ali drugih kulturnih subjektov) komunicirajo o umetnosti, ki jo vidijo na kraju samem. Podjetje išče muzeje ali druge kulturne subjekte, ki bi se želeli pridružiti tej mreži in jih uvrstiti v aplikacijo. Sodelovanje bi temeljilo na licenčni pogodbi.

BOES20190314001 – Špansko tehnološko podjetje je razvilo očesno zaščito, ki absorbira del svetlobe valovne dolžine, ki jo oddajajo pametni telefoni in druge elektronske naprave, ter zmanjšuje vizualno utrujenost. Podjetje išče sporazume o distribucijskih storitvah za svoje izdelke.

BOIT20190205001 – Italijansko podjetje načrtuje in izdeluje visoko kakovostne bakrene in aluminijaste radiatorje z uporabo tehnoloških proizvodnih sistemov in z zagotavljanjem maksimalne prilagodljivosti glede prilaganja za hlajenje endotermnih motorjev v različnih sektorjih. Podjetje se zanima za sklepanje pogodb o trgovskem zastopanju, o distribucijskih storitvah in pogodb o proizvodnji s podjetji agro-kmetijske mehanizacije, traktorjev, motorjev za oleodinamiko in podjetji v zdravstvenem sektorju.

BRRO20190122001 – Romunsko podjetje se zanima, da postane distributer fotovoltaičnih in termalnih solarnih panelov. Podjetje trenutno ponuja storitve načrtovanja in namestitve solarnih sistemov in drugih vrst električnih instalacij. Potencialni partnerji so proizvajalci in trgovci na debelo s solarnimi paneli. Sodelovanje bo temeljilo na sporazumu o distribucijskih storitvah.

BRRO20190123001 – Romunsko podjetje, specializirano za distribucijo izdelkov in materialov, potrebnih za gradnjo, želi razširiti svoj portfelj kot distributer in išče dobavitelja ali proizvajalca ročnih orodij in poliuretanske pene za sporazum o distribucijskih storitvah.

BRNL20180703001 – Nizozemsko podjetje je na trg lansiralo evropsko modno blagovno znamko oblačil za vodne dejavnosti. Kmalu bo predstavilo prvo kolekcijo lastnih razvitih in oblikovanih izdelkov. Podjetje išče proizvajalce neoprenske tkanine in išče potencialne partnerje, ki lahko izdelajo oblačila po meri iz neoprena po pogodbi o proizvodnji.

BRDE20190206003 – Nemško podjetje je že več kot 25 let specializirano v gradbenem sektorju in izkušeno v pridobivanju pogodb in vodenju projektov za več bolgarskih gradbenih podjetij. Podjetje ponuja sodelovanje z gradbenimi podjetji – predvsem iz vzhodne Evrope, ki želijo opravljati storitve na nemškem trgu kot podizvajalci. Podjetje ponuja pogodbo o sodelovanju v skladu s trgovskim zastopanjem ali podizvajanjem.

BRUK20180214001 – Britansko podjetje je specializirano za inovativne, domiselne dodatke in darila za življenjski slog in domačo opremo, z bogatimi izkušnjami na področju prodaje na drobno in dobre povezave s trgovinami na veliko. Podjetje išče nove izdelke mednarodnih proizvajalcev v skladu s sporazumom o distribuciji ali komercialnem zastopanju.

BRPL20190204001 – Dinamično rastoče podjetje iz jugozahodne Poljske, ki deluje na področju proizvodnje naravnih kozmetike, išče proizvajalce embalaže za svoje izdelke. Potencialni partner mora biti sposoben izdelati dogovorjeno količino visoko kakovostne embalaže v skladu z določeno specifikacijo. Podjetje ponuja partnerstvo v obliki storitev ali sporazuma o proizvodnji.

BRFR20190214001 – Francosko podjetje, ki prodaja sladoled, išče proizvajalca lesenih mini žlic ali paličic za prodajo sladoleda za sporazum o proizvodnji.

BORS20171009001 – Srbsko podjetje se ukvarja z integrirano ekološko pridelavo (ekološka pridelava posevkov na 1.700 ha, ekološka pridelava mleka, naprava za bioplin, kapaciteta silosa 10.000 ton, tovarna ekološke živalske krme, proizvodnja ekološkega surovega mleka, svežega govejega mesa, hladno stisnjena organska olja in organska pšenična moka). Podjetje išče distributerje iz Nemčije, Avstrije, Slovenije, Italije in Madžarske za organsko pšenično moko.

BRUK20190125002 – Britansko podjetje išče video produkcijsko podjetje za pripravo videoposnetkov za njihovo facebook stran in želi skleniti pogodbo o storitvah. Facebook stran bo zahtevala stalno pripravljanje in objavljanje posnetkov, saj bodo pokrivali različne teme, kar bo omogočalo stalno sodelovanje.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti, v službi in doma!

Vabljeni od
9. do 12. maja 2019
na naš razstavni
prostor v hali L na
Celjskem sejmu.

Poiščite nas vsak prvi petek v mesecu na
prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na

www.eTransport.si

Najдите nas na:
facebook®

**Akcijaska cena
vozila + popust
pri financiranju
1.000 €*
*pri kreditu preko
Financiranja**

MAN Truck & Bus Slovenija d.o.o., Brnčičeva ulica 35, 1231 Ljubljana Črnuče
M 030 711 370 (Ljubljana), 030 452 102 (Maribor), E info-man-slo@man.eu, www.van.man/si

Silva je simbolizna. Akcija velja do 30.6.2019. in je namenjena izključno subjektom za namen opravljanja poklice in pridobivanja delavnosti. V ceno vozila je že vključen bonus in obliki znižanja na prodajne cene vožnje v vrednosti 1.000 EUR z DDV, do katerega je lesarjem najlažje.